

Slabi zgledi v duhu utopije

ALJOŠA FONDA

Deželno upravno sodišče FJK je z mednarodnopravnega vidika natančno razložilo, zakaj je teorija o »oživljanju« Svobodnega tržaškega ozemlja neutemeljena. V dolgem besedilu razsodbe sodniki večkrat omenjajo, da pritožniki vztrajno citirajo nekatere člene mirovne pogodbe, hkrati pa previdno zamolčujejo druge, njihovi teoriji nenačlonjene dele dogovorov, sporazumov, listin. V mednarodnem pravu je splošno priznано tudi načelo učinkovitosti, na osnovi katerega se lahko posamezne točke mirovne pogodbe, če so neizvedljive, spremenijo. To se je zgodilo. Mednarodno pravo ni oddaljen planet brez stikov z zemeljsko stvarnostjo, pariške mirovne pogodbe pa niso vklesali v marmor na vse veke vekov.

Razsodba pa presega raven zgodovinsko-pravne razlage, saj vsebuje politično oceno. Opozarja, da je netenje novih napetosti v zvezi s suverenostjo in mejami, ki so bile v 20. stoletju med glavnimi vzroki konfliktov in grozodejstev na tem koncu, nevarno. Mir in sožitje sta predragocena, da bi ju spet postavili pod vprašaj.

Gibanje Svobodni Trst je zelo dejavno in ima somišljenike iz zelo različnih krogov. Paradni konj, ki jih združuje, je boj proti davkom. Več Slovencev in Italijanov se je gibanju, ki obljublja hiter gospodarski razcvet in vsesplošno blagostanje, približal prav zaradi hudega davčnega pritiska in osebne finančne stiske. Le-ti iskreno upajo, da bo država STO rešila njihove težave. Kljub celi vrsti razsodb, strokovnih razlag, uradnih in neuradnih stališč, še vedno verjamejo, da bo država med Timavo in Mirno (ali pa Miljami?) nekoč mednarodno priznana. Dejstvo je, da teh tez ne podpira nobena institucija in noben mednarodni pravnik (navadni odvetniki to niso, tržaški aktivisti pa še manj), čeprav sami trdijo, da edini razumejo besedila sporazumov. Predlog o STO je na kratko zavrnilo tudi slovensko zunanje ministrstvo.

Če je neodvisnost utopija, je tudi res, da bo boj za neodvisnost komu koristil. Če se bo gibanje uspešno predstavilo na volitvah, kar je zelo možno, bodo nekateri našli svoje mesto pod soncem kraljevine politike. Drugim prinaša koristi že samo zavlačevanje s preobrazbo starega pristanišča. Kaj bodo pridobili vsi ostali? Ne bi vedel. Kdor pa do tolikšne mere zaupaja gibanju, da se po neodgovornem zgledu vodilnih zoperstavlja Equitalii in plačevanju davkov, bo naposled ostal brez tal pod nogami. Srčno upam, da vsaj otrok, ki so septembra korakali po mestnih ulicah, ne vzgajajo v tem duhu.

RIM - Danes v komisiji odločitev o javnem ali tajnem glasovanju

Izključitev Berlusconi iz parlamenta zdrknila na čas po 22. novembru

RIŽARNA - Ministrica Tina Komel

Mladi morajo poznati grozote, da se ne ponovijo

TRST - »Rižarna ostaja kraj spomina na tragično zgodovinsko obdobje slovenskega naroda. Slovenci smo tukaj, združeni v antifašistični solidarnosti, doživljali enotnost trpljenja in žrtvovanja za svobodo in za uresničitev pravice svojega naroda.« Tako je dejala ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel, ki je ob bližnjem 1. novembru, včeraj obiskala razna obeležja in govorila na osrednji spominski svečanosti v Rižarni. Ministrica je posebej poudarila pomen prenosa zgodovinskega spomina na mlade, zato da se nekdane grozote ne ponovijo.

Delegacije Republike Slovenije - podpredsednica Državnega zbora RS Romana Tomc in poslanka Iva Dimić, konzulka Eliška Kersnič Žmavc, župani obmejnih občin, predstavniki krovnih in drugih manjšinskih organizacij so obiskale tudi spomenik bazovskim junakom ter grobnice in obeležja padlim za svobodo.

Na 5. strani

RIM - Senatni odbor za pravilnik včeraj ni uspel sprejeti odločitve, ali bo glasovanje o zapadlosti senatorske funkcije Berlusconi v senatu potekalo s tajnim ali javnim glasovanjem. Da bi bilo glasovanje v avli javno, bi morali v komisiji odobriti ustrezno spremembo pravilnika. Toda seja odbora je bila prekinjena na zahtevo ljudstva svobode, češ, da vsebuje ravno včeraj objavljena razsodba milanskega prizivnega sodišča bistven novosti. Seja odbora je bila ponovno sklicana včeraj zvečer, zvezla pa se je pozno v noč in je zato odločitev napovedana za danes. Seant pa na plenarnem zasedanju zaradi natrpanega dnevnega reda ne bo mogel razpravljati o zapadlosti Silvia Berlusconi pred 22. novembrom.

Na 11. strani

ŠEMPETER-SOLKAN - Nove cestne oznake

Mejna črta še nikoli ni bila tako vidna ...

TRST - Dežela Predstavniki Kmečke zveze pri Bolzonellu

TRST - Včeraj se je v tržaški palači Deželnega sveta predstavništvo Deželne Kmečke zveze sestalo z odbornikom in podpredsednikom deželne vlade Sergiom Bolzonellom. Odbornika je spremljal njegov šef kabineta Roberto Vicario, srečanja pa sta se udeležila tudi podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec in deželni svetnik Stefano Ulmar.

Kmečka zveza je prišla v polni zasedbi s predsednikom Francem Fabcem, deželnim tajnikom Edijem Bukavcem, goriškim predsednikom Stankom Radikonom in beneškim Stefanom Predanom, prisotna pa sta bila tudi pokrajinska tajnika Erik Masten in Valter Mikluz ter Vojko Kocjančič kot izvedenec za vprašanja teritorija.

Na 3. strani

Železarna: še vedno težave z družbo Elettra

Na 4. strani

Slovenija zavrača predlog o STO

Na 5. strani

Licej Prešeren ob dnevu jezikov

Na 9. strani

V Sovodnjah soglasje za letališki konzorcij

Na 12. strani

Čezmejni projekt Poti miru se širi

Na 14. strani

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cona TS, ul. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 semenarna - 040/8990100 rezervni deli

INOX POSODA ZA OLJE

MOTORNE ŽAGE JONSERED

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
SEMENARNA - TOPLA GREDA

DRVA in PELLET ZA KURJAVO PO UGODNI CENI

Sadno drevje in cvetje

Velika izbira KRIZANTEM vseh barv in velikosti

Mreže za pobiranje oljk

TORKLA EXTRA DEVIŠKO OLIVNO OLJE

GRABLJICE ZA POBIRANJE OLJK

CEPILCI

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA

BUKOVI PELETI

Matija Praprotnik
Lokev 154
info: 00386 (0) 31 276 171

MARINIGH
confezioni

GANT
G.N.H.

CANADIENS

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnem
parkirišču

ITALIJA - SLOVENIJA - Včeraj podpis Dogovor o sodelovanju ob naravnih nesrečah

PALMANOVA - Slovenija in Italija sta včeraj v Palmanovi podpisali memorandum o sodelovanju na področju naravnih in drugih nesreč. Podpis pomeni potrditev obstoječega dobrega dvostranskega sodelovanja med državama pri napovedovanju, preprečevanju, pripravljenosti in odzivu na naravne in druge nesreče. Memorandum sta podpisala generalni direktor slovenske uprave za zaščito in reševanje Darko But ter vodja oddelka za civilno zaščito pri predsedstvu italijanske vlade Franco Gabrielli.

Memorandum vključuje izmenjavo strokovnega znanja in tehnično-znanstvenih informacij, razvoj strategij za zmanjšanje tveganj, opozarjanje na naravne in druge nesreče, sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja, vzajemno pomoč in izvajanje skupnih projektov.

Slovenija in Italija se stikata na geografsko zahtevnem območju, ki za reševanje življenj večkrat terja posebno pripravljenost gasilskih in reševalnih služb z obeh strani meje. »Pomoč Italije ob treh požarih na slovenskem Krasu avgusta 2012 je nedvomno kazalnik uspešnega sodelovanja med državama,« so izpostavili so v sporočilu za javnost v upravi za zaščito in reševanje.

Gabrielli in But sta ob podpisu poudarila tudi pomen sodelovanja v okviru mehanizma civilne zaščite in evropskih projektov, katerih namen je zmanjšati tveganja za nesreče ter tudi izboljšati ukrepanje ob nesrečah. Projekt Alp-sar, ki je bil končan letos, je npr. prispeval k boljši usposobljenosti in opremljenosti slovenskih in italijanskih gorskih reševalcev, projekt Step pa je omogočil izmenjavo znanja in izkušenj pri varstvu pred potresi.

Državi sodelujeta tudi pri razvoju varstva pred nesrečami v državah Zahodnega Balkana. Novembra bo tako stekel projekt zunanje pomoči EU na področju civilne zaščite, katerega namen je podpora razvoju civilne zaščite v državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah za članstvo v EU. Projekt bo vodila Slovenija oz. uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju z italijansko civilno zaščito in partnerji iz drugih držav.

SLOVENIJA - Podprl ga bo tudi DeSUS Davek na nepremičnine bo uveden postopoma

LJUBLJANA - Koalicijska stranka DeSUS je podprla kompromisni predlog vlade o davku na nepremičnine, ki bo tako za stanovanjske nepremičnine predvidoma uveden postopoma. O predlogu zakona bo DZ odločal po nujnem postopku, so včeraj sklenili poslanci. Po kompromisnem predlogu bi prihodnje leto osnova za davek na stanovanjske stavbe znašala 80 odstotkov, leta 2015 90 odstotkov, leta 2016 pa 100 odstotkov ocenjene vrednosti. DeSUS je sprva predlagal, da bi se v letu 2014 davek odmeril v višini 60 odstotkov polne vrednosti izračuna, v letu 2015 v višini 80 odstotkov, v letu 2016 pa v polni vrednosti.

Predsednik DeSUS Karl Erjavec je po seji IO dejal, da so sicer ocenili, da je kompromisni predlog slab, a so se ga odločili podpreti zaradi politične stabilnosti v državi. Vodja poslanske skupine PS Jani Möderndorfer je odločitev DeSUS ocenil kot zelo pomembno. Vodja poslancev SD Matjaž Han je menil, da se je zdaj pokazalo, da so v koaliciji z DeSUS, in ne predsednikom te stranke Erjavcem. Prvak DL Gregor Virant je prav tako pozdravil odločitev DeSUS in napovedal, da bo DL kompromisno različico podprla, saj da gre za malenkostno odstopanje od prvotnega vladnega predloga. Opozicija je ocenila, da dogovor koalicije ne spreminja dejstva, da je zakon o davku na nepremičnine konceptualno zgrešen.

Na mirnih protestih nasprotovanje vladajoči eliti

LJUBLJANA - V šestih mestih po Sloveniji so včeraj protestniki izrazili nezadovoljstvo z vladajočo elito in opozorili na slabo stanje v državi, predvsem veliko brezposelnost in revščino. Največ, več sto, se jih je zbralo v Mariboru, Ljubljani in Novi Gorici, po nekaj deset pa jih je bilo v Murski Soboti, Kopru in Kranju. Protesti so povsod potekali mirno. V prestolnici se je zbralo okoli 500 protestnikov, ki so se s Trga republike odpravili na pohod po mestu, tudi pred vlado, in se nato vrnili pred parlament. V Mariboru se je kljub močnemu dežju zbralo 800 protestnikov, v drugih mestih pa jih je bilo manj.

POLAGANJE VENCEV Slovenske delegacije na Videmskem

VIDEM - Kot vsako leto bodo ob Dnevu spomina na mrtve predstavniki Republike Slovenije polagali vence in priredili komemorativne slovesnosti po običajnih lokacijah v videmski pokrajini.

Jutri

Že ob 7.30 bosta dve delegaciji slovenskih predstavnikov v Landarju položili vence na grob župnika Gujona. Ob 7.50 bo polaganje pri grobovih prof. Pavla Petričiča in Antona Birtiča v Špetru, ob 9. uri bo 1. delegacija polagala vence v Štoblanku, v Topolovem pa druga. Uro kasneje bo 1. delegacija položila cvetje k spomeniku padlim v Gorenjem Tarbiju, druga pa v Obrči. Opoldne bosta obe delegaciji položili vence k spomeniku odporništvu na pokopališču v Čedadu, ob 13.45 pa 2. delegacija obiskala grob Ada Conta v Cerneboli, prva pa ob 14.45 grob Ivana Trinka v Terčmunu. Ob isti uri bo druga delegacija položila venec k spomeniku padlim v Fojdi, prva delegacija pa ob 15. uri spomenik padlim na pokopališču v Matajurju. Druga delegacija bo polaganje zaključila ob 16.30 v Reziji v Osojanah, kjer bodo v Ravenci položili venec k spomeniku padlim partizanom in na grob Artura Siega.

Prvo delegacijo sestavljajo: načelnik upravne enote Tolmin Zdravko Likar, Boris Knapič, Vojko Hobič, Milena Brešan in mešani pevski zbor Justin Kogoj iz Dolenje Trebuše, druga pa Rok Uršič, Tomaž Pavšič, Franc Kranjc, Maks Kravanja v spremstvu moškega pevskega zbora Golobar iz Bovca.

Na slovesnostih v Čedadu in Osojanah v Reziji bo venec polagal državni sekretar Urada za Slovencev v zamejstvu ali po svetu dr. Boris Jesih.

Petek

Ob 9.30 se bo v Gonarsu začela slovesnost pri grobnici in spomeniku umrlim v nekdanjem koncentracijskem taborišču.

V Gonarsu bodo prisotni: poslanec Državnega zbora Aljoša Jerič, načelnica Upravne enote Bojana Kompare, predstavniki goriških občin in borčevskih organizacij ter generalni konzul RS v Trstu.

Poleg slovenske delegacije bodo prisotni tudi predstavniki hrvaške vlade in deželnih oblasti, slovesnost pa bo s svojim govorom odprl župna Gonarsa Marino Del Frate.

DUNAJ - Ustanovna seja novega avstrijskega parlamenta

Barbara Prammer že tretjič zapored predsednica, koroška Slovenka Angelika Mlinar prisegla v slovenščini

DUNAJ - Avstrijski parlament se je včeraj sestel na ustanovni seji po volitvah konec septembra. Poslanci so za predsednico vnovič izvolili Barbaro Prammer, ki je na čelu parlamenta že od leta 2006. Z delom avstrijske zvezne poslanke je začela tudi koroška Slovenka Angelika Mlinar, ki je včeraj na položaj prisegla tudi v slovenščini.

Kandidaturo Prammerjeve iz vrst socialdemokratov (SPÖ) je podprlo 83,5 odstotka poslancev, ki so oddali svoj glas. Pred petimi leti je predsednica parlamenta postala s skorajda enakim rezultatom - prejela je 83,3 odstotka glasov podpore. Prammerjeva je zaupan položaj prevzela z »veliko veselja in ponižnosti«. Zavzela se je za okrepitev parlamenta, saj po njenem prepričanju brez močnega in samozaveznega parlamenta ni žive demokracije. Pravice manjšin se ji zdijo razmeroma dobro oblikovane, kar pa ne izključuje možnosti razprave o reformi parlamentarnih pravil igre, je dejala. Ob strani Prammerjeve bosta kot drugi in tretji predsednik parlamenta sedela Karlheinz Kopf iz vrst ljudske stranke (ÖVP) in Norbert Hofer iz vrst svobodnjakov (FPÖ). Oba sta bila z veliko večino na položaj izvoljena prvič.

V poslanske klopi je včeraj sedlo skupaj 183 poslancev, od tega 61 žensk. Vsi so že prisegli na položaj. Večino sedežev v parlamentu je po volitvah konec septembra ohranila vladajoča rdečo-črna koalicija SPÖ in ÖVP, čeprav se je podpora obema strankama znižala. SPÖ je na volitvah prejel slabih 27, ÖVP pa 24 odstotkov glasov. Mandat za sestavo vlade je tako znova v rokah vodje SPÖ in dosedanjega kancelerja Wernerja Faymanna. Na tretje mesto se je na volitvah uvrstil FPÖ z 20,5-odstotno podporo, na četrto pa Zeleni, ki so prepričali približno 12,5 odstotka volivcev.

V parlamentu sta tudi dve novinki. Prva je stranka Team Stronach, ki je osvojila 5,7 odstotka glasov oziroma 11 poslanskih sedežev, druga pa liberalna stranka Neos, ki je s skoraj petodstotno podporo prišla do devetih poslanskih sedežev.

Na listi stranke Neos je bila kot prva koroška Slovenka v parlament na Dunaju izvoljena Mlinarjeva. Po izvolitvi je izrazila upanje, da bo to pozitivno vplivalo tudi na slovensko manjšino v Avstriji. Prisegi v nemščini je včeraj dodala še prisego v slovenščini. V zvezi s tem je treba po-

udariti, da je bila Mlinarjeva edina predstavnica manjšinskih skupnosti (v parlamentu imajo med drugim svojega predstavnika tudi gradiščanski Hrvati), ki je prisego izrekla tudi v jeziku narodne skupnosti, kateri pripada. V prvem nagovoru poslanca je poleg tega nanje naslovila pozdrav tudi v slovenščini ter se ne koncu prav tako zahvalila v slovenskem jeziku.

V nagovoru je kot temeljno usmeritev Neosa izpostavila delovanje »drug z drugim namesto drug proti drugemu«, s čimer je stranka po njenem prepričanju dosegla, da ji je pet odstotkov volivcev »posodilo in ne podarilo« svoj glas. Kot je še menila, se nahajajo pred velikimi izzivi predvsem v Evropi, pri čemer je izpostavila položaj mladih. Številni mladi namreč neuspešno iščejo delo, zaradi česar mora politika ukrepati, je dejala v govoru, ki ga je objavila tudi na svojem profilu na Facebooku.

Novoizvoljena avstrijska poslanka Angelika Mlinar je včeraj na ustanovni seji parlamenta prisegla tudi v slovenščini

POLITIKA - Sporočilo Slovencev v Demokrati stranki

Reforma krajevnih uprav, prihodnje upravne volitve in državni kongres stranke

GORICA - Deželno vodstvo Slovencev v Demokrati stranki je na razširjeni seji obravnavalo predvideno reformi krajevnih uprav, bližajoče se upravne volitve v številnih slovenskih občinah in razpravljalo o kongresu Demokratijske stranke. Posebno pozornost so namenili prerazporeditve pristojnosti krajevnih uprav in predvideni ukinitvi pokrajin, čeprav dokončnega načrta predsednica Furlanije Julijske krajine Serracchianijeva še ni predstavila. Že dolgo se sicer govori o ukinitvi pokrajin in o konkretni finančni podpori občinam, ki bodo med sabo tesno sodelovale ali se celo združevale, še danes pa ni jasno, kako se bo vse to konkretno udeležilo in kateri bodo dejanski učinki teh sprememb.

Kot piše v tiskovnem sporočilu so podrobno obravnavali možne posledice teh ukrepov za naš teritorij upoštevajoč posebnosti, ki jih imamo na Goriškem, Videmskem in na Tržaškem. Zato menijo, da je treba pozorno slediti celotnemu postopku, da bo katerakoli odločitev učinkovita in bo upoštevala, poleg potrebe po racionalizaciji in odgovornem upravljanju s teritorijem, tudi njegove jezikovne in kulturne posebnosti. Prisotni so se strinjali, da se je potrebno o vsem tem trezno soočiti znotraj manjšine ob upoštevanju čim bolj strokovno preverjenih dejstev.

Kot so še zapisali v sporočilu za tisk, je bila zelo zanimiva debata o naslednjih upravnih volitvah, ki so zelo pomembne za Slovence v Demokrati stranki in priložnost za tvorno soočanje z volivci. Zato so sklenili, naj posamezni krajevni krožki že sedaj ocenijo kakovost sodelovanja v koalicijah in analizirajo možnosti nadaljevanja po dosedanjih poti. Izpostavljeno je bilo tudi, da mora katerokoli zavezništvo sloneti na čim večjem sozvočju, ki se mora seveda izkazati v kakovostnem upravljanju. Slovenci v DS še menijo, da je prav, da vsako odločitev o koalicijah in kandidatih sooblikujejo občinski organi stranke ob sodelovanju pokrajinskega vodstva, saj bi bilo vsako vsiljevanje z vrha neprimerno, še posebno zdaj, ko se mora politika čim bolj približati bazi. Med diskusijo je bilo največ govora o občinskih volitvah v Špetru, kjer je dvojezična šola in center manjšinske dejavnosti v Benečiji. Torej bo treba tej stvarnosti posvetiti še posebno pozornost, da ne bodo prišla na dan nepotrebna razhajanja pri izbiri županskega kandidata leve sredine in da bomo tako ponovno pridobili zaupanje večine občanov. »V tem smislu bo nadvse dragocena uveljavitev naših kandidatov, ki predlagajo popolnoma različen model integracije tega teritorija od tistega, ki ga sedaj vodi desnica,« so zapisali.

Zadnji del srečanja je bil posvečen kongresu DS. Slovenski demokrati bodo pripravili dokument, ki bo izpostavil potrebe našega teritorija in Slovencev v stranki v smislu sodobnega in reformističnega pristopa. Dokument bodo predstavili vsem kandidatom za državnega tajnika stranke. Prisotni so se tudi strinjali, da se bodo slovenski člani DS normalno opredeljevali po osebnih prepričanjih za enega ali drugega kandidata, pomembno pa je vse kandidate osveščati o značilnostih in potrebah naše narodne skupnosti v Italiji, o naši integracijski vlogi in tudi o specifikah Slovencev v DS, ki dosledno prispevajo k uspehom tega političnega subjekta. Kongresna faza je zelo pomembna, saj se odloča o tem, kdo bo vodil stranko, ki bo morala popolnoma reformirati državo in povrniti zaupanje državljanov. Politična garnitura, ki bo izšla kot zmagovalka bota, ki bo imela nalogo, da Italijo potegne iz velike ekonomske in moralne krize ter posveti mlajšim generacijam največjo pozornost. To pa bo mogoče le, če bo v procesu sodelovalo čim več ljudi, ki verjamejo v potrebo po spremembah. Zato tudi pozivajo vse, ki se prepoznajo v Demokrati stranki, da se v čim večjem številu včlanijo in tako sodelujejo pri političnih izbirah, še piše v tiskovnem sporočilu vodstva Slovencev v DS.

TRST - Deželna Kmečka zveza pri odborniku Sergiu Bolzonellu

Kmetijstvo za razvoj obmejnih območij bistvenega pomena

TRST - Včeraj se je v tržaški palači Deželnega sveta predstavništvo Deželne Kmečke zveze sestalo z odbornikom in podpredsednikom deželne vlade Sergiom Bolzonellom. Odbornika je spremljal njegov šef kabine- ta Roberto Vicario, srečanja pa sta se udeležila tudi podpredsednik deželne- ga sveta Igor Gabrovac in deželni svet- nik Stefano Ukmar.

Kmečka zveza je prišla v polni za- sedbi s predsednikom Francem Fab- cem, deželnim tajnikom Edijem Bu- kavcem, goriškim predsednikom Stan- kom Radikonom in beneškim Stefanom Predanom, prisotna pa sta bila tudi po- krajinska tajnika Erik Masten in Valter Mikluz ter Vojko Kocjančič kot izve- denec za vprašanja teritoriji.

Predstavniki Kmečke zveze so Bolzonella seznanili s celovitim okvi- rom problematike, s katero se ubada stanovska organizacija slovenskih kme- tov v treh pokrajinah. Poudarili so po- men njene prisotnosti na teritoriji, ki je zgodovinsko poseljen s Slovenci, obe- nem pa njena konstantna dolgoletna prizadevanja, da se uveljavi in ovrednoti vzdržni model kmetijstva, ki daje po- memben prispevek gospodarskemu razvoju na obmejnih območjih.

Glede na pokrajine so predstavi- niki opozorili na številna odprta vpra- šanja, pri katerih ima pomembno in po- gosto odločilno vlogo politika deželne uprave. Tako so bili odborniku, kar za- deva tržaško pokrajino, med drugim orisani projekt Masterplan, načrt za oživitve brega, problem izvajanja pro- grama Natura 2000 z žgočimi odprti- mi vprašanji vinkulacij. Izražena je bi- la potreba po pristopu, ki naj omogoči učinkovite ukrepe za razvoj kmetijstva.

Kar zadeva Goriško so bila v ospredju vprašanja dvolastništva, pri čemer so predstavniki zveze predlagali vzpostavitev čezmejne območja. Glede videmske pokrajine so prišli do izraza tamkajšnji specifični projekti, vezani na gozdarstvo, živinorejo in sadjarstvo. Poudarjen je bil pomen tu- rističnega razvoja kot primarnega re- sursa, kar pa bo problematično, če bo- do teritorij prečkale invazivne struk- ture kot je načrtovani elektrovod Okroglo-Videm.

Na včerajšnjem srečanju v palači Deželnega sveta v Trstu

KROMA

V razpravo so posegli vsi prisotni, deželna svetnika pa sta Bolzonel- la obvestila, da bo v kratkem srečanje vseh županov s Tržaškega, deželnih svetnikov in kmečkih organizacij za iz- vajanje znanega protokola o Proseccu, glede katerega se prejšnja uprava ne more pohvaliti.

Bolzonello je bil predstavnikom hvaležen za izčrpno informacijo. Po- udaril je, da se bo deželna uprava mo- čno angažirala za razvoj obmejnega prostora in sprejel predlog predsed- nika KZ Fabca, da se obnovi paritet- na mešana komisija med deželo FJK in Slovenijo za kmetijstvo, gozdarstvo in okolje. Poudaril je tudi, da je kmetij- stvo na obmejnih območjih obramba pred zapuščanjem teritorija, glede Nature 2000 pa je dejal, da mora de- žela izdelati take načrte upravljanja, da bodo omogočili razvoj primarnih de- javnosti. Med drugim se je dotaknil tu- di protokola o Proseccu in zagotovil dejavno vlogo deželne uprave. Glede vseh navedenih vprašanj je odbornik poudaril pozornost deželne uprave in ocenil, da je treba s skupnimi močmi najti zadovoljive rešitve.

NM

ČEDAD - Do 17. novembra v cerkvi S. Maria dei Battuti

Claudia Raza se vrača »domov« z razstavo Sledi na stezi čustev

Od leve z odprtja razstave Andrija Trusgnach, Franco Rosso, Stefano Balloch, Claudia Raza in Michele Obit

DEŽELNI SVET - Odbor za imenovanja

Terpin in Slokar kandidata za novi deželni komisiji

TRST - Deželni odbor za imenova- nja, ki mu predseduje predsednik dežel- nega sveta Franco Iacop, je včeraj sogla- sno prižgal zeleno luč za vseh pet pre- loženih kandidatov za novo paritetno ko- misijo med deželno in državno upro- mo. Kandidati so deželni tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin, nekdanji de- želni svetnik Ljudstva svobode Daniele Galasso, Leopoldo Coen, bivši poslanec Demokratske stranke Ivano Strizzolo in Alessandro Danieli. Deželni svet bo med petimi kandidati izbral tri člane omenje- ne komisije.

Kandidati za članstvo v novem De- želnem odboru za komunikacije (Core- com) pa so Danilo Slokar iz vrst Severne lige (bil je že član tega telesa), Giancarlo Serafini ter nekdanja deželna svetnika Paolo Santin (Ljudstvo svobode) in Ales- sandro Tesini (DS). Slokar in Serafini sta doživela soglasje odbora, proti kandida- turi Santinija in Tesinija pa so glasovali

Damijan Terpin

KROMA

predstavniki Gibanja 5 zvezd. Tudi v tem primeru bo zadnja beseda imela deželna skupščina. Deželna vlada je za predsed- nika Corecoma pred dnevi že določila Giovannija Marzinija, nekdanjega glav-

Danilo Slokar

KROMA

nega urednika italijanskega novinarskega oddelka deželnega sedeža RAI. Predsed- nica Deželne komisije za enake možnos- ti Donata Cantone je obžalovala, da na seznamu kandidatov ni nobene ženske.

ČEDAD - Likovna umetnica Claudia Raza se je vrnila v Čedad, svo- je rojstno mesto, z lepo razstavo »Sle- di na stezi čustev«, ki sta jo v najbolj prestižnem razstavnem prostoru, v cerkvi S. Maria dei Battuti, priredila kulturno društvo Ivan Trinko in Obči- na Čedad. Postala je že tradicija, da slo- vensko kulturno društvo jeseni za po- pestritev kulturnega dogajanja v mestu ob Nadiži poskrbi s predstavitevjo naj- vidnejših predstavnikov slovenskega umetniškega ustvarjanja in to v sode- lovanju s kraljevno upravo.

Zadovoljstvo zaradi že utečene poti je ob otvoritvi razstave izrazil predsednik društva Michele Obit, ki je tudi izpostavil pomen medseboj- nega soočanja in poznavanja med slovensko in italijansko kulturo. In v tem je tudi del poslanstva društva Ivan Trinko. Čedajski župan Stefano Bal- loch je njegovim besedam pritrdil in dodal še pomen, ki ga ima kultura za vsakega človeka in vsako skupnost, in to še posebej v tako zmedenih časih, kot so današnji.

Za glasbeni uvod je na otvoritvi s kitaro poskrbel gojenec špeterske šole Glasbene matice Andrea Trusgnach, medtem ko je Luisa Cher prebrala ne- kaj odlomkov iz pesniškega ustvarjanja

Claudie Raze, nato je o delu umetnice spregovoril kritik Franco Rosso. Ne gre za antološko predstavitev, je takoj po- jasnili, pač pa za reprezentativno sinte- zo slikarskega delovanja umetnice s šte- vilnimi ustvarjalnimi izrazi, ki gredo od ustvarjanja na platno do grafike in po- etičnega pisanja. Čedajska razstava je torej sinteza poti, ki jo je Claudia Raza prehodila od 70-ih let do danes, od na- turalističnega navdiha do sklicevanja na avantgardna gibanja prvih desetletij 20. stoletja, zaznamovala pa jo je inter- pretacija čustvenega sveta.

Tematsko je dober razstave posvečen dialogu z naravo, protago- nista katere sta Kras in izliv Timave. Najnovejša dela pa sodijo v obdobje kaligrafije, kot je dejal kritik, kjer pri- haja do prepletanja in prehajanja med umetnostjo podobe in pisane besede. Krog se zaključuje z nekaterimi pri- meri knjige umetnika, katerim je bila posvečena zadnja razstava Claudie Raze v Trstu.

Razstava v cerkvi S. Maria dei Bat- tuti, pri organizaciji katere so sodelo- vale tudi druge slovenske organizacije, bo na ogled do 17. novembra. V nede- ljo, 10. novembra, ob 16. uri bo voden ogled razstave z umetnico. Vstop je prost, zaželen pa je rezervacija. (NM)

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Kdo naj Slovence v Italiji zastopa pri slovenski vladi?

- ☒ SKGZ in SSO
- ☒ SKGZ, SSO in SSk
- ☒ SKGZ, SSO in politične stranke
- ☒ Zastopstvo naj se izvoli
- ☒ Naj odloči Slovenija
- ☒ Me ne zanima

DEŽELA - Na seji omizja o železarni napovedali skorajšnjo izdelavo programskega sporazuma

Železarna: v Rimu še niso rešili problema družbe Elettra

Serracchiani: Potrebni so ukrepi na vseh ravneh - Sindikati bodo pisali ministru

Osnutek programskega sporazuma za škedenjsko železarno bo pripravljen čez nekaj dni. Po trdem delu, ki ga je izvedla deželna vlada v zadnjih tednih na pristojnih ministrstvih, predvsem glede okoljske problematike, je bil torej storjen pomemben korak naprej. Zdaj je potrebno nadaljevati po začrtani poti.

Toda odprto ostaja vprašanje družbe Elettra, ki se za proizvodnjo energije poslužuje plina iz železarne. Družbi Arvedi in Elettra nameravata skleniti pogodbo, na osnovi katere bo Elettra še naprej proizvajala električno energijo s plinom iz železarne. Zadeva je še ustavljena v Rimu, ker mora ministrstvo za gospodarski razvoj odločiti, ali lahko odšteje predhodno ves denar iz t.i. Cipé, kot je to zahtevala družba Elettra za nadaljevanje pogajanj z Arvedijem (denar bo moralo vsekakor posredovati ministrstvo za ekonomijo). Zato je nujno, da se ta problem reši čim prej, za rešitev pa se morajo odločno zavzeti vsi dejavniki na vseh ravneh.

To je povedala deželna predsednica Debora Serracchiani na zasedanju deželnega omizja o železarni, ki je bilo včeraj popoldne izjemoma na sedežu deželnega sveta. Srečanja so se udeležili predstavniki zveznih sindikatov Cgil, Cisl in Uil, panožnih sindikatov Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uim-Uil ter enotnega sindikalnega predstavništva zaposlenih v železarni Rsu. Na srečanju sta deželno upravo poleg predsednice Serracchianijeve zastopali še deželna odbornica za delo Loredana Panariti in deželna odbornica za okolje Sara Vito. Ta je poleg sporazumevanja z različnimi ministrstvi, na katerih se je z reševanjem železarne ukvarjalo in se še ukvarja več predstavnikov deželne uprave, poglobila okoljsko problematiko na območju pod škedenjem neposredno z vodstvom skupine Arvedi. Med pogoji, ki so jih postavili domala vsi glede načrta Arvedija, so namreč strogo upoštevanje okoljevarstvenih normativov in zakonodaje ter ustrezne naložbe v posodobitev naprav.

Toda stvar se je, kot rečeno, pred kratkim zapletla in je za zdaj vse ustavljeno v Rimu, kjer se z železarno ukvarjajo kar na štirih ministrstvih. To smo že zapisali pred dnevi, a problem

je zdaj postal - po besedah Serracchianijeve - uradnega značaja. Deželna predsednica je namreč poudarila, da je to zelo resen problem, ker je to temeljni pogoj za prihod skupine Arvedi v Trst. To je vsekakor zelo delikatno vprašanje, tako s pravnega kot tehničnega in političnega vidika, ki zahteva ukrepe na vseh ravneh, je še povedala Serracchianijeva in dodala, da je projekt družbe Arvedi zelo pomemben za Trst. Nadaljevanje proizvodne dejavnosti pa je po njenem mnenju poglavitno. Skratka, brez tega ne bo bonifikacij, je povedala in izrazila prepričanje, da bosta znala Trst in dežela vsekakor zagrabiti to priložnost in premagati tiste sile, ki se zoperstavljajo prihodu skupine Arvedi v Trst.

A.G. Omizje o železarni je tokrat zasedalo na sedežu deželnega sveta

VERDI - Včeraj dopoldne spet demonstracija zaposlenih v gledališču

Verdi mora živeti

Srečanja z županom Cosolinijem zaenkrat ni bilo, ker se bosta z ministrom Brayem srečala šele prihodnji teden

Med demonstracijo na Velikem trgu so člani orkestra Verdi igrali glasbo in pritegnili pozornost številnih mimoidočih

KROMA

Uslužbenci Fundacije Verdi so včeraj spet protestirali na Velikem trgu. Namen pobudnikov je bilo posredovati tržškemu županu Robertu Cosoliniju pismo v vidiku za jutri napovedanega srečanja med županom in ministrom za kulturo Massimom Brayem. Vladin odlok predvideva namreč hudo krčenje finančnih sredstev za mnoge fundacije, ki so v zad-

njih letih razsipavale z denarjem. Uslužbenci Verdija poudarjajo, da je stanje v fundaciji različno od drugih in da je število zaposlenih že na minimumu. Od ministra zato zahtevajo spremembo odloka. Do srečanja s Cosolinijem včeraj vsekakor zaenkrat ni prišlo, saj se bo župan sestal z ministrom šele prihodnji teden.

DEVIN - Zasačili so ju nabrežinski karabinjerji

Priletna domačina skušala ukrasti obcestni kamen

Nabrežinski karabinjerji so v ponedeljek okrog 21. ure na obrobju Devina zalotili domačino, ki sta skušala ukrasti obcestni kamen. Na državni cesti št. 14 sta italijanska državljana, stara 73 in 66 let, ustavila svoja avtomobila in se z orodjem spravila nad obcestni kamen. Preden bi jima uspelo ga spraviti v prtljažnik, so ju zasačili karabinjerji, ki so tako preprečili nenavadno tatvino. Dvojico so najprej odvedli v vojašnico in zatem v hišni pripor, v skladu z nalogom državnega tožila. Obcestni kamen naj bi bil vreden tisoč evrov, po ocenah karabinjerjev bi neobičajni plen lahko zanimal kakega zbiratelja. Uvedli so preiskavo.

ROCOL - Nočno opazovanje, zalezovanje in aretacije

Karabinjerji zasačili trojico tatov v skladišču

Plen znaša 10.000 evrov

V Ulici Industria pri Sv. Jakobu so tatovi prečesali vse sobe enega številnih stanovanj in iz njih odnesli za 10.000 evrov dragocenosti. Ukradli so dva fotografska aparata, videokamero, dve uri ter zlate zapestnice. Lastnik je poklical policijo.

Iz Ribiškega naselja v zapor

V Ribiškem naselju so karabinjerji obiskali 57-letnega italijanskega državljana, ki je leta 2006 v Pordenonu storil kaznivo dejanje s področja stečajnega prava. Po pravnomočni obsodbi in zapornemu nalogu pordenonskega sodišča so ga v ponedeljek odvedli v tržaški zapor, kjer mora prestatiti dobri dve leti zaporne kazni.

OB DNEVU MRTVIH - Osrednja svečanost z ministrico Tino Komel

Rižarna kraj spomina na grozote, ki jih morajo mladi poznati

Delegacije centralnih in lokalnih oblasti RS ter krovnih organizacij obiskale še druge spomenike

»Rižarna ostaja kraj spomina na tragično zgodovinsko obdobje slovenskega naroda. Slovenci smo tukaj, združeni v anti-fašistični solidarnosti, doživljali enotnost trpljenja in žrtvovanja za svobodo in za uresničitev pravice svojega naroda,« je v svojem govoru dejala Tina Komel ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu. Dotaknila se je tudi vzgojnega sporočila prostora, ki še vedno navdaja s tesnobo in žalostjo, saj je pomen koncentracijskega taborišča pri Sv. Soboti izjemen v luči ohranjanja spomina med mladimi generacijami. Ob tem je ministrica dejala, da je treba prav mladim zagotoviti dostop do preverjenih in strokovno podprtih informacij o zločinih fašističnega in nacističnega režima, med temi pa Rižarna predstavlja nepozabno pričevanje grozot, ki se ne smejo ponoviti.

Ministrica je v sklopu spominskih svečanosti ob 1. novembru z delegacijo Republike Slovenije obiskala tudi druga obeležja in grobove upornikov proti nacifašizmu in borcev NOB. Skupaj z delegacijo SKGZ je Komelova s častno stražo Slovenske vojske ter tabornic in tabornikov Rodu modrega vala položila vence na grobnico padlih borcev na vojaškem pokopališču pri Sv. Ani, na grob štirih Bazoviških junakov in na spomenik NOB Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca. V Rižarni in pri spomeniku na bazovski gmajni sta ob delegaciji Republike Slovenije položili skupni venec tudi krovni organizaciji SKGZ in SSO.

V Rižarni so govor ministrice spremljali tudi podpredsednica Državnega zbora RS Romana Tomc in poslanka Iva Dimic, konzulka Eliška Kersnič Žmavc, župani slovenskih obmejnih občin, člani Zveze veteranov vojne za Slovenijo in predstavniki Združenja borcev za vrednote NOB in predstavniki SSK. Ob plošči Republike Slovenije je spregovorila tudi poslanka DZ RS Iva Dimic, ki je poudarila nalogo posameznika, da se na vseh ravneh, od družinske vse do ravni mednarodne skupnosti, sprašuje in išče pravico do zagotavljanja mi-

Desno: podpredsednica Državnega zbora RS Romana Tomc pri spomeniku bazoviškimi junakom in delegacija SKGZ pri obeležju talcem v Ul. Ghega; spodaj ministrica Tina Komel na svečanosti v Rižarni

ru. Odgovor pa naj bi bil po mnenju Dimiceve skrit v duhovni preobrazbi javnega življenja in v prizadevanju trajnostnega spoštovanja človekovih pravic. To naj bi pričakovali vsi tisti, ko so življenje izgubili v Rižarni in drugih koncentracijskih taboriščih, je zaključila poslanka.

Ob osrednjem popoldanskem delu je v jutranjih urah delegacija SKGZ položila vence tudi v Ul. Ghega, v Ul. D'Azeglio in na Sv. Justu, kjer se nahajajo obeležja, ki pričajo o odporu nacifašizmu in grobovih drugih žrtev za svobodo, med temi grob Pinka Tomažiča in skupno grobišče na pokopališču pri Sv. Ani. Delegacija SSO pa je včeraj obiskala tudi spomenik padlim Slovincem iz prve svetovne vojne pri Gropadu, kjer so skupaj s stranko SSK položili venec. Priložnostni nagovor je imel Igor Švab, ki se je spomnil velikega števila slovenskih vojakov iz Primorske, ki so v veliki človeški tragediji zapustili domove in se niso več vrnili. (mar)

OB 1. NOVEMBRU

Spomin na rajnke

DANES

Tržaška pokrajinska združenja VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA bodo danes položila vence k tržaškim spomenikom in obeležjem padlim v NOB. Zbirališče ob 9. uri pred obeležjem v Ul. Massimo D'Azeglio z zaključkom v Rižarni.

Svetovalci rajonskega sveta za zahodni Kras bodo polagali vence danes ob 16. uri na pokopališču na Proseku, ob 16.15 na pokopališču na Kontovelu, ob 16.30 na avstro-ogroškem pokopališču, ob 16.45 na pokopališču v Križu.

Učenci OŠ Alberta Sirka in malčki vrtca Justa Košute iz Križa bodo počastili vse padle in rajne danes ob 10.30 s kratkim recitalom (na pokopališču, ob glavnem spomeniku, pri spomeniku pod murvo).

Učenci OŠ F. Milčinskega in dijaki NSŠ Sv. Cirila in Metoda s Katinare se bodo poklonili padlim pri spomeniku v Lonjerju danes ob 11. uri.

SPDT vabi danes na spominski pohod in polaganje venca v dolini Glinščice. Zbirališče ob 14. uri na trgu v Boljuncu.

JUTRI

Občina Zgonik bo polagala vence na spomenike in grobove jutri, 31. oktobra, po naslednjem razporedi: ob 12. uri proseško pokopališče, ob 12.20 Proseška postaja (spomenik), ob 18. uri Zgonik (zbirališče), ob 18.15 Repnič (spominska plošča), ob 18.30 Briški (hiša spomenik), ob 18.45 Gabrovec (spomenik), ob 19. uri Samatorca (vaški spomenik), ob 19.15 Salež (spomenik), ob 19.30 Zgonik (spomenik). Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil moški pevski zbor Rdeča zvezda.

STARI OBIČAJI - Otroška folklorna skupina

Delavnica »vahtičev« na osnovni šoli Fran Milčinski

Učenke in učenci so se ponosno slikali pred »vahtičev«

V folkloro spada tudi raziskovanje starih običajev. Zato se je učiteljica, ki vodi folklorno dejavnost na OŠ Fran Milčinski odločila, da bodo letos pripravili, oziroma spekli priložnostne »vahtiče«. Tako so pač nekoč imenovali hlebčke sladkega kruha, ki so jih dobili otroci 31. oktobra, ko so koledovali po marsikaterih kraških vaških ulicah. Na šolo je namreč prišla mamica učenca, ki obiskuje 3. razred. Z njo so otroci najprej

pripravili testo iz naslednjih sestavin: kvasa, sladkorja, moke, mleka, jajca in malo soli. Zmes so nato pustili, da je vstala in izoblikovali so majhne hlebčke, ki so jih potem tudi porezali na površju. Počakali so še nekaj časa, da so hlebčki dokončno vstali in jih postavili v peč. Kar kmalu je po šoli prijetno zadišalo in učenci so lahko ponosno odnesli domov »košček« naše tradicije, ki je že šla v pozabo.

STALIŠČE ZUNANJEGA MINISTRSTVA

Vprašanje o STO za Slovenijo preseženo

Zunanje ministrstvo Republike Slovenije je pisno odgovorilo na predlog o umestitvi imenovanja guvernerja Svobodnega tržaškega ozemlja (STO) na dnevni red Varnostnega sveta ZN, ki ga je nek uporabnik objavil na uradni spletni strani Predlagam.si. Predstavnik zunanjega ministrstva Robert Krmelj (vodja sektorja za sosednje države) je svoj dopis uradu vlade RS za komuniciranje sklenil z ugotovitvijo, da »predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo«.

Utemeljitev ministrstva je sledeča: »V zvezi s prejetim Predlogom umestitve imenovanja guvernerja STO na dnevni red Varnostnega sveta OZN menimo, da gre za pobudo, ki je v nasprotju z mednarodnim javnim pravom. Svobodno tržaško ozemlje je bilo ustanovljeno z Mirovno pogodbo z Italijo leta 1947, nato pa so vlade Italije, Združenega kraljestva, ZDA in Jugoslavije 5. oktobra 1954 sklenile memorandum, s katerim sta bili odpravljeni vojaški upravi v coni A in coni B ter opravljena jugoslovansko-italijanska razmejitev na kopnem na tem odseku. Celotna jugoslovansko-italijanska meja na kopnem in morju je bila nato formalno določena s Pogodbo med SFR Jugoslavijo in Republiko Italijo, podpisano v Osimu 10. 11. 1975. Ta Osimska pogodba je bila 9. 7. 1987 v skladu z ustanovno listi-

no OZN in dunajsko konvencijo o pravu mednarodnih pogodb registrirana pri Organizaciji združenih narodov. S tem so vprašanja v zvezi s Svobodnim tržaškim ozemljem postala presežena.«

V Trstu je medtem precej odmevala razsodba deželnega upravnega sodišča FJK, ki je zavrnilo priziv proti deželnim volitvam in razložilo, da so teorije gibanja Svobodni Trst neutemeljene. Paolo G. Parovel piše, da se italijanski državni organi odzivajo »z mednarodnimi kršitvami in grozijo z represijo proti pravnim pobudam vse večjega dela prebivalcev mesta in svobodnega pristanišča Trst«. Naslov Parovelega prispevka je »Italijanska protidemokratska politika destabilizira tržaško vprašanje«. V spletnem članku piše, da so italijanske oblasti 26. oktobra organizirale javno slovesnost z ekstremiteti, na kateri so ZDA in VB obtožili pokolov v povojnih letih v Trstu. »Stopnjevanje groženj s politično represijo pa je doseglo višek 28. oktobra z objavo razsodbe št. 530/2013 deželnega upravnega sodišča,« piše Parovel. Besedilo med drugim označuje pobude Svobodnega Trsta kot prevratniške ter »trdi, da bi jih morali prepovedati in kaznovati, ker predstavljajo napad na italijansko suverenost in enotnost«. Svobodni Trst bo vložil pritožbo na italijanski in mednarodni ravni, groznje pa označuje kot nesprejemljive. (af)

POTOVANJA NAŠEGA DNEVNIKA - Srečanje udeležencev

Oman, Ukrajina, London, jezera so veselo za nami, pred nami ...

Izletnike so na srečanju v Križu tudi primerno pogostili

KROMA

Druženje. Med glavnimi nameni izletov našega dnevnika, ob odkrivanju novih krajev in ljudi, seveda, je druženje. Pred, med in po potovanjih. V petek zvečer se je »predstavnštvo« udeležencev letošnjih potovalnih pobud, ki sta ju za naše zveste prijatelje pripravili potovalni agenciji Aurora in First&Last Minute Adriatica.net, zbralo v Križu, ovitem v meglo. Z Auroro se je skupina popotnikov podala v (turistično) vse bolj priljubljeni Oman, maja bolj množično v večno atrakcijo London, bolj »izbrana« skupina pa si je ogledala znamenita severno-italijanska jezera. Adriatica.net pa je s številno »delegacijo« naših bralcev na novo odkrivala Ukrajino.

Kako so potovanja potekala in kako so jih udeleženci doživljali, je bilo prikazano in povedano na petkovem srečanju v kriški Biti. Kot gostitelji srečanja sta nastopili Divna Čuk za Auroro in Vlasta Žvab za tržaško First&Last Minute Adriatico.net. V imenu dnevnika je zbrane pozdravila, sedaj že bivša novinarka Breda Pahor. Ob gledanju privlačnih fotografij z različnih potovanj na velikem platnu in videa o Ukrajini so si udeleženci izmenjali vtise in tudi že želje o naslednjih potovanjih, medtem pa so potrebno pozornost namenili tudi pogostitvi, ki so je bili deležni v znanem kriškem lokalu.

Letos je s Primorskim dnevnikom potovalo okrog 120 oseb, sta povedali predstavnici agencij, tudi za naslednje leto, sta zagotovili, bo ponudba mi-kavna in bo zato »premaknila« rado-živo popotniško množico. Zamišljenih destinacij nista želeli razkriti, informacije bodo sledile ustaljenim nava-dam objave in bodo seveda opisane v dnevniku. Prireditelji potovanj so bili zadovoljni z oceno letošnjih potovanj Primorskega, k novim projektom jih spodbujajo izneseno pričakovanje novih potovalnih dogodivščin, udeleženci pa si že nadejajo novih užitkov. V družbi s sopotniki, prijatelji in seveda z našim dnevnikom.

CERKEV - Od 4. do 6. novembra v Trstu

Evropski posvet o karitativni dejavnosti

Nadškof Crepaldi (desno) in duhovnik Luis Okulik med včerajšnjo predstavitevjo

Trst bo v prihodnjem tednu gostil pomemben posvet, ki ga na temo pričevanja vere preko usmiljenja prireja Svet evropskih škofovskih konferenc (CCEE). Od 4. do 6. novembra se bo kakih trideset kardinalov, škofov in laikov iz številnih evropskih držav zbralo ob priložnosti zaključka leta vere, ki ga je bil lani razglasil upokojeni papež Benedikt XVI..

Posvet, ki sta ga včeraj na sedežu tržaške škofije predstavila nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, ki je tudi predsednik komisije za socialna vprašanja pri svetu CCEE, in duhovnik Luis Okulik, tajnik pri isti komisiji, bo potekal v hotelu Savoia, medtem ko bodo večernice in maše potekale tako v Vurnikovi kapeli v škofijski palači kot v stolnici sv. Justa, zadnji dan posveta pa se bodo udeleženci podali v Oglej. Med najpomembnejšimi predavanji bosta tisti, ki ju bosta v ponedeljek podala predsednik Italijanske škofovske konference

kardinal Angelo Bagnasco in predsednik papeškega sveta Cor Unum kardinal Robert Sarah, ki bosta govorila o odnosu med vero in usmiljenjem ter o Kristusovi ljubezni kot spodbudi k evangelizaciji.

Cilj posveta je obnoviti v posameznih škofovskih konferencah prizadevanje Cerkev na področju karitativnih dejavnosti predvsem spričo sedanjega težavnega kriznega trenutka, saj so dejanja usmiljenja in pomoč ljudem v stiski pristen izraz vere. Poleg tega gre tu tudi za tveganje, da se proces evropske integracije, ki je za Cerkev eden najbolj čudovitih projektov v zgodovini, zaustavi. Za sedež posveta je bil izbran Trst, pri čemer je nadškof Crepaldi pričel, da bo mesto znalo ceniti tako pobudo, ki ima evropski profil in globino: če bi bilo bolj prepričano v svojo evropsko poklicanost in se ne bi skušalo zapirati vase, bi lahko igralo pomembnejšo vlogo, je prepričan tržaški škof. (iž)

- Ul. Gruđen 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 - 040 772148.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -

991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Metallica - Through the never«.
ARISTON - 16.45, 21.00 »Captive«; 18.45 »Emperor«.
CINEMA DEI FABBRI - 18.15, 20.00, 21.30 »Sta per piovere«.
FELLINI - 18.40, 22.00 »Aspirante vedovo«; 16.45, 20.20 »Una piccola impresa meridionale«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Gloria«; 15.30 »Vado a scuola«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.10, 20.00, 21.50 »La prima neve«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 15.30, 18.30, 21.30 »La vita di Adele«.
KOPER - PLANET TUŠ - 13.30 »Avioni«; 18.30, 20.45 »Čefurji raus!«; 18.30 »Gravitacija«; 20.00 »Gravitacija 3D«; 14.15, 16.15 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 13.30, 15.30 »Jaz, baraba 2«; 17.30, 20.10 »Kapitan Phillips«; 14.30, 16.30, 17.45 »Khumba 3D«; 13.45, 15.45 »Khumba«; 17.45 »Mačeta ubija«; 20.40 »Malavita«; 20.15 »Načrt za pobeg«; 16.30, 18.30, 20.30 »Nesramni dedi«; 15.30 »Smrkci 2«; 14.30 »Turbo«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Cattivissimo me 2«; 18.15, 20.30 »Gravity«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cani sciolti«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ender's game«; Dvorana 3: 16.45 »Justin e i cavalieri valorosi«; 16.30, 20.00, 22.15 »Il quinto potere«; Dvorana 4: 18.30, 22.15 »Cose nostre - Malavita«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.
THE SPACE CINEMA - 16.00, 17.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Cattivissimo me 2«; 18.25 »Aspirante vedovo«; 16.30, 20.20 »Gravity 3D«; 19.05, 21.30 »Escape plan - Fuga dall'inferno«; 16.40 »Justin e i cavalieri valorosi«; 16.30, 19.00, 21.30 »Cani sciolti«; 19.00, 21.40 »Il quinto potere«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Metallica - Through the never«; 16.40, 19.05, 21.30 »Ender's game«; 22.15 »Una piccola impresa meridionale«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.10 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.10 »Cani sciolti«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Il quinto potere«; Dvorana 4: 17.30, 20.30 »La vita di Adele«; Dvorana 5: 18.00, 21.00 »Metallica - Through the never«.

Izleti

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijave in informacije: 00386-31479882 Marija.

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, ki je dokončal 5-letno mehansko smer na zavodu J. Stefan, išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.

27-LETNIK išče delo. Tel. št.: 327-0538277 ali 040-910393.

4 ZIMSKE GUME kleber, 185 65 R 15, rabljene eno zimsko sezono, prodam za 120,00 evrov. Tel. 331-5311133.

BLIZU GLAVNE UNIVERZE oddamo v najem stanovanje primerno za 2 osebi. Tel. št.: 327-6950659.

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kozine. Tel. št.: 0039-329-2225821.

GOSPA SREDNJIH LET z dobrimi delavnimi izkušnjami išče delo v gospodinjstvu in v pomoč starejšim osebam. Tel. 00386-380207 ali 00386-64123459.

IŠČEM v najem dvosobno stanovanje v dolinski občini ali v Šklednju in Sv. Ani. Tel. št.: 328-5424437.

IŠČEM knjige za 3.A razred znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel. št.: 340-9336374.

MLADA GOSPA išče delo: nudi varstvo otrok in pomoč v gospodinjstvu. Tel. št. 338-9603898.

ODDAJEMO v najem komaj prenovljeno stanovanje v centru Sežane, 40 kv.m., s teraso veliko 12 kv.m.. Tel. št.: 335-5928584.

OPČINE CENTER oddamo v najem stanovanje primerno za par ali mlado družino, s parkirnim mestom, energetska klasa G. Tel. št.: 347-1246594.

PODARIMO 13 BELIH MIZ (2,00-0,80-H75). Pokličite na tel. št. 040-635629 (ponedeljek - petek, 9.00 - 17.00).

PRODAM fiat brava 1.4, v dobrem stanju, letnik 1996, za 300,00 evrov. Tel. št.: 340-9098123.

PRODAM fiat bravo 1.6 120 cv dynamic, letnik 2008, 80.000 km, diesel, 4 zimske in 4 letne gume, verige, letna taksa plačana do 08/2014. Cena 6.500 evrov. Tel. št. 339-2905644.

PRODAM zaprto garažo v Ul. Miramare. Tel. 329-4128363 (Marko).

PRODAM TRAKTOR goldoni, letnik 1976, popolnoma preurejen, v dobrem stanju. Tel.: 040-214618 v delovnih urah.

PRODAM peč na drva za centralno kurjavo buderus, logana GK 201. Tel. št.: 349-4077695.

PRODAM zimske gume sava, 195/50 R15 že nastavljene v platiščih. Rabljene so bile eno sezono. Cena 200,00 evrov. Tel. št.: +39 329-5743056.

V ŠTANJELU NA KRASU prodajamo hišo z vrtom in parkirnim prostorom, cena ugodna oz. po dogovoru. Tel. 00386-4-0272290.

Osmice

DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Samatorca št. 21. Tel.: 040-229326. Vljudno vabljeni!

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. št.: 340-3814906.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel.: 040-229198.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št.: 040-299985.

V RICMANJIH 175 je odprl osmico Jadrana. Tel. 040-820223.

prej do novice

www.primorski.eu

Loterija 29. oktobra 2013

Bari	23	14	29	49	70
Cagliari	66	51	1	20	71
Firence	62	57	37	69	15
Genova	82	12	10	83	43
Milan	70	9	15	20	83
Neapelj	54	80	26	79	59
Palermo	48	52	81	58	19
Rim	17	3	29	28	49
Turin	85	67	33	88	76
Benetke	25	56	79	9	14
Nazionale	13	76	90	41	50

Super Enalotto št. 130

12 23 49 53 67 83 jolly 13	
Nagradni sklad	9.740.761,48 €
Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
8 dobitnikov s 5 točkami	30.223,21 €
994 dobitnikov s 4 točkami	245,47 €
32.729 dobitnikov s 3 točkami	14,84 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
10 dobitnikov s 4 točkami	24.547,00 €
139 dobitnikov s 3 točkami	1.484,00 €
2.106 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
12.884 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
27.740 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, SREDA, 30. oktobra 2013

MARCEL

Sonce vzide ob 6.42 in zatone ob 16.55
- Dolžina dneva 10.13 - Luna vzide ob 2.00 in zatone ob 14.42

Jutri, ČETRTEK, 31. oktobra 2013

BOLFENK

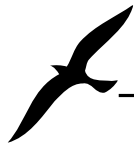
VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,1 stopinje C, zračni tlak 1014,6 mb ustaljen, vlaga 79-odstotna, veter 7 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,2 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 28., do četrta 31. oktobra, ter v soboto, 2. novembra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Venezia 2 - 040 308248, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/b - 040 281256, Bazovica - Ul. Gruđen 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Venezia 2, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6, Bazovica

Šolske vesti

DTZ ŽIGE ZOISA sporoča, da v soboto, 2. novembra, odpadejo didaktične in administrativne dejavnosti.

Obvestila

AŠD MLADINA vabi na tečaj Belly Gym - oblikovanje ženskega telesa, ki bo ob ponedeljkih od 11. do 12. ure v bivšem rekreatoriju v Križu. Vodi uč. Yasmin Anuby.

KD RDEČA ZVEZDA vabi na tečaj šivanja narodnih noš, ki bo potekal ob sredah, z začetkom ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu. Podrobnejše informacije na tel. št. 340-9763900 (v popoldanskih urah).

PILATES - Skupina 35-55 in vzgojiteljica Sandra sporočata, da se v telovadnici nižje srednje šole v Dolini vrši vadba ob torkih in petkih: 18.30-19.30 Pilates body tehnika; 19.30-20.30 Pilates I.

MLAJŠA GLEDALIŠKA SKUPINA Slovenskega kulturnega kluba vabi k vpisu novih članov (12-15 let). Vaje bodo v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, vodila bo Helena Pertot. Vpis na tel. št. 040-370846.

MEŠANI MLADINSKI ZBOR ANAKROUSIS iz Trsta vabi k vpisu nove pevce in pevke. Zbor vadi ob četrtkih zvečer, točne termine, ure in lokacijo za novo sezono pa bomo sporočili v kratkem. Info: tel.: 333-3742625 (zborovodja Maurizio Marchesich) ali na socialnem omrežju facebook. Pri-srčno vabljeni!

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da vadbata poteka ob torkih od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30, ob četrtkih pa od 16.45 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo zaradi del na električnem omrežju danes, 30. oktobra, od približno 8.00 do 15.30 prekinjena dobava električne energije v kraju Francovec - Frankovec. Informacije na tel.: 395-180924.

UČENCI IN UČITELJICE COŠ S. Grudna v Šempolaju bomo ob priliki Vhtiča obiskali vaščane danes, 30. oktobra, v zgodnjih popoldanskih urah.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - kulturni center Krasa in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti objavljata javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka. Če si star/a do največ 13 let in nam želiš pokazati kako lepo poješ, se prijavi do 31. oktobra na Brinjevko. Vse informacije na www.kosovelovdom.si.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA NA PROSEKU - Rajonski svet za Zahodni Kras vabi prošeške in kontovske proizvajalce, da se udeležijo 4. pokušnje vin, ki bo 11. novembra na dvorišču rajonskega sveta. Razstavljalci naj se javijo v tajništvo do 31. oktobra ali na tel. št. 040-225956.

PROGRAM ZA DIJAKE - Dijaški dom S. Kosovel in Slov.I.K. organizirata od 8. novembra dalje program »Podjetništvo v slovenščini... od A do Ž«, ki združuje različne vsebine (podjetništvo, dizajn, računalništvo, nastopanje v javnosti, kreativnost...), potekal bo ob petkih popoldne. Rok za prijavo je 31. oktober. Program in prijavnica: www.slovik.org. Info: info@slovik.org ali 040-573141.

PROJEKT JEZIK-LINGUA, sofinanciran v okviru Programa sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 prireja v prostorih Sklada Mitja Čuk, Proseška ul. 131 na Opčinah, brezplačni tečaj slovenščine: Jezik in specifična terminologija pri trgovskem sporočanju. 16-urni tečaj (ob ponedeljkih, 18.00-20.00) vodi prof. Karin Marc Bratina. Začetek: 4. novembra. Vpisi do 31. oktobra: tel. 040-212289 v jutranjih urah. Info: info@jezik-lingua.eu.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 31. oktobra, na svojem sedežu na Proseku št. 159.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica

Sandra vabijo na telovadbo za razgibavanje in za zdravo hrbtenico vsak torek, 9.00-10.00.

SKD VESNA vabi svoje člane in simpatizerje, da se udeležijo rednega občnega zbora, ki bo tokrat volilnega značaja. V torek, 5. novembra, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v prostorih Alberta Sirka v Križu.

SPDT vabi v nedeljo, 10. novembra, na tradicionalno Martinovanje v Ljudskem domu v Križu. Zbirališče ob 8.45 pri Ljudskem domu, sledi pohod po razglednih točkah te nadmorske vasi. Domačinka Erika Bezin bo med pohodom opisala kriške zanimivosti. Prijave do torka, 5. novembra, na tel. 040-220155 (Livio) in pri odbornikih planinskega društva.

UPRAVA OBČINE DOLINA - odborništvo za kulturo, v sodelovanju z združenjem AUSER obvešča, da bo v torek, 5. novembra, v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu, od 19. do 20. ure potekalo vpisovanje na tečaje slovenščine (1. tečaj) in angleščine (2. tečaj). Dodatne informacije in vpis od ponedeljka do četrтка, od 10.00 do 11.30 na trgu Stare Mitnice 15, tel. 040-3478208 (osebje ustanove AUSER).

SK DEVIN prireja »smučarski sejem« od srede, 6. do nedelje, 17. novembra, v nakupovalnem centru v Devinu (zraven avtocestnega izvoza). Zbiranje rabljene opreme: sredo, 6. in četrtek, 7. novembra, 10.00-19.30. Prodaja: sobota, 9. in 16. novembra, 10.00-19.30 in nedelja, 10. in 17. novembra, 10.00-19.30, od ponedeljka, 11., do petka, 15. novembra, 15.30-19.30. Prevzem neprodane opreme: ponedeljek, 18. in torek, 19. novembra, 10.00-19.30.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., 18.00-21.00; sobota, 9., 16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA NA PROSEKU - Rajonski svet za Zahodni Kras in vaše organizacije prirejajo razstavo in pokušnjo fanclov z dušo v soboto, 9. novembra, ob 18. uri na sedežu rajonskega sveta.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

SEČNJA 2013/14 NA OPČINAH: Jus Opčine obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnjo sečnjo ob torkih od 18.30 do 19.30, najkasneje do 19. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ul. 71.

PRAVLJIČNE URICE: Biserka Cesar bo v sredo, 20. novembra, v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«, ob 16.30 za otroke iz vrtca ter ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred).

Prireditve

RAI - Deželni sedež za FJK, Slovenski program, vabi danes, 30. oktobra, ob 17. uri v Avditorij A Sedeža RAI, Ul. F. Severo 7 v Trstu, na predstavitev dokumentarnega portreta »Nora Jančič - Odsev pesmi in spomina«, scenarij in režija Marko Sosič.

SEKCIJA VZPI - ANPI ANTON UKMAR - MIRO PROSEK KONTOVEL vabi v Kulturni dom Prosek Kontovel na ogled razstave »Ko je umrl moj oče«, ki bo odprta danes, 30., 31. oktobra ter 2. novembra, od 17. do 20. ure, 1. novembra od 14. do 20. ure in v nedeljo, 3. novembra, od 10. do 13. ure.

TRST

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju danes, 30. oktobra, ob 18.30 na otvoritev razstave »Uporaba tobaka med prvo svetovno vojno« z nastopom Duha Martina Feri in Marko Čepak ter članic dramskega društvenege odseka. Razstava bo na ogled v četrtek, 31. oktobra, 16.30-17.30; v petek, 1., 8. in 15. novembra, 15.30-19.00; v soboto 2., 9. in 16. novembra, 15.30-19.00, v nedeljo, 3., 10. in 17. novembra, 9.30-12.00 in 15.00-19.00. Zamisel-material Bruno Santini in Marco Perrino.

SPDT vabi danes, 30. oktobra, na spominski pohod in polaganje venca v dolini Glinščice. Zbirališče ob 14. uri na trgu v Boljuncu.

SVETOVALCI RAJONSKEGA SVETA ZA ZAHODNI KRAS bodo polagali vence danes, 30. oktobra. Urnik: ob 16.00 pokopališče Prosek, ob 16.15 pokopališče Kontovel, ob 16.30 avstro-ogrsko pokopališče, ob 16.45 pokopališče Križ.

TRŽAŠKA POKRAJINSKA ZDRUŽENJA VZPI-ANPI, ANED IN ANPIIA bodo danes, 30. oktobra, polagala vence na tržaške spomenike in obeležja padlim v NOB. Zbirališče ob 9. uri pred obeležjem v Ul. Massimo D'Azeglio z zaključkom polaganja venca v Rižarni.

UČENCI OŠ ALBERTA SIRKA IN MALČKI VRTCA JUSTA KOŠUTE iz Križa bodo počastili vse padle in rajne danes, 30. oktobra, ob 10.30 s kratkim recitalom (na pokopališču, ob glavnem spomeniku, pri spomeniku pod murvo).

UČENCI OŠ F. MILČINSKI IN DIJAKI NSŠ SV. CIRILA IN METODA s Katinare se bodo poklonili padlim pri spomeniku v Lonjerju danes, 30. oktobra, ob 11. uri. Vabljeni!

BAKLADA v organizaciji Združenja Via di Natale, SKD Vigred, Združenja staršev COŠ S.Gruden in otroškega vrtca Šempolaj bo v četrtek, 31. oktobra. Zbirališče ob 18.00 v Šempolaju (pred Štalco), sprehod z lučkami ob spremljavi godbenega društva Nabrežina in Dua Egon in Norman. Zaključek v kulturno umetnostnem centru Škerk v Trnovci z nastopom OPS Vigred in MPZ Jezero in nagrajevanjem ex tempore. Na ogled razstava risb, ki so jih izdelali otroci, ki obiskujejo okoliške vrtce in šole. Udeleženci so vabljeni da prinesejo s seboj lučke, izkupiček bo namenjen organizaciji »Via di Natale«, ki pomaga bolnikom in njihovim svojcem na onkološkem oddelku v Avianu.

MFU - Magna Fraternitas Universalis vabi na predavanje »Enaka ženska pravica do duhovnega razvoja in iniciacije« - dr. Guido Marotta, v četrtek, 31. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na odprtje razstave »Ustvarjalna nit«. Razstavlja Ivana Arduini. V četrtek, 31. oktobra, ob 17.30. Predstavila jo bo Alina Carli. Glasbeni utrinek Martina Sanna, Erik Kuret (klarinet).

NOČ ČAROVNIC, ples v maskah za srednješolce v organizaciji SKD Primorec in Mladinskega trebenskega krožka bo v četrtek, 31. oktobra, 19.30-23.00 v Ljudskem domu v Trebach.

OBČINA ZGONIK bo polagala vence na spomenike in grobove v četrtek, 31. oktobra. Urniki: 12.00 prošeško pokopališče - pokopališče, 12.20 proseška postaja - spomenik, 18.00 Zgonik - zbirališče, 18.15 Repnič - spominska plošča, 18.30 Briščiki - hiša spomenik, 18.45 Gabrovec - vaški spomenik, 19.00 Samatorca - vaški spomenik, 19.15 Salež - vaški spomenik, 19.30 Zgonik - vaški in občinski spomenik. Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil MoPZ Rdeča zvezda. Občinska uprava vabi vse občane ter društva in organizacije, da se ob navedeni uri zberejo pri spomenikih za skupni poklon padlim.

ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, ob Sv.

Ane in s Kolonkovca vabi na svečanost ob Dnevu preminulih v petek, 1. novembra, ob 11. uri s polaganjem vencev k spomeniku padlim v NOB iz Škednja, ob Sv. Ane in s Kolonkovca (Istrska ul. 192). Sodeluje ŽePZ Ivan Grbec (vodi Silvana Dobrilla, harmonikarska spremljava Silvano Kralj). V četrtek, 31. oktobra, pa bodo člani odbora od 15. ure dalje polagali rože k spomenikom padlim najprej na Vojaškem pokopališču in zatem na glavnem pokopališču pri Sv. Ani.

KD SLOVAN s Padrič in KD SKALA iz Gropade ter sekcija VZPI-ANPI vabijo na počastitev padlih v NOB v petek, 1. novembra, ob 9.30 v Gropadi in ob 9.45 na Padričah pred spomenikom padlih v NOB. Sodeluje MePZ Skala Slovan.

KRIŠKA SEKCIJA VZPI Evald Antončič in kriške organizacije vabijo na povorko in polaganje vencev v petek, 1. novembra, ob 11. uri. Zbirališče v ljudskem domu.

SEKCIJA VZPI-ANPI IN FANTOVSKA IZ BOLJUNCA vabi vaščane, ki so jim pri srcu vrednote NOB, da se v petek, 1. novembra, udeležijo svečanosti s polaganjem venca. Sodelujejo, pod vodstvom Manuela Purgerja, združena zbora Fantje pod latnikom in upokojenci ter OŠ Fran Venturini Boljunec, Boršt in Pesek. Zbrali se bomo na Gorici v Boljuncu ob 16. uri.

SEKCIJA VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi in Piščanci vabi na počastitev padlih v NOB v petek, 1. novembra. Zbirališče v Prosvetnem domu na Opčinah ob 9.30. Sodelujejo Kstanca Mikulus, MPZ Tabor, MPZ Sv. Jernej in taborniki RMV ter skavti.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE IN ODBOR ZA POČASTITEV PADLIH v osvobodilnem boju Sv. Ivan - Kolonja obveščata, da bo v petek, 1. novembra, ob 11. uri potekala komemoracija v spomin padlih v osvobodilnem boju pred spominskim obeležjem Narodnega doma pri Sv. Ivanu.

SPOMENIK PADLIM NA KATINARI SKD Lonjer-Katinara vabi vaščane in tovariše v petek, 1. novembra, ob 15. uri na katinarsko pokopališče, kjer bo verskemu obredu sledila spominska slovesnost pri spomeniku padlim. Združeno bosta zapela Pevski zbor Tončka Čok iz Lonjerja in Cerkveni pevski zbor s Katinare.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA bo v petek, 1. novembra, položila vence pred spomenike padlim. Urnik: 8.30 Županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medja vas, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Sesljan, 9.35 Vižovlje, 9.40 Cerovlje, 9.45 Mavhinje, 9.50 Prečnik, 10.00 Trnovca, 10.10 Praprot, 10.15 Šempolaj, 10.35 Križ, 10.45 Nabrežina.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR bo polagala vence na spomenike padlim v petek, 1. novembra. Razpored: 14.30 spomenik padlim borcem v NOB v Repnu, 14.40 spomenik vsem žrtvam fašizma na Colu, 14.50 grob komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu. Občani so vabljeni, da se polaganja vencev udeležijo.

V BARKOVLJAH ne bo blagoslova grobov 1. novembra, ampak bo v soboto, 2., po maši od 8. ure, ki jo bo g. Vončina daroval v kapelici na pokopališču.

VZPI-ANPI SEKCIJA DOMJO IN KD FRAN VENTURINI vabita na tradicionalno svečanost ob vaškem spomeniku padlim v NOB v petek, 1. novembra, ob 14. uri.

GALERIJA VIPAVSKI KRIŽ (na Placu, Ajdovščina) vljudno vabi na odprtje razstave »Prosojnost - Zrak« v soboto, 2. novembra, ob 18. uri. Razstavljata Tanja Prušnik in Rafael Samec, glasbeni utrinek flavtistka Anja Burnik, umetnika bo predstavila umetn. zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn, razstavo bo odprla vodja galerije Iva Bandelj. Razstava bo na ogled do 26. novembra, sob. in ned. 15.00-18.00, in na željo obiskovalcev: kontaktni telefon g.a Iva Bandelj 00386031-48187.

KD KRAŠKI DOM vabi v nedeljo, 3. novembra, ob 16.30 v Kulturni dom na Colu, na srečanje z Borisom Pahorjem in na odkritje pisateljevega doprsnega kipa - daru Evgena Guština. Sodelujejo: Tatjana Rojc in Mopz Kraški dom.

LIKOVNA RAZSTAVA Neve Pertot v kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) bo na ogled do nedelje, 3. novembra.

ALT- Združenje državljanov in družin iz Trsta za preprečevanje odvisnosti organizira posvet na temo Konoplje - med užitkom in nezadovoljstvom, v ponedeljek, 4. novembra, 17.00-19.00 v dvorani »Spazio Villas« (bivša umobolnica pri Sv. Ivanu). Toplo vabljeni.

VINCENCIJEVA KONFERENCA - KLUB PRIJATELJSTVA vabita na srečanje posvečeno msg. Jakobu Ukmarju: ob predvajanju dokumentarca »J. Ukmar, svetniški duhovnik« avtorja Danila Pertota, bo prof. Tomaž Simčič obudil njegov lik, g. Dušan Jakomin pa nas seznanil s potekom postopka za njegovo beatifikacijo. V četrtek, 7. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, I. nadstropje.

Prispevki

V spomin na Dinota Stoparja darujejo člani telovadne skupine z Opčin - Adriana, Giorgio, Mauro, Pepi, Alfredo, Karlo, Zoran in Rinaldo 80,00 evrov za SKD Lipa iz Bazovice.

Ob 1. obletnici smrti dragega moža Mira Žitka daruje žena Sonja 50,00 evrov za Glasbeno kambrco.

Ob 1. obletnici smrti dragega svaka in strica Mira Žitka darujejo Alma, Magda in Sandra z družinama 50,00 evrov za SKD Barkovlje.

Ob 20. obletnici smrti dragega Bogdana Staniča darujeta Alma in Sandra z družino 50,00 evrov za Glasbeno kambrco.

Ob 20. obletnici smrti našega ljubljeneega Bogdana Staniča darujemo Magda, Daša in Domen 25,00 evrov za SKD Barkovlje ter 25,00 evrov za TPK Sirena.

Namesto cvetja na grob Mariota Sancina darujeta Mira in Sonja Gregori 20,00 evrov za Mladinski krožek Dolina.

Ob 20. obletnici smrti dragega Bogdana Staniča darujejo bratje Branko, Herman in Bruna ter nečaki Ingrid, Igor in Daniela 60,00 evrov za ASKD Kremenjak - Jamlje in 60,00 evrov za TPK Sirena - Barkovlje.

V spomin na Pepija Čuka darujeta Slava in Dušan 20,00 evrov za KD Prosek - Kontovel.

Leto je minilo odkar naša draga Magda Mokole - Kuk ni več med nami. V njen spomin darujemo svojci 100,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Prečniku.

30.10.1993

30.10.2013

Bogdan

*"...ni mesta vrh zemlje,
kjer bi pozabil to gorje!"
(F. Prešeren)*

Z ljubeznijo

Magda, Daša in Domen

Ob izgubi dragega člana
IVANA CALZIJA
izreka ženi in družini
iskreno sožalje

Gospodarska zadruga Skala

Ob izgubi dolgoletnega člana in
prijatelja Ivana Calzija
izrekamo iskreno sožalje družini

vs pri A.Š.Z. Gaja
Padriče - Gropada

FESTIVAL TRIESTE+FICTION - Znanstvenofantastični filmi od danes do 3. novembra

Uvod z vampirskimi skušnjavami

V dvorani Tripcovich bo drevi zaživel prvenec Neila Jordana Byzantium - Predstavitev knjige o Margheriti Hack

V dvorani Tripcovich se drevi začenja mednarodni festival znanstvenofantastičnega filma Trieste Science+Fiction, ki ga že 13 let zapored prireja domače združenje La Cappella Underground. Festival bo letos med drugim obeležil tudi 50-letnico prvega zgodovinskega znanstvenofantastičnega filmskega festivala.

Do nedelje, 3. novembra, bo na platnu dvorane Tripcovich zaživel več filmskih prvenec iz raznih držav, v gledališču Miela in Skladišču idej pa bo na voljo široka paleta spreminjivih dogodkov ter srečanj z znanimi filmskimi imeni. V Skladišču idej je že od 26. oktobra na ogled razstava ikonografskih materialov *Dnevi pošasti in vesoljskih ladij*.

Današnji, uvodni dan se bo začel v popoldanskih urah (ob 16.30), ko bodo predvajali kulturni znanstvenofantastični film Nicholasa Roega *The Man Who Fell to Earth*, v katerem nastopa David Bowie. Med prvenci - teh si bo mogoče do nedelje ogledati 13 - pa bo drevi ob 20. uri prvi na vrsti nov vampirski film *Byzantium* irskega režiserja Neila Jordana, subtilna, eksistencialistična

drama z učinkovitimi krvavimi prebliski. V primerjavi z njegovim uspešnim *Intervijem z vampirjem*, baje ni tu spektakularnih napadov, čekanov in okultne groze.

Med spremljevalnimi dogodki velja omeniti knjigo *Io penso che domani. Il racconto di una testimone del Novecento* Margherite Hack, ki sta jo uredila znanstveni novinar Fabio Pagan in Serena Gradari. Pagan in raziskovalec v tržaškem astronomskem observatoriju Paolo Molaro jo bosta danes ob 18. uri predstavila v knjigarni Ubik.

Naj zabeležimo še podatek o cenah vstopnic: posamezna vstopnica stane 5 evrov, dnevna pa 10 evrov. Zagotovimo si jih lahko v dvorani Tripcovich, predprodaje ni. Na voljo sta tudi abonmaja Galaxian (25 evrov) in Arkanoid (15 evrov) za študente in imetnike izkaznic raznih klubov, institutov in gledališč za vse dogodke, ki sta na prodaj od danes v dvorani Tripcovich. Možen pa je tudi spletni nakup abonmaja na spletni strani sciencefictionfestival.org, kjer je objavljen tudi ves festivalski program.

Protagonistke večera bodo krvoločne vampirke

SEP - Podtajnik Rossi Doria

Rim podpira raziskovanje SEP

Italijanska vlada spodbuja in bo podpirala vse projekte, ki jih namerava izpeljati Srednjeevropska pobuda (SEP) na področju raziskovanja in inovacije. To je poudaril podtajnik na ministrstvu za šolstvo, univerzo in raziskovanje Marco Rossi Doria na srečanju ministrov držav članic SEP, ki je bilo včeraj v Trstu in je bilo osredotočeno na temo znanosti in tehnologije.

Srečanje ministrov SEP je bil pomemben dejavnik za izmenjavanje informacij in za načrtovanje bodočih skupnih projektov, je ocenil Rossi Doria, predvsem v luči novega evropskega načrtovanja. Podtajnik je glede Trsta povedal, da je na svetovni ravni med tistimi mesti, v katerih je največ mednarodnih znanstvenih in raziskovalnih ustanov, poleg tega pa so v Trstu tudi mnogi priznani raziskovalci iz vsega sveta.

Podtajnik Rossi Doria je v nadaljevanju še laiskavo ocenil razvijanje srednjeevropskega raziskovalnega konzorcija C-ERIC, ki ga je spodbudila družba Sincrotrone Elettra in pri katerem že sodeluje devet držav članic Srednjeevropske pobude.

OPČINE - Na 3. Srečanju mladinskih pevskih zborov

Različne podobe mladinskega petja v treh sosednjih državah

Dekliška vokalna skupina Angels iz Bilčova se pela ob spremljavi kitaristke Petre Schellander

KROMA

DEŽELNI SEDEŽ RAI - Danes premiera, v nedeljo na TV

Dokumentarni film o Eleonori Jankovič

Odsev pesmi in spomina je naslov novega dokumentarnega filma Slovenskega programa Deželne sedeža RAI, ki si ga je zamislil in režiral Marko Sosič. Lesk svetovnih opernih odrov, glasba, morje ob barkovljanskem nabrežju, dokumenti, pričevanja, se prepletajo v poetično oblikovani pripovedi o karieri tržaške mezzosopranistke Eleonore Jankovič. Njen portret odseva trdno voljo, jasne cilje in temperament barkovljanske pevke, ki se je uveljavila na prestižnih odrih, od beneškega gledališča La Fenice do veronske Arene, od gledališča Colon v Buenos Airesu do milanske Scale, kjer je večkrat pela pod vodstvom Claudia Abbada. Dokumentarec je tudi priložnost za pripovedovanje anekdot o srečanjih z umetniki kot so bili režiserji Giorgio Strehler, Ermanno Olmi ali Liliana Cavani. O Eleonori pa spregovorijo priznani kolegi in sodelavci v polifoniji zgodb, ki iz več zornih kotov govorijo o njeni karieri in osebnosti, a tudi o zakulisju opernih predstav, o poklicu, življenju in mislih slehernega opernega pevca.

Režiser Marko Sosič opisuje Jankovičevo kot iskreno in toplo osebo, s katero je bilo zelo prijetno sodelovati in se pogovarjati: »Noro sem poslušal v živo vsaj dvakrat, v milanski Scali in v veronski Areni. Operno glasbo sem poslušal tudi doma, saj je moj oče ljubitelj opere, jaz pa sem bil

nekajkrat asistent pri uprizoritvi opernih predstav. V našem prostoru bi lahko zasledili res zelo malo dosežkov in presežkov na nivoju Norinih uspehov, zato se mi je zdelo lepo in primerno, da bi jih skušali ovrednotiti.«

Dokumentarec bo premierno predvajan v avditoriju Deželnega sedeža RAI v Trstu danes ob 17. uri, na tretjem programu pa v nedeljo, 3. novembra po slovenskem televizijskem dnevniku.

ROP

Vokalna uglajenost openskih pevk, popevke koroške skupine, nastop s kultivirano noto goriške mešane zasedbe, nazadnje spontanost članic in članov pevskega zbora iz Ajdovščine so bile različne podobe mladinskega petja, ki jih je pričaralo tretje Srečanje mladinskih pevskih zborov.

Zveza cerkvenih pevskih zborov in Slovenska prosveta sta priredili revijo skupin iz treh sosednjih držav v cerkvi na Opčinah, kjer je številno občinstvo v soboto zvečer prisluhnilo nastopom, ki so bili prežeti s svežino in svetlimi občutki.

35-letno društvo Vesela pomlad z Opčin je po tradiciji zelo pozorno do ubranega vokala, kot je s svojim petjem potrdila tudi pomlajena zasedba skupine. Zborovodkinja Andreja Štucin je ovrednotila in razgibala njen nastop s sodelovanjem violinistke Laure Venier, flautistke Urške Petaros in pianistke Jane Zupančič. Iz Bilčova je prišla skupina mladih deklet Angels, ki so ob spremljavi kitare Petre Schellander sporočilno podale vrsto popevk, od skupine Abba do Milke Hartmann. Njihov pevski pristop nima veliko skupnega z zborovsko dejavnostjo v ožjem smislu, pevke pa se prepoznajo v tem repertoarju in so posredovale svoj program pristrčno in prepričljivo.

Dober nastop se začne pri držji in postavitvi, ki sta dodali težo detajlov nastopu goriškega mešanega mladinskega zbora Emil Komel, za katerega je David Bandelj izbral program zborovskih »hitov« iz štirih različnih žanrskih področij. Petra Habič pa je komaj prevzela vodstvo štiridesetletnega mladinskega zbora osnovne šole Danilo Lokar iz Ajdovščine in se je na Opčinah, prvič javno predstavila v tej novi funkciji z velikim zagonom, kljub nekaterim netočnim pripevskih izvedbah.

Predsednik ZCPZ Marko Tavčar je ob poudarjanju pomena tovrstnih dogodkov omenil sodelovanje Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, župnik Franc Pohajač pa je pozdravil vse nastopajoče in se jim zahvalil za srečo, ki jo podarijo vsakemu poslušalcu in jo z ljubeznijo do petja nosijo v sebi.

ROP

Svetovni dan varčevanja

Upravni odbor Zadružne kraške banke bo ob svetovnem dnevu varčevanja nagradil najuspešnejše učence petih razredov osnovnih šol in najboljše dijake zadnjih razredov srednjih šol v šolskem letu 2012/13. Na slovesnosti bomo nagradili učence slovenskih in italijanskih šol iz openskega, dolinskega in milškega didaktičnega ravnanja ter ravnateljstva Sv. Jakob. Slovesnost bo danes ob 17. uri v razstavnih dvoranah ZKB na Opčinah.

Razstava o uporabi tobaka med prvo svetovno vojno

SKD Vigred vabi danes ob 18.30 v Štalco v Šempolaju na odprtje razstave »Uporaba tobaka med prvo svetovno vojno 1914-1918«, na kateri bodo nastopili duo Martina Feri in Marko Čepak-Maki ter recitatorke dramskega odseka Skd Vigred. Razstava bo na ogled v četrtek, 31. oktobra, od 16.30 do 17.30, ob petkih, 1., 8. in 15. novembra, od 15.30 do 19. ure, ob sobotah, 2., 9. in 16. novembra, od 15.30 do 19. ure, ob nedeljah, 3., 10. in 17. novembra, pa od 9.30 do 12. ure in od 15. do 19. ure. Obiskovalci bodo poleg fotografij lahko spoznali različne pipe, tehtnice za tobak, itd...Tobak je bil med prvo svetovno vojno ena od redkih tolažb za vojake, ki so se dolga leta borili daleč od doma in od družin. Zamisel za razstavo in material sta prispevala Bruno Santini in Marco Perrino.

Dan knjižnih novosti ...

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) se bo drevi ob 18. uri filozof Pier Aldo Rovatti lotil pisatelja Marcela Prousta oz. vprašanja o času, ki smo ga potratili.

V knjigarni Feltrinelli (Ulica Mazzini) bosta danes ob 17.30 Gaia Viola in Flavia Laurenti predstavili svojo knjigo Alimentazione spontanea z nasveti o zdravem in dietetičnem kitajskem prehranjevanju. Z njima se bo pogovarjala strokovnjakinja za zdravo prehranjevanje Annarita Aiuto.

Spopadi na Balkanu

Tržaška univerza nadaljuje s svojimi zgodovinskimi predavanji v mestnem središču. Danes bo ob 17. uri v muzeju Revoltella na vrsti docent zgodovine Marco Dogo, ki bo spregovoril o spopadih na Balkanu.

V Frankovcu brez elektrike

Občina Dolina obvešča, da bo zaradi del na električnem omrežju, danes od približno 8. ure do 15.30, prekinjena dobava električne energije v kraju Frankovec. Za vse dodatne informacije je na voljo telefonska številka 395180924.

Delovni čas Esatta

Uradi družbe Esatto na Trgu Sansovino imajo nov delovni čas, in sicer od ponedeljka do petka od 9. do 16. ure, brez premora, ob sredah in sobotah pa od 9. do 13. ure. Sredin popoldan bo posvečen izobraževanju osebja. Delovni čas uradov v Ul. Genova in D'Alviano ostajata nespremenjena.

Obnovitvena dela

V ponedeljek so se začela nujna dela na mestnih prometnicah, ki naj bi pripomogla k večji varnosti na ulicah. Gre predvsem za ponovno asfaltiranje cest, saj mora Občina Trst še v tekočem letu uporabiti sredstva, ki jih je Dežela FJK namenila tem posegom. Danes bodo prišle na svoj račun ulice Udine, Moreri in Commerciale, kjer bodo dela potekala v nočnih urah.

LICEJ PREŠEREN - Sklenili niz pobud ob evropskem dnevu jezikov

S turškimi vrstniki so pripravili brošuro

Srečanje z Nedjanom Brataševcem, stvariteljem največjega Korana na svetu

Nedjan Brataševac je s sodelavko Eriko Tabai razkril nekaj uspehov svojega podjetja in poudaril pomen tiskane besede

KROMA

S predstavitev brošure Hot off the press in predavanjem podjetnika Nedjana Brataševca, stvaritelja največjega in najdražjega Korana na svetu, so včeraj dopoldne na Liceju Franceta Prešerna sklenili niz pobud, ki so jih posvetili evropskemu dnevu jezikov in medkulturnemu dialogu ter dvajsetletnici delovanja jezikovne smeri na liceju, med katerimi je npr. v začetku oktobra potekalo tudi predavanje prof. Lorenze Rega, o katerem poročamo na drugem mestu.

Včerajšnje srečanje je bilo namenjeno prav dijakom trienija (se pravi tretjega, četrtega in petega letnika) omenjene smeri. Brošura Hot off the press, ki so jo tiskali v 150 izvodih, je napisana v angleškem jeziku in vsebuje izbor člankov, ki so jih bili v preteklem šolskem letu 2012/2013 na spletnem portalu eTwinning napisali dijaki takratnega 3.C razreda jezikovne smeri liceja Prešeren in 1/B razreda turške večstopenjske šole Çamlaralti Koleji iz Izmirja v okviru spletnega partnerstva in projekta za medkulturno vzgojo

eTwinning Let's Be Friends. Članki, ki se nanašajo na šolsko življenje, dalje na življenjski vsakdan v krajevnem okolju, preživljanje prostega časa, prehrano, glasbo in šport, so bili doslej le v elektronski obliki, zdaj pa so tudi v papirnatih. Brošura bo tako ohranjala spomin na preteklo šolsko leto, obenem bo to tudi reklama za licej.

Predstavitve brošure pa je bila le del včerajšnjega srečanja, na katerem sta poleg ravnateljice Loredane Guštin spregovorila še prof. Melita Valič, ki poudarja, da je namreč 3.C razred vključil tudi v projekt združenja učiteljev tujih jezikov Anils o večjezičnosti kot prenosniku kulture in podjetništva. Zato so brošuro tudi tiskali pri podjetju ARC Group v Gorici, katerega lastnik je Nedjan Brataševac, človek, ki je že v 80. letih prejšnjega stoletja iz Slovenije prišel v Gorico in ustvaril podjetje, specializirano v izdelovanju reprodukcij starih dragocenih knjig, ki jih

naročajo predvsem kupci iz Rusije. Brataševac je skupaj s sodelavko Eriko Tabai spregovoril tako o delu podjetja, ki se je vpisalo v Guinnessovo knjigo rekordov z izdajo največjega in najdražjega Korana (islamske svete knjige) na svetu, ki je pred časom s posebnim letalom romal v Kazan, prestolnico ruske republike Tatarstan: sveto knjigo je bila namreč naročila tatarstanska vlada z namenom, da jo kot relikvijo razstavi v kazanski mošeji.

V svojem predavanju, med katerim so si dijaki lahko ogledali tudi nekaj dragocenih izdelkov podjetja ARC Group, pa je Brataševac poudaril tudi pomen tiskane besede, saj je prepričan v njeno vrednost in trajnost, ki ju sodobna tehnologija ne zagotavlja. Dotaknil se je tudi Primoža Trubarja, ki je tiskal prvo slovensko knjigo, pri čemer je Brataševac mnenja, da se premalo zavedamo pomembnosti tega dogodka, saj smo bili Slovenci takrat (v 16. stoletju) med redkimi narodi, ki so lahko razpolagali s tiskano knjigo v domačem jeziku.

LICEJ PREŠEREN - Lorenza Rega

Kateri jeziki za bodoče delo?

2. oktobra, smo na Liceju Franceta Prešerna gostili univerzitetno profesorico Lorenzo Rega z Visoke šole modernih jezikov za prevajalce in tolmače v Trstu. Predavanje smo vključili v niz pobud, ki so se zvrstile ob praznovanju evropskega dne jezikov in evropskega dne medkulturnega dialoga ter ob 20. obletnici jezikovnega liceja.

Prof. Rega, ki jo je uvodoma predstavila podravnateljica prof. Barbara Lapornik, je izvedenka za nemški jezik, ukvarja se s prevajalstvom in je objavila vrsto knjig na to temo. Pri svojem izvajanju se je predavateljica sprehodila po 50-letni evropski politiki večjezičnosti in se osredotočila na čas globalizacije, ki nas zdaj silijo, da se odpiramo Afriki, Aziji in Južni Ameriki, to je čas, ko moramo premisliti naše jezikovne navade in se odločiti za učenje tudi drugih neevropskih jezikov.

Ob ugotavljanju, da je angleščina še vedno najbolj razširjen sporazumevalni jezik, ker ima enostavno slovnično strukturo in omogoča sporazumevanje tako Kitajcu kot Arabcu in Italijanu, se nam postavlja vprašanje: katera angleščina? Angleščino moramo dobro obvladati pri vsakem poklicu, a še posebno, ko opravljamo poklic prevajalca in tolmača. Jeziki niso samo sredstvo za sporazumevanje in kulturno rast, ampak tudi za ekonomski razvoj. Znanje jezikov je dodana vrednost za kompetitivna večjezična podjetja, ki veliko vlagajo v jezikovno in medkulturno znanje svojih uslužbencev. Enajst odstotkov izvoznih podjetij v EU namreč ne sklepa poslov prav zaradi nezadostnega znanja jezikov. Z jezikovnimi in medkulturnimi kompetencami imajo državljani več možnosti, da se zaposlijo oziroma bolje zaposlijo. Kdor obvlada več jezikov, ima možnost, da izbira med več delovnimi ponudbami, saj lahko obravnava probleme z raznih zornih kotov in jih rešuje bolj ustvarjalno.

Kako udeležiti večjezičnosti? Vsak evropski državljan bi moral poleg maternega jezika in angleščine »posvojiti« še drug jezik. Prof. Rega nam je pojasnila, da ljudje ta jezik izbiramo lahko po kulturnih zanimanjih, iz delovnih razlogov ali zaradi

Prof. Lorenza Rega

KROMA

uporabnosti jezika. V tem oziru so zelo pomembni angleščina, nemščina in francoščina in vsi vzhodni jeziki. Prof. Rega je poudarila, da izbira jezika pogojuje kraj zaposlitve; za tistega, ki bo hotel delati v ZDA, bo znanje španščine neobhodno, če se bo kdo odločil za delo v Braziliji, se bo moral spopasti s portugalsčino. Izvedeli smo, da ZDA veliko poslušajo s Koreje, zato bo učenje korejščine dobra naložba za prihodnost. Tudi učenje vietnamščine se danes splača.

Naša gostja je bodočim univerzitetnim študentom priporočila študijske programe, izmenjave in delovno prakso v tujini. Priporočila je učenje manj razširjenih jezikov, ker so lahko odločilni pri sprejemu v službo. Naši dijaki so ponovno dobili potrditev, da jim slovenski jezik in kultura omogočata lažji dostop do drugih slovanskih jezikov in kultur. Ker živimo v osrčju Evrope na stičišču več jezikov in kultur, prinaša znanje slovenščine, nemščine in italijanščine, ki so jeziki okolja, našim dijakom veliko prednost.

Predavanje, ki je bilo namenjeno vsem dijakom četrtega in petega letnika, je pri mladih poslušalcih vzbudilo veliko zanimanja in vprašanj. Ob koncu so še izvedeli, da se v Aziji mladi z odlično pripravo in v zelo strogi konkurenci lahko zelo dobro zaposlujejo pod pogojem, da so fleksibilni in se učinkovito odzivajo v različnih okoljih, ker imajo večjezično in medkulturno kompetenco ter socialne zmožnosti za timsko delo. (mv)

DSI - Svetovni popotnik Bruno Križman gost ponedeljkovega večera

Radovedno po Čilu in Velikonočnem otoku

Predavatelj je bil že četrtič v tej državi, obiskal je rudnike v Andih, srečal hrvaške priseljence, našel sled za Slovincem in si ogledal znameniti otok Rapanui

Bruno Križman na ponedeljkovem srečanju v DSI

KROMA

Bruno Križman je svetovni popotnik, ki je prepotoval v grobih obrih tretjino sveta, kot gost Društva slovenskih izobražencev pa je spregovoril o eni izmed najdaljših držav na svetu, ki meri 4.200 kilometrov in jo je sam prepotoval. V Čilu je bil že štirikrat: prvič leta 1985, ko je bil še Pinochet na vladi, nato leta 1997, 1998 in marca letos.

Potovanje v Čile je bilo zamišljeno zaradi Velikonočnega otoka. Dve glavni mesti, ki ju je podrobno spoznal, sta Iquique in Valparaíso. Prvo predstavlja središče rudnikov solitra, zaradi katerih je ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja prihajalo v puščavo Atacama veliko priseljencev. Tega dela so se lotili najrevnejši, ki so prihajali od vsepovsod, tudi iz naših krajev. Poleg solitra sta pomembni surovini tudi baker in litij, delajo pa v nemogočih razmerah. Litij kopljejo kar z lopato, naložijo ga na samokolnico in zvrnejo na kup, od koder ga na železniške vagonce naložijo z bagrom. Vse to se dogaja na 4.300 metrih nadmorske višine. Iz Iquique se je Križman podal do meje z Bolivijo, za kar

je porabil tri dni in prišel na več kot 4.000 metrov nadmorske višine. Videl je tudi čudovito jezero Chungara okrog katerega so leteli kondorji.

Izmed vseh priseljencev je posebno veliko število Hrvatov z otoka Brač, ki so bili takrat relativno bogati. Ko jim je uš uničila vinograde, so zaradi revščine odšli v Čile. V Iquique imajo svoj »Hrvatski dom« s kavarno »Split«, tudi na pokopališču jih je mnogo pokopanih. Nekateri o bili celo lastniki rudnikov. S pomočjo univerzitetnega profesorja je Križman pogledal v javne arhive in v njih našel slovensko sled priseljencev iz Ilirske bistrice, Johana Dekleve, ki je bil aktiven v političnem življenju rudarjev, potem ko je leta 1907, kot priča tudi spominska tabla, postavljena ob stoletnici, prišlo do velike stavke rudarjev, ki se je zaključila s pokolom 3.200 ljudi.

Na poti proti Santiagu se je gost v Peterlinovi dvorani ustavil v mestu La Serena in v njegovem zaledju obiskal še rudarsko zaledje vasi Andacollo. Takrat so zraven reke ravno imeli trgatve. Črno in

belo grozdje zmeljejo skupaj, ker ga pridelujejo za žganje. Od tam je po petih urah letenja pristal na Velikonočnem otoku - Rapanui, na katerem živi približno pet tisoč ljudi. Od teh je le dva tisoč domačinov, Polinezijcev, ostali pa so špansko govoreči priseljenci iz Čila.

V treh dneh si lahko ogledamo celoten otok, tako peš kot s kolesom. Znan je po velikih kipih, za katere se še ne ve, kako so jih delali in prevažali ter čemu so služili. Najverjetneje so to spomeniki rodbin. Največ jih je ob obali, vsi kažejo hrbet morju in so obrnjeni v notranjost otoka. Na otoku je kamnolom, v katerem so delali kipe a nihče ne ve, kaj se je tam zgodilo, da so prenehali.

Ob koncu prikaza diapozitivov je Bruno Križman, ki je s sabo prinesel veliko časopisov, knjig in plakatov, dejal, da so njegova potovanja zelo cenena, saj za njih potrosi tretjino denarja od organiziranih potovanj preko agencij. Sam si poišče poceni prenočitev z uporabo kuhinje, da si sam kuha, premika pa se z javnimi prevoznimi sredstvi (met).

SSG - Primož Forte pred današnjo premiero svojega avtorskega projekta Pedenjped

»Raje lump, kot ves dan pred računalnikom ...«

S Primožem Fortejem smo se pogovarjali v ponedeljek, sredi zadnjih priprav na »pedenjpremiero« njegovega prvega avtorskega projekta. Danes bo namreč v vrtcu na Colu zaživela otroška predstava Pedenjped, v kateri se je 33-letni igralec preizkusil tudi v vlogi avtorja projekta, režiserja in seveda igralca. Kot pravi, je to bil zanj fenomenalen izziv, za katerega se je odločil, potem ko ga je umetniška vodja Diana Koloini prosila, če bi v letošnji sezoni igral otroško predstavo. Rekla mu je, naj si izbere režiserja, s katerim bi rad delal, on pa je začutil, da je prišel čas, da se tudi v tej vlogi preizkusi sam.

»Imel sem srečo, da so bili tako prijazni, da so mi to dovolili. Vse poletje sem pripravljaj, zbral vse sodelavce, zadnji mesec vadil.

Pedenjped je en lump in mi je bil že v osnovi všeč. Ko so avtorja Nika Grafenauerja vprašali, kako bi ga opisal, je rekel, da je pisal Pedenjpeda, ko je hotel spet z otroškimi očmi pogledati na svet. Če sem hotel delati ta projekt, sem moral pač v sebi najti otroško dušo. Nimam še otrok, večina mojih prijateljev pa jih ima in se veliko družim z njimi. In vidim, kako znajo pri treh letih že igrati igrice na telefonu. Ko sem na spletni strani bolha.com vtipkal besedo igrace, so se mi prikazali sami Nintendo, wii ... pravih igrač sploh ni več! Tehnika je v zadnjih desetih letih tako napredovala, da se danes vse, kar se dogaja, dogaja na televiziji in z joisticki.

Jaz pa sem nalašč hotel v drugo smer, kjer ni računalnikov in telefonov. Rekel sem si, otrokom bomo pokazali, kako smo se igrali nedavno nazaj. Pedenjped ima vrvi, barve, piščal ... in če je lump, ker riše po stenah, ker ko hoče mami pomagati, vse še bolj razmeče, je pa vseeno boljše, da je lump, kot da preživi ves dan na računalniku. Je pa seveda res, da staršem ni v redu, da otroci rišejo po stenah, zato je bilo treba vključiti tudi moralno zgodbo.

Forte, ki zelo rad in uspešno sinhronizira tudi tuje risanke, pravi, da so

Primož Forte:
»Otroci so
najtežja publika«

KROMA

otroci najtežja publika, taka, ki ne laže in ti brez sramu reče: ni mi bilo všeč. Če se med predstavo dolgočasi, pa začne klepetati. Kako jih bo torej za trideset minut priklenili nase?

»Z zanimivi stvarmi. Mislim, da bo predstava živa in interaktivna. Pred predstavo vzgojiteljice največkrat rečejo: ššššš, tišina! To pa bo čisto drugačna predstava, tu bodo otroci morali sodelovati in mislim, da je to eden najboljših načinov: da jih držiš v napetosti in da lahko izražajo svoje mnenje. Je pa res, da si moram pripraviti rezervni plan. Zgodba se začne tako, da na sceno pride šofer, ki je pripeljal sceno. Iz teatra mu sporočijo, da je igralcu počila guma in je ostal na "autoštradi", zato začne pospravljati in reče: otroci, gremo domov. In pride spet telefon iz gledališča in mu rečejo, naj kar sam odigra, saj je videl vse predstave. Vpraša otroke, ali naj res odigra ... in če bodo rekli neeee, moram pač imeti rezervni plan. (smeh)

Primož seveda upa, da bodo rekli ja-aaa in da jih bo, po ustreznih preobrazbi, lahko povabil v Pedenjpedovo sobo, kjer bodo morali paziti, da jih njegova mama ne sliši, saj bi jih poslala spat. Pri tem mu bodo v pomoč tudi songi.

»Pol predstave je pete, v njej je deset songov, ki sta jih uglasbila Nana Forte in Jure Ivanušič. Vedno sem si želel, da bi svoj prvi projekt delal s sestrčno, ki je v Sloveniji priznana skladateljica. Kar me je pa še bolj prepričalo je, da ima sedaj dve leti staro punčko, tako da je zelo povezana s tem svetom. In glasba, ki sta jo ustvarila, je res fenomenalna.«

Današnja premiera je neke vrste uraden začetek letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča ...

»Res je, čeprav smo imeli že več ponovitev lanskih predstav. Zelo sem vesel, da smo z Vajami za tesnobo na Borštnikovem srečanju dobili kolektivno nagrado, mislim, da jo naš teater rabi: dobili smo

potrditev, da naš kolektiv deluje. Tudi to, da je Tina (Gunzek, njegova partnerica; op. nov.) dobila nagrado za najboljšo mlado igralko, je potrditev, da naš teater da možnost tudi mladi igralki, da se izkaže.

Mislim, da je Diana Koloini letos postavila super sezono, tako po tekstih kot režiserjih. Po Plemenih (premiera bo 8. novembra) bo naslednjo predstavo delal Marko Sosič, potem pride Ivica Buljan, nato Mateja Koležnik, ki je bila prav tako nagrajena na Borštnikovem srečanju, in sem je zelo vesel, ker nisem še delal z njo, a se mi zdi polna energije, odprta oseba, ki zna igralcu povedati, kaj hoče od njega.

Poleg tega pa sem zelo vesel, da sem lahko v tej sezoni pripravil avtorski projekt. Po skoraj desetih letih v Trstu, ko smo že nešteto krat poizkusili vse kombinacije vlog, sem se že začel spogledovati z režijo. Če velja, da mora igralec razvijati neko globoko občutljivost, mora režiser široko: ko delamo, opažam stvari precej široko, zato sem vesel, da lahko poskusim. Je pa res, da je to prvič, na napakah se učiš in upam, da bo vedno boljše: novembra bom imel 22 ponovitev po vrsti, šele kasneje bo v teatru prava premiera. In to je super, saj bom lahko predstavo zgradil tako, kot si želim. Mislim, da bi tudi pred premierami ostalih predstav morali imeti nekaj ponovitev, da se pripraviš na vsa presenečanja, kajti karkoli te preseneti, ti sesuva predstavo. Potem pa naj bo premiera, na katero pridejo kritiki. Predstava je živa stvar, vsakič drugačna, kar je tudi biser gledališča.

Glede na vse povedano, bo Pedenjped nedvomno prva Fortejeva režija, najbrž pa ne zadnja ...

»Za to si bom vsekakor prizadeval. Naslednja faza pa bi bila, da bi samo režiral, saj je drugače, če režiraš sebe, ali nekoga drugega. V tem primeru sem moral skrbeti za vse organizacijske stvari, ki se začnejo stopnjevat nekaj dni pred premiero ... je pa to res bil fenomenalen izziv.«

Poljanka Dolhar

FILMSKA GLASBA Morricone prejemnik nagrade EFA

Ennio Morricone bo 7. decembra v Berlinu prejel nagrado za najboljšega filmskega skladatelja letošnjega leta. Evropska filmska akademija (EFA) je »vsestranskemu skladatelju in pravemu mojstru« nagrado namenila za glasbo za film Giuseppeja Tornatoreja Najboljša ponudba, ki so ga snemali tudi v Trstu. »Morricone znova dokazuje, da zna ohraniti svoj stil in obenem ostati stilu režiserja in filma,« je v obrazložitvi nagrade zapisala sedemčlanska žirija.

Morricone je kariero začel kot trobentač. Zaslovel je po ponarodelih skladbah za »špageti vesterne« Sergia Leoneja iz 60. let minulega stoletja. Med drugim je prejel tri grammyje, dva zlata globusa, oskarja za življenjsko delo in nagrado polar, ki velja za Nobelovo nagrado za glasbo. Desetega novembra bo skladatelj dopolnil 85 let.

Martinovanje Vinakoper

Martinovanje je priložnost za druženje in obnavljanje vaških tradicij. Če je na tržaškem osrednje dogajanje na Proseku, se v slovenski Istri vse bolj uveljavlja martinovanje v Kopru, kjer bo tudi letos prostora za številne goste, ki se bodo kratkočasili ob poslušanju bolj ali manj znanih glasbenih skupin. Na velikem trgu pred glavnim sedežem Vinakoper so že postavili šotor, v katerem bodo od danes in vse do sobote, 16. novembra, ponujali kapljico pristnega vina in tipične jedi. Mimo tega organizatorji poklanjajo iz leta v leto bolj številnemu občinstvu zabavne večere ob poslušanju nastopov za te dogodke klasičnih glasbenih skupin.

GLASBENI PROGRAM (vsi koncerti so brezplačni): **30. oktober** - Prvi dan je seveda na programu velika otvoritev Martinovanja Vinakoper 2013. Za dobro počutje bo poskrbela skupina Calypso. **31. oktober** - V okviru Martinovanja bo večer za mlade v znamenju tipičnega ameriškega praznika, ki se vse bolj uveljavlja tudi pri nas. Gre seveda za Halloween Night, na kateri bodo sodelovali Parni Valjak tribute band in Xaxid band. **2. november** - Martinovanje ne more biti popolno brez zelo znane primorske skupine Ne Me Jugat, ki bo nastopila 2. novembra. **3. november** - Večer je bolj namenjen »starejšim« generacijam z nastopi dveh skupin, Navihanke in Venera. **4. november** - Še ena skupina, ki jo organizatorji ob takih priložnostih vedno zelo radi povabijo. Občinstvo se namreč s skupino Mambo Kings vedno zabava in napleše. Večer bo popestril še Orange Juice band. **5. november** - Podnaslov večera je »Študentsko Martinovanje« in na njem bosta nastopili dokaj znana skupina Zmelkoov in skupina Gedore. **6. november** - Na ta dan bosta prisotne kratkočasili skupini Mejaši in 3 Bote. **7. november** - Gre za nov zelo pester večer, ki bo gotovo privabil večjo množico mladih. Na programu je namreč nastop znane slovenske skupine Kingston. Na odru se bodo vrstili s skupino Orange Juice. **8. november** - Nekoliko bolj umirjen večer bo v znamenju kakovostne glasbe s skupino Beatles Tribute - Help. Nastopila bo tudi primorska skupina Ku Adn. **9. november** - Ta večer bosta stopili na oder skupini Roxie in Orange Juice. **10. november** - Skupini Platana in Solinar bosta poskrbela za prijetno vzdušje pristnih. **11. november** - Na vrsti bosta skupini Primorski Fantje in Prizma. 16. november - Gre za dodaten večer in za veliki zaključek Martinovanja Vinakoper 2013. Na oder bodo stopili Mladen Grdović in skupina Platana. Vsak dan med 17.00 in 19.00 je na programu predstavitev krajevnih skupnosti. (I.E.)

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Na Mali sceni monolog »Una giovinezza enormemente giovane«

Pasolinijeva smrt in vizija sveta

Roberto Herlitzka suvereno vodi gledalce skozi zahtevno in pojmovno zgoščeno besedilo Giannija Borgna

Tragična in za marsikoga nerazčiščena smrt Piera Paola Pasolinija in umetniškovo globoko, jasnovidno poznavanje družbenih sprememb v Italiji in v svetu so tema, na kateri sloni otvoritvena predstava abonmajskega niza inovativnih predstav in male scene Stalnega gledališča Furlanije – Julijske krajine. Gre za monolog Giannija Borgna z naslovom Una giovinezza enormemente giovane (Strašansko mlada mladost), v katerem nastopa priznani igralec Roberto Herlitzka. Predstava je nastala v produkciji Stalnega gledališča FJK, režiser je Antonio Calenda, umetniški vodja osrednje deželne gledališke hiše. Krstna uprizoritev je bila letos poleti v Čedadu v okviru Mittelfesta, po tržaški premieri v četrtek, 24. oktobra, bo na sporedu v mali Bartolijevi dvorani do konca meseca.

Glasbeni kritik, esejist in politični delavec Gianni Borgna je globok poznavalec Pasolinijevega dela in misli, poleg tega je bil z umetnikom v osebnem stiku kot tajnik rimske sekcije italijanske federacije komunistične mladine. Uradna rekonstrukcija umora ga ni nikoli prepričala, tako da je nedavno posegel pri sodnih oblasteh za obnovitev preiskave. S prizoriščem umora se tudi

Roberto Herlitzka v
monologu o
Pasoliniju

STALNO GLEDALIŠČE FJK

predstava začne; na zanemarjeni plaži ob svojem iznakaženem truplu Pier Paolo Pasolini kot z onstranstva razmišlja o svojem življenju, o svojem delu in predvsem o spremembah v družbi, ki jih je v Italiji prvi opisal in katerih jasnovidnost se je večini razkrila šele dolgo po njegovi smrti. Gre za zahtevno, pojmovno zgoščeno besedilo in od gledalca terja stalno skoncentriranost, ki jo omogoča le mojstrska modulacija gla-

su, s katero Roberto Herlitzka priklene pozornost, in to z navidezno umirjenostjo, brez poudarjenih prehodov od glasnosti do utišaniosti ali od hitrosti do počasnosti. Enako umirjena sta tudi gibanje in mimika, a vendarle dajeta gledalcu celovito sliko Pasolinijeve osebnosti, kot jo vidijo igralce, avtor in režiser. V podobi, ki jo posreduje Roberto Herlitzka, se gledalcem prikazuje Pier Paolo Pasolini, kakršen bi lahko bil da-

nes, ko bi leta 1975 ne bil žrtev krutege in še vedno skrivnostnega umora. Gianni Borgna, ki se je udeležil tržaške premiere, v monodrami daje lastno rekonstrukcijo zadnjih ur Pasolinijevega življenja in umora, zlasti pa povzema srž njegove vizije sveta.

Predstavo so sooblikovali scenograf Paolo Giovanazzi in mojstra osvetlitve ter zvoka Nino Napoletano in Borut Vidau. (bov)

RIM - V senatnem odboru za pravilnik glede zapadlosti mandata Berlusconi

Danes odločitev o tajnem ali javnem glasovanju

RIM - Senatni odbor za pravilnik včeraj ni uspel sprejeti odločitve, ali bo glasovanje o zapadlosti senatorske funkcije Berlusconi v senatu potekalo s tajnim ali javnim glasovanjem. Da bi bilo glasovanje v avli javno, bi morali v komisiji odobriti ustrezno spremembo pravilnika. Toda seja odbora je bila prekinjena na zahtevo ljudstva svobode, češ, da vsebuje ravno včeraj objavljena razsodba milanskega prizivnega sodišča bistven novosti. Seja odbora je bila ponovno sklicana včeraj zvečer, zvečala pa se je pozno v noč in je zato odločitev napovedana za danes. Seant pa na plenarnem zasedanju zaradi natrpanega dnevnega reda ne bo mogel razpravljati o zapadlosti Silvia Berlusconi pred 22. novembrom.

Prizivno sodišče v Milanu je v svoji včeraj objavljeni razsodbi zapisalo, da je prepoved izvajanja javnih funkcij administrativen ukrep, zaradi česar je senator Ljudstva svobode Francesco Nitto Palma v odboru dejal, da se sedaj nikamor na mudi. Ljudstvo svobode je vprašalo za pavzo, nakar je predsedujoči odbora Pietro Grasso ponovno sklical odbor za 20. uro.

Medtem je senatna konferenca načelnikov skupin določila dnevni red avle do 22. novembra, na kate-

Med včerajšnjim zasedanjem senatne komisije za pravilnik

ANSA

rem ni na seznamu glasovanja o zapadlosti Berlusconi mandata. To je sprožilo jezo predstavnikov Gibanja 5 zvezd, ki so zahtevali, naj se dnevni red popravi takoj. Zanje je o Berlusconi treba glasovati takoj, kajti zamujenega je bilo že dovolj časa. Predstavniki gibanja so predlagali, naj se o tem glasuje takoj po 5.

novembru, vendar je senat ta predlog z glasovanjem zavrnil.

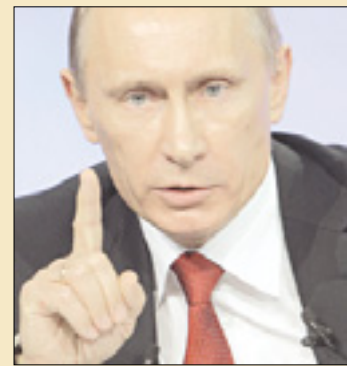
Predsednik senata Piero Grasso je glede tega pojasnil, da se mora prej izreči odbor, (ki je zasedal sinoči), potem se lahko določi datum glasovanja v avli, sedanjí koledar pa se lahko tudi prilagodi.

Glede tega, kdo zagovarja tajno

in kdo javno glasovanje, včeraj ni bilo vse jasno. Javno glasovanje (in torej ustrezno spremembo pravilnika) zagovarjata Demokratska stranka in Gibanje 5 zvezd, po nekaterih govoricah pa naj bi se za to ogreval tudi sam Berlusconi, da se izogne morebitnim »zasedam« provladnih komponent v svoji stranki.

RIM / MOSKVA

Rusija skušala vohuniti na G20

Vladimir Putin

ANSA

RIM / MOSKVA - Rusija je skušala vohuniti za voditelji, ki so se v začetku septembra udeležili vrha skupine razvitih in hitro rastočih gospodarstev G20 v Sankt Peterburgu, so včeraj poročali italijanski časniki. Na prste naj bi ji stopil predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy. V Moskvi so sicer te očitke že zavrnil. Ruski gostitelji so delegacijam voditeljev ob koncu vrha v Sankt Peterburgu 5. in 6. septembra razdeljevali darila, med drugim USB ključe in polnilce za mobilne telefone, včeraj ob skladičevanju na neimenovane vire v EU pišeta italijanska dnevnika Corriere della Sera in La Stampa.

Van Rompuyja so darila prešetila, zato je članom svoje delegacije, zadolženim za varnost, naročil, naj jih preverijo. Že prvi testi so pokazali, da so ruska darila dejansko »okužena«, pisanje časnikov povzema nemška tiskovna agencija dpa. Strokovnjaki so ugotovili, da so USB ključi in polnilci prirejeni tako, da na skrivaj berejo podatke z računalnikov in mobilnih telefonov.

Ali so darila v kateri od delegacij dejansko uporabili, zaenkrat ni znano. V Kremlju so sicer te očitke že zavrnil. Tiskovni predstavnik ruskega predsednika Vladimirja Putina Dmitrij Peskov je za rusko tiskovno agencijo Ria Novosti zatrdil, da gre le za »poskus preusmeritve pozornosti z resničnih problemov«.

Evropske službe dajale podatke agenciji NSA

WASHINGTON - Evropske obveščevalne službe so zbirale podatke o telefonskih komunikacijah svojih državljanov in jih nato posredovale ameriški Nacionalni varnostni agenciji (NSA). Poročanja evropskih medijev, da je NSA sama izvajala nadzor nad temi komunikacijami, so »povsem napačna, je včeraj na zaslišanju v kongresu dejal direktor NSA Keith Alexander. »Da bom povsem jasen, mi nismo zbirali teh podatkov pri evropskih državljanih,« je Alexander dejal pred komisijo ameriškega predstavnika doma za obveščevalne dejavnosti.

Ob tem je kot povsem napačno označil poročanje francoskega časnika Le Monde in španskega El Mundo na podlagi dokumentov žvižgača Edwarda Snowdena, da je NSA konec minulega in v začetku tega leta v samo mesecu dni v Franciji prestregla 70 milijonov telefonskih klicev in 60 milijonov v Španiji. Italijanski dnevnik L'Espresso je medtem poročal, da so za Italijani vohunili ameriške in britanske obveščevalne službe. Alexander je dejal, da tako novinarji omenjenih medijev kot tudi »oseba, ki je ukradla zaupne podatke«, niso razumeli, kar so dejansko imeli pred sabo.

Poudaril je tudi, da tarče prisluškovanja niso bili državljani Francije in Španije. »Šlo je za zbiranje podatkov v državah, kjer Nato sodeluje v vojnih operacijah, kot je Afganistan,« je dejal. Potrdil je še, da NSA svoje obveščevalne podatke prav tako deli z »evropskimi zaveznikami«, tako kot one z njo.

WASHINGTON - Evropska komisarka Viviane Reding

»Prijetelji in partnerji ne vohunijo drug za drugim«

WASHINGTON - Evropska komisarka za pravosodje Viviane Reding je v Washingtonu včeraj znova opozorila, da »prijetelji in partnerji ne vohunijo drug za drugim« in da morajo ZDA sprejeti »odločna dejanja za ponovno vzpostavitev zaupanja«. Med drugim je posvarila, da lahko vprašanje zaščite podatkov uniči tudi pogajanja o čezatlantskem prostotrgovinskem sporazumu. »Svarim pred odpiranjem vprašanja varovanja podatkov na trgovinskih pogajanjih. Zaščita podatkov ni birokracija ali carina. To je temeljna pravica in se o njej ni mogoče pogajati,« je poudarila v govoru na konferenci na Inštitutu za mednarodno gospodarstvo Peterson, ki so ga poslali iz Evropske komisije, poudarila Redingova.

Komisarka je sicer znova opozorila, da je tesno sodelovanje med Evropo in ZDA ključnega pomena. »In kot vsako partnerstvo mora temeljiti na spoštovanju in zaupanju. Vohunjenje zagotovo ne vodi k zaupanju,« je še opozorila Belo hišo.

EU trenutno mislija o bistveni reformi evropskih pravil o zaščiti podatkov iz leta 1995, ki naj bi uporabnikom spleta zagotovila več nadzora nad lastnimi podatki. Obstoječa direktiva v temelju prepoveduje izvoz podatkov iz članic EU v tretje države, ki nimajo urejene zakonodaje, ki bi zagotavljala zaščito, primerljivo evropski.

A je EU kasneje z ZDA izpogajala poseben dogovor. Odločitev Evropske komisije, imenovana Safe Harbour (varen pristan), naj bi zagotovila, da so na obeh straneh Atlantika spoštovani enaki minimalni standardi varstva podatkov. Za ameriške organizacije, ki potrdijo zahteve Safe Harbour oziroma se jim prostovoljno pridružijo, se dom-

Viviane Reding

ANSA

neva, da izpolnjujejo evropske standarde varstva podatkov.

Redingova je že julija napovedala, da bo EU določila teh pravil, ki jih med drugim uporabljajo spletni veli-

kani, kot sta Google in Facebook, znova pregledala. Danes je povedala, da bodo rezultati analize znani do decembra. Na podlagi ugotovitev bodo nato opredelili dodatne korake, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Redingova je sicer izpostavila tudi, da so osebni podatki dandanes »nova valuta«. Ameriška skupina Boston Consulting je npr. izračunala, da so bili podatki o evropskih državljanih leta 2011 vredni 315 milijard evrov. Ta potencial bi se lahko do leta 2020 zvišal na 1000 milijard evrov.

Na drugi strani pa so Evropejci vse bolj zaskrbljeni zaradi ravnanja z njihovimi osebnimi podatki. 92 odstotkov zbiranje podatkov brez njihovega privoljenja več kot vznemirja. 89 odstotkov jih ob tem zahteva, da so informirani, ko njihov pametni telefon podatke posreduje tretji osebi.

Predlog Grčije: »Slovansko - albanska Makedonija«

ATENE - Grški pogajalec v sporu Skopja in Aten o imenu Makedonije Adamantios Vasilakis je v ponedeljek predlagal naziv Slovansko-albanska Makedonija, piše skopski Dnevnik. Kljub predlogu na pogovorih v New Yorku, ki so potekali ob prisotnosti posrednika ZN Matthewa Nimetza, napredka ni bilo, je včeraj poročala beograjska tiskovna agencija Beta. Vasilakis je na pogovorih vztrajal, da bi moral biti novi naziv Makedonije natisnjen na vseh dokumentih, tako tistih za zunanjo kot tistih za notranjo uporabo. Nimetz je po dnevnikih pogovorih povedal le, da razlike med stranema ostajajo.

Odnosi med Grčijo in Makedonijo so že od osamosvojitve nekdanje jugoslovanske republike napeti zaradi nerešenega vprašanja imena Makedonije, ki je tudi ime pokrajine na severu Grčije. Atene Skopju tudi očitajo, da želi s postavljanjem različnih spomenikov in poimenovanj po Aleksandru ali Filipu Makedonskemu na novo pisati zgodovino. Makedonija je bila leta 1993 sprejeta v ZN pod začasnim imenom Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija (FYROM), vendar jo je več kot 120 držav priznalo pod njenim ustavnim imenom Republika Makedonija. Grčija svojo severno sosedo že vse od osamosvojitve leta 1991 ovira pri vstopanju v različne mednarodne organizacije.

ZLATO

(999,99 %) za kg

31.468,10 € -187,14

SOD NAFTE

(159 litrov)

108,84 \$ -0,70

EVRO

1,3768\$ -0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

29. oktobra, 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	29. 10.	28. 10.
ameriški dolar	1,3768	1,3784	
japonski jen	134,88	134,65	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	25,762	25,732	
danska krona	7,4589	7,4596	
britanski funt	0,85670	0,85340	
madžarski forint	293,14	292,73	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7028	0,7026	
poljski zlot	4,1838	4,1855	
romunski lev	4,4420	4,4385	
švedska krona	8,7695	8,7464	
švicarski frank	1,2358	1,2343	
norveška kron	8,1195	8,1300	
hrvaška kuna	7,6245	7,6255	
ruski rubel	44,1140	43,9035	
turška lira	2,7388	2,7373	
avstralski dolar	1,4505	1,4387	
braziljski real	3,0029	3,0115	
kanadski dolar	1,4505	1,4396	
kitajski juan	8,3855	8,3888	
indijska rupija	84,6320	84,8060	
južnoafriški rand	13,6012	13,5620	

DOBERDOB-SOVODNJE-ZAGRAJ - Z omejitvami v regulacijskih načrtih

Kras bodo zaščitili pred motoriziranimi obiskovalci

V doberdobski, sovodenjski in zagrajski občini bodo v svoje regulacijske načrte vključili omejitve, ki bodo prispevale k večji zaščiti Krasa pred motoriziranimi obiskovalci. Tako so se dogovorili župani iz Doberdoba Paolo Vizintin, Sovodenj Alenka Florenin in Zagraja Elisabetta Pian, ki so se srečali pred dnevi, da bi se pogovorili o dejavnostih, ki sodijo (oz. ne sodijo) na Kras. Do srečanja je prišlo, potem ko je v javnosti odmevala napoved o organizaciji shoda terenskih vozil, ki ga na goriškem in tržaškem Krasu v nedeljo, 10. novembra, prireja klub Nord Est Off Road iz Trsta.

Doberdobski župan Paolo Vizintin je prepričan, da džipi ne sodijo na kraške gozdne ceste, zato pa je že prepovedal prehod terenskih vozil po ozemlju doberdobske občine. Sovodenjska županja Alenka Florenin pa opozarja, da je celotna zadeva sporna, saj je združenje Nord Est Off Road pridobilo potrebno deželno dovoljenje za organizacijo shoda - tudi, ker občine nimajo neposrednih pristojnosti nad gozdnimi cestami. V Sovodnjah so o zadevi razpravljali tudi med ponedeljkovim zasedanjem občinskega sveta, po mnenju Floreninove pa celotna zadeva temelji na predpostavki, kakšen razvoj si želimo za Kras in koliko je zaščita Krasa kompatibilna z določenim gospodarskim razvojem. »Preverili bomo, kako vključiti v regulacijski načrt omejitve za zaščito Krasa. Ko na primer prejmejo deželni uradi prošnjo za organizacijo shoda terenskih vozil po Krasu, pregledajo regulacijske načrte posameznih občin in preverijo, ali obstajajo morebitne omejitve. Če jih ne zasledijo, izdajo dovoljenje za organizacijo shoda, drugače pa ne. V urbanistični komisiji se bomo pogovorili, katere omejitve vključiti v regulacijski načrt, da bi tovrstni shodi pri nas ne mogli potekati,« pravi Floreninova in svetuje predstavnikom Gibanja 5 zvezd, ki ostro nasprotujejo shodu terenskih vozil, naj tudi sami pripravijo predlog za spremembo deželnega zakona, ki zaenkrat dovoljuje organizacijo tovrstnih prireditev. Vizintin razlaga, da se v regulacijski načrt lahko vnese prepoved tovrstnih shodov, ker gre po njegovem mnenju za prireditve, ki imajo izredno negativen učinek na naravno okolje.

Terensko vozilo

MOŠČENICE - Policisti aretirali tujega državljana

Kradel fotovoltaične celice

V kombiju je 36-letni voznik skrival 141 solarnih modulov, vrednih okrog 25.000 evrov

Beg z bogatim plenom mu ni uspel. Goriška prometna policija je v minulih dneh aretirala 36-letnega romunskega državljana, ki je osumljen tatvine večjega števila fotovoltaičnih celic. Moškega so prijeli v jutranjih urah na avtocesti A4, točneje pri cestninski postaji pri Moščenicah. Moški, ki je sedel za volanom kombija z romunsko registracijo, je prevažal tovor solarnih modulov. Prometni policisti so od voznika, ki je bil vidno živčen, zahtevali pojasnila o izvoru in destinaciji tovara. Izročil jim je prevozne dokumente, po katerih naj bi bile fotovoltaične naprave francoske izdelave namenjene romunskemu trgu. Po temeljitejšem pregledu dokumentov, ki naj bi jih izdalo francosko podjetje, so policisti ugotovili, da so bili le-ti ponarejeni: kar nekaj je bilo napak, podjetje, ki naj bi izdelalo naprave, pa v resnici prodaja prehrabene izdelke. Predstavniki sil javnega reda so odkrili, da je fotovoltaične module izdelalo nor-

Zaseženi ukradeni fotovoltaični moduli

FOTO KVESTURA

veško podjetje, ki ima sedež tudi v Nemčiji. Iz nemške podružnice so jim sporočili, da je fotovoltaične naprave naročilo italijansko podjetje iz Monze, ki gradi fotovoltaični sistem v kraju Ceneselli v pokrajini Rovigo. Le po telefonskem klicu goriških policistov so predstavniki italijanskega

podjetja ugotovili, da so bili žrtev tatvine. Iz skladišča so jim odnesli 141 fotovoltaičnih modulov, vrednih okrog 25.000 evrov. Policisti so zasegli plen in kombi, romunskega državljana pa so odpeljali v goriški zapor v Ulici Barzellini, kjer čaka na sodnikovo odločitev.

SOVODNJE - Letališče

Občinski svetniki soglasno za konzorcij

Sovodenjski občinski svet je na zadnjem zasedanju soglasno sprejel sklep o spremembi statusa družbe Aeroporto Amedeo Duca D'Aosta, ki jo je v prejšnjih mesecih predlagal upravni svet, da bi lažje prišel do koncesije ustanove za civilno letalstvo Enac in finančnih sredstev za izpeljavo najnujnejših obnovitvenih del na letališču na Rojah. Konec septembra je isti sklep izglasoval tudi goriški občinski svet, v kratkem pa bo potekala še izredna skupščina, po kateri bo delniška družba tudi uradno postala konzorcij.

Kako in zakaj je padla odločitev o spremembi ustroja družbe Aeroporto Amedeo Duca D'Aosta, je sovodenjskemu občinskemu svetu pojasnil občinski odbornik Erik Petejan, ki je tudi član upravnega sveta. »To bo olajšalo pot do ciljev, ki smo si jih zastavili. Prva je dodelitev koncesije ustanove Enac, druga pa je pridobitev prispevka goriške Trgovinske zbornice, s katerim bomo izvedli prva gradbena dela na letališču. Okvirni projekt, ki smo ga predstavili, je vreden en milijon evrov,« je povedal Petejan, po katerem je ustanova Enac že poslala upravnemu svetu predlog pogodbe o koncesiji. »Le-ta predvideva določene ekonomske pogoje, ki pa jih bo treba spremeniti. Za konzorcije so namreč predvideni nižji stroški,« je pojasnil Petejan, ki meni, da bi lahko do dokončnega dogovora z družbo Enac prišlo še pred koncem leta. Koncesija je pogoj, da lahko družba za razvoj letališča uresniči projekt obnove vhoda na letališče in tamkajšnjega objekta nekdanjega nadzornega stolpa, ki je v zelo slabem stanju.

S spremembo statusa se za družbenike iz premoženjskega vidika ne bo nič spremenilo. Vrednost delnic bo postala vrednost deležev v konzorciju. Družba, ki je bila pridobitnega značaja, bo postala neprofitna, zato pa je eden izmed delničarjev - družba Friulia - napovedal svoj izstop. Ker sodelovanje v neprofitnih družbah ne spada v njeno poslanstvo, bo Friulia svoj 3,15-odstotni delež odstopila drugemu družbeniku.

NOVA GORICA - Protestni shod

Na trgu 150 puntarjev

»Smo pravzaprav že okupirana država, ko nam nek človek iz Bruslja v angleščini razlaga, kaj smo dolžni narediti«

Shod v Novi Gorici

FOTO K.M.

»Prišli smo obeležiti obletnico prvih protestov, ki so se začeli lani v Mariboru in spomniti na to, da veliko nismo dosegli, razen da je par politikov odšlo in nekaj jih je v zaporu. Nekoliko si celo lastimo zasluge, da smo pospešili to dogajanje,« je na včerajšnjem novogoriškem protestnem shodu, kjer se je zbralo okrog 150 ljudi - prišli so tudi iz Tolmina in Ajdovščine - povedal eden od Primorskih puntarjev, Vilko Brus. Protestniki, vstajniki oziroma puntarji po enem letu ugotavljajo, da morajo s protesti nadaljevati, »če želimo državo ponovno osvoboditi«.

»Na nek način smo tretja generacija osvoboditeljev Slovenije, ki je nuj-

na. Dogajanje v zadnjih dneh kaže, da smo pravzaprav že okupirana država - ko nam nek človek iz Bruslja v angleščini razlaga, kaj smo dolžni narediti. Za nas, Primorske puntarje, je to odkrita okupacija,« je prepričan Brus. Primorska ne gre po tisti poti, kot bi si kot narod želeli, poudarjajo protestniki. »Deli usodo celotne Slovenije, zlasti Ajdovščina, kjer je gospodarstvo v sesulu, kjer vlada velika brezposelnost. Vsi smo dolžni nekaj napraviti!« Včeraj so protestni shodi potekali še v petih slovenskih mestih: Ljubljani, Kranju, Murški Soboti, Mariboru in Kopru; novogoriškega shoda se je udeležil tudi župan iz Ajdovščine Marjan Poljšak. (km)

GORICA - Objavili razpis

Na pokrajini delovna praksa za študente

Goriška pokrajina je objavila razpis za študente Videmske in Tržaške univerze, ki želijo opraviti plačano delovno prakso na pokrajinskem tiskovnem uradu oz. na uradu za jezikovne identitete. Na voljo je eno mesto, pogoj prijave pa je odlično znanje slovenskega in italijanskega jezika, saj bo stažist sodeloval pri vsakodnevem oblikovanju in pisanju člankov za večjezični spletni časopis »Cronache Isontine / Cronachis Lisuntinis / Posoška kronika«. Delovni čas bo 36 ur tedensko za obdobje šestih mesecev, možno pa bo tudi podalj-

šanje prakse. Honorar znaša 500 evrov mesečno. Zainteresirani morajo svoj življenjepis in predstavitevno pismo nasloviti na naslov elektronske pošte marieta.kraner@provincia.it do 4. novembra. Izbor bo 5. novembra ob 11. uri v dvorani pokrajinskega odbora na Korzu Italia v Gorici. Za dodatne informacije sta na voljo naslov elektronske pošte identita.linguistiche@provincia.gorizia.it in tel. 0481/385308. Pri kandidatih bo dobrodošlo tudi znanje angleščine ali nemščine, obvezno je obvladanje dela z računalnikom in spletom.

ŠEMPETER-SOLKAN - Nove cestne oznake na mejnih prehodih

Rdeča črta, da ne bi kdo mislil, da meje ni več ...

O tem, kako je meja padla oziroma da državne meje med Slovenijo in Italijo ni več, lahko slišimo malodane ob vsaki priložnosti ko se govori o temah, ki zadevajo sosednji Gorici, čezmejni prostor, takšno ali drugačno povezovanje in skupne projekte. Ob misli, da meje »ni več«, marsikomu nekako ni šlo v račun, da je za prehod iz ene države v drugo še vedno treba imeti pri sebi ustrezen veljavni osebni dokument. Da na eni strani meje velja en, na drugi drug pravni red in tako dalje. Stalne mejne kontrole res ni več, meja med Slovenijo in Italijo pa še vedno obstaja. In kot kaže, bo postala še bolj vidna: rdeča.

Tiste, ki so v zadnjih tednih prečkali nekdanja mejna prehoda v Solkanu in Šempetru, je presenetila nova talna označba. Gre za neprekinjeno rdečo črto, ki po novem označuje potek meje. Poskusno so jo zarisali na dveh mejnih prehodih, prihodnje leto pa bodo po vsej verjetnosti sledili še vsi ostali na zahodni meji.

»Pobudo za to je dal italijanski del mešane komisije za državno mejo,« je včeraj za Primorski dnevnik pojasnil Tomaž Petek iz Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS), ki je tudi predsednik slovenskega dela omenjene komisije. »Po odpravi mejnega nadzora na zahodni meji so izrazili željo, da bi potek državne meje označili tako, da bi bilo nedvoumno jasno, kje poteka. Dogovorili smo se za način in začeli to izvajati,« pravi Petek in dodaja, da je povod za to čisto praktične narave: v primeru nesreč, policijskega sledenja in podobnih situacij bo nedvoumno jasno, do kod segajo pristojnosti raznih služb.

Po naročilu novogoriške območne geodetske uprave je prvi črti na obeh omenjenih mejnih prehodih izrisalo novogoriško Cestno podjetje Nova Gorica v prisotnosti slovenskega in italijanskega predstavnika omenjene mešane komisije. »Na pobudo komisije se meja izriše na mejnih prehodih, kjer cesta preide iz ene države v drugo. Letos sta poskusno označena ta dva prehoda,« dodaja Marko Kragelj iz novogo-

Nekdanji mejni prehod v Šempetru

FOTO K.M.

Nekdanji mejni prehod v Solkanu

FOTO K.M.

riške območne Geodetske uprave, ki je tudi predstavnik strokovne tehnične komisije pri omenjeni slovensko-italijanski komisiji za državno mejo.

Ko je bil leta 2012 sprejet sklep o označitvi meje med državama na mejnih prehodih, je bil sprejet tudi sklep, kako bodo to izvedli. »Predlog je bil, da bo to neprekinjena rdeča črta širine petnajstih centimetrov. Če smo hoteli to narediti, smo morali kontaktirati mi-

nistrstvo za promet, ki izdeluje pravilnike o cestni signalizaciji. Pred dvema letoma smo jim poslali predlog, v tem času je ministrstvo za promet zadevo preverilo - in to točko vneslo v nov pravilnik o vertikalni in horizontalni cestni signalizaciji, ki stopa te dni v veljavo,« nadalje pojasnjuje Kragelj. Septembra sta bila poskusno označena dva mejna prehoda: Solkan in Šempeter. Prvi ten den v decembru pa bo mešana komi-

sija zasedala v Ljubljani, kjer bo ena od točk tudi predstavitev teh dveh poskusnih zarisov. »Predsednikoma komisije bomo s fotografijami predstavili, kako to zgleda in nato se bodo odločili, če se s tem strinjajo,« pravi Petek. Pričakovati je tudi, da bo tedaj sprejet sklep o tem, ali bodo v letu 2014 takšne oznake dobili označeni še ostali mejni prehodi od Kopra do tromeje.

Katja Munih

TRŽIČ - A2A

Sindikati: »Polemik je bilo dovolj«

Dovolj polemik, nadaljujmo z razpravo. Tako pravijo predstavniki deželnih tajništav sindikatov Filctem-CGIL, Flaei-CISL in UIL-Cem, ki so se odzvali na izjave enotnega sindikalnega predstavništva tržiške termoelektrarne in direktorja deželne agencije ARPA, ki je v minulih dneh potrdil, da strupeni izpusti obrata podjetja A2A ne presegajo zakonsko dovoljenih vrednosti.

»Podatki agencije ARPA potrjujejo, to kar smo že dalj časa trdili. Upamo, da bosta ugled in nepristranskost ustanov, ki so meritve izvedle, končno sanirale močvirje, v katerega je bilo pahnjeno naše območje,« pravijo predstavniki sindikatov Filctem, Flaei in Uilcem ter nadaljujejo: »Zdaj, ko so polemike premoščene, mora ponovno steči resna in umirjena razprava o prihodnosti tržiške centrale. Menimo, da je projekt, ki ga je predstavila družba A2A, dobra iztočnica. Nove tehnologije, ki jih nameravajo izkoristiti, bodo omogočile dodatno znižanje škodljivih izpustov, za katere je agencija ARPA zagotovila, da že danes ne presegajo predpisanih vrednosti. Ob tem bo sistem daljinskega ogrevanja omogočil tudi zmanjšanje onesnaževanja, ki je povezano s kurjavo,« pravijo sindikalni predstavniki in poudarjajo, da po podatkih agencije ARPA prispevajo h koncentraciji dušikovega dioksida v Trzinu predvsem promet - 44 odstotkov - in kurjava - 30 odstotkov.

Sindikati podpirajo projekt družbe A2A tudi zato, ker bo omogočil ohranitev delovnih mest. »Z enotnim sindikalnim predstavništvom delavcev soglašamo, da je treba vprašanje zaščite okolja obravnavati resno in odgovorno: upoštevati je treba problem prometa in ogrevanja, a tudi industrijskih obratov,« zaključujejo sindikati.

TRŽIČ - Gledališče Še danes Oblivion, jutri Lonquich

V tržiškem občinskem gledališču se je sinoči začela nova gledališka sezona s skupino Oblivion, ki je uprizorila predstavo »Othello, la H è muta«. Gre za parodijo Shakespearovega dela in Verdijeve opere, v kateri se prepletajo pop glasba, operne arije in komični prizori. Šestčlanska skupina Oblivion bo predstavo ponovila danes ob 20.45. Jutri se pa začne koncertna sezona, ob 20.45 bo nastopil pianist Alexander Lonquich.

VRH - Pohod društva Danica

Vrhovskih čudes je veliko več kot sedem

Kulturno društvo Danica je v nedeljo izpeljalo Pohod sedmih čudes. Kljub ne ravno najboljšemu vremenu se je na Vrh zbralo preko 130 pohodnikov, kar nekaj jih je bilo tudi s Tržaškega. Na trasi so bile postavljene tri postojanke, kjer so se pohodniki lahko okrepčali s čajem, piškoti in jabolki. V kleti vinarskega podjetja Rubijski grad sta lastnika Erik Zavadlav in Nataša Černic pohodnike presenetila s pokušnjo letošnjega terana, ki je kljub temu, da je bila trgatve šele pred slabim mesecem, že odlični. Ni manjkalo seveda tudi drugih vin.

Čeprav je bila trasa še kar zahtevna, so bili prav vsi pohodniki zadovoljni; k uspehu so svoje prispevale čudovita jesenska kraška pokrajina in sedem vrhovskih čudes: kaverne 1. vojne na Brstovcu, kal v bližini jamarskega doma Kraških krtov, kjer so nekoč vaščani napajali živino, kamnita pastirska koč, Rubijski grad, vinska klet Rubijskega gradu, ki je bil nekoč last barona Bianchija, in Škofnik (vzpetina nad

Otroci se preizkušajo v ježi konj (levo); pohodniki v centru Danica (zgoraj) D.V.

Vrhom), s katerega je navadno čudovit razgled, za kar pa so bili pohodniki zaradi megle prikrajšani;

Otroci, teh je bilo kar nekaj, so bili ob zaključku pohoda navdušeni nad ježo s konji. Organizatorji se zahvaljujejo konjeniški Škudri Uoo, ki je bila v centru Danica prisotna s sedmimi konji.

Pohod bodo seveda priredili tudi prihodnje leto. Organizatorji iz kulturnega društva Danica zatrjujejo, da bodo nekatera čudesa ostala ista, nekaj pa bo tudi novih, saj jih je na Vrh in v njegovi okolici še kar nekaj takih, ki so vredna ogleda. Očitno na Vrh ni le sedem čudes, pač pa jih je veliko več...

GORIŠKA - Projekt Poti miru se širi

Žrtev prve svetovne vojne se spominjajo s čezmejnimi projektom

Najbolj obiskan muzej na prostem je na Kolovratu (levo); pomnik na Cerju (desno)

FOTO K.M.

»Obisk Poti miru je iz leta v leto večji,« zatrjuje Tadej Koren iz Fundacije Poti miru v Posočju. »S potmi, ki jih že več let urejamo v zgornjem Posočju, povezujemo zgodovinsko dediščino prve svetovne vojne z muzeji na prostem. Ta primer dobre prakse prenašamo tudi na Goriško, na Kras do Jadranskega morja,« pojasnjuje sogovornik. Vodilni partner projekta Poti miru - Via di pace, zgodovinske poti 1. svetovne vojne od Alp do Jadrana je goriška pokrajina, skupna vrednost projekta je milijon evrov, Evropska unija od tega prispeva 85 odstotkov sredstev.

»Idejo Poti miru od Alp do Jadrana sedaj uresničujemo skozi čezmejni projekt Pot miru - Via di Pace skupaj z partnerji - vsemi občinami na slovenski strani od Bovca do Komna, na italijanski strani so vključene vse tri pokrajine: Videm, Gorica in Trst... Pred stoletnico prve svetovne vojne se želimo vsem tem žrtvam pokloniti na ta način: z odprtjem poti miru od Alp do Jadrana,« pojasnjuje Koren. V 30 mesecih projektnih aktivnosti bo vsak partner lahko izpostavil zgodovinsko-naravne vire na njegovem ozemlju in jih vključil v čezmejno mrežo Integrirani park Poti miru - Via di Pace, ki je vezana na dogodke prve svetovne vojne. Med vsebinami, ki so v zadnjem času uresničile v tem okviru, je delna opremljenost muzeja v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju v Občini Miren - Kostanjevica. »Postavljen je interaktivna razstava 1. svetovne vojne Kras 1915-1918, dokumentarni film in interaktivna projekcija Avtor razstave je muzej novejša zgodovine,« je ob odprtju novih vsebin pojasnil župan omenjene občine, Zlatko Martin Marušič.

Projekt torej zajema celotno slovensko-italijansko čezmejno območje prizorišča 1. svetovne vojne, kjer se bo oblikovala skupna čezmejna kulturna pot, ki bo povezala že obstoječe poti, ovrednotila zgodovinsko dediščino, kulturne sledove in znamenitosti v različnih deželah, istočasno pa tudi naravno bogastvo čezmejnega območja. »Skratka, vse to skušamo predstaviti kot skupen produkt, ki povezuje zgodovino, naravo, etnologijo, kulinariko in vse posebnosti, ki jih to območje nudi. Na ta način smo Posočje so povezali s Krasom do Jadrana,« nadaljuje Koren, ki glede letošnjih novosti in načrtov pravi takole: »Letos je največ dela z načrtovanjem poti in delom na terenu. Z vsemi temi partnerji načrtujemo, kako bodo potekale poti na njihovem območju, sedaj smo tako daleč, da imamo z večino izvajalcev že podpisane pogodbe, na jesen, tekom zime se bo na terenu že dalo kaj videti.«

V Posočju so doslej vzpostavljene poti zelo dobro obiskane. »Morda so za to "kri-ve" obletnice, povezane s 1. svetovno vojno, ki prihajajo, zanimanje je res veliko. Na Poti miru so najbolj atraktivne in obiskane točke muzeji na prostem, kjer obiskovalec ne le na klasičen, muzealski način, vidi, podživi to zgodovino. Najbolj obiskan muzej na prostem je na Kolovratu, ki je tudi najlažje dostopen,« dodaja sogovornik. O do-

brem obisku priča podatek da samo v kobarškem informacijskem centru zadnja leta beležijo po 20.000 obiskovalcev. Fundacija Poti miru v Posočju se od letošnjega poletja ponaša s prestižno nagrado Zlato Jabolko, ki ga odbor Svetovnega združenja turističnih novinarjev in piscev FIJET enkrat letno podeli državi, mestu, destinaciji, usta-

novi ali posamezniku za izjemen doprinos k varovanju, skrbi, promociji in razvoju kulturne in naravne dediščine, ki prispeva k razvoju kvalitete v turizmu. Letos je bila ta nagrada prvič podeljena v Sloveniji, prešla pa jo je, kot rečeno leta 2000 ustanovljena Fundacija Poti miru v Posočju za projekt Pot miru. (km)

GORIŠKA - Na pobočjih Sabotina

Neizkoriščeni potencial

Izdelano predstavo o ovrednotenju hriba ima Mario Muto, vendar mu na goriški občini ne namenijo prave pozornosti

Sabotin, simbolna gora nad obema Goricama, po kateri je nekoč vihrala vojna, ponuja danes izreden in še neizkoriščen turistični potencial. Upravitelji na slovenski strani Sabotina so del valorizacije gore že uspešno zaključili. Sredstva so črpali iz evropskega projekta; nastal je Park miru v obliki muzeja prve svetovne vojne pod milim nebom. Brez povsem jasne vizije nad prihodnostjo območja z bogato naravno in zgodovinsko dediščino pa ostajajo na italijanski strani. Tu še vedno čakajo.

Izdelano predstavo o konkretnem ovrednotenju Sabotina ima Mario Muto, predsednik, goriškega centra za arheološke in zgodovinske raziskave. Muto se je s pomočjo še nekaterih članov centra lotil obnavljanja italijanske vojaške karavle na Sabotinu. Objekt, ki je še vedno v lasti italijanske vojske (ministrstvo za obrambo - brigada Pozzuolo) je goriški center za arheološke in zgodovinske raziskave prevzel v najem leta 2010.

»V teh zadnjih treh letih smo po za- slugi deželnega prispevka uspeli opraviti kar nekaj korakov v smeri ovrednotenja vojašnice v muzejsko točko. S temi sredstvi smo sanirali streho, prepletkali zunanjo fasado karavle, uredili razgledno teraso ter odnesli v dolino na tone odvečnega materiala, ki smo ga nakopili pri čiščenju okoliških jarkov,« pravi Muto, ki trenutno ureja notranje sobe vojašnice.

Goriški center za arheološke in zgodovinske raziskave želi notranjščino voja-

škega objekta preurediti v neke vrste muzejsko razstavišče, ki bo vsebinsko delno posvečeno okolju in naravnim posebnostim Sabotina, delno pa srednjeveškim izkopanim in obdobju hladne vojne.

»Sedaj upamo, da se bo čim prej kaj premaknilo, da nam bo v pomoč priskočila goriška pokrajina. Žal, opažamo, da goriška občinska uprava nima do nas veliko poslušna čeprav smo se predstavniki centra že večkrat sestali z županom in s pristojnimi odborniki,« opozarja Muto, ki si želi, da bi vsi upravitelji stopili za isto mizo in skupaj poiskali eno stvarno rešitev za primer- no ovrednotenje Sabotina.

Neskladnost v potezah upraviteljev se po Mutovem mnenju izraža tudi ob samem skorajšnjem obeleževanju stote obletnice začetka prve svetovne vojne. Pogledi in mnenja se še vedno delijo, nekateri so za datum obletnice določili enotno in vseevropsko leto 1914, drugi pa specifično leto 1915, ko je v vojno vstopila Italija. »Takšne oblike nacionalnega vrčkarstva so preživete in mestu, ki je vpeto v večnarodnostno okolje prav gotov ne bodo v korist,« pravi neutrudljivi Muto, ki se s polno močjo že vrsto let posveča vsestranskemu ovrednotenju Sabotina v turistične namene; vodil je tudi arheološke izkopanine cerkvice sv. Valentina, ki stoji le lučaj od vrha Sabotina. Pred nedavnim so na pobudo združenja pred sabotinsko kasarno pripeljali tudi dva artilerijska topova britanske konstrukcije iz petdesetih let prejšnjega stoletja. (VaS)

Britanska topova pred nekdanjo kasarno na Sabotinu (levo); notranjost je potrebna prenove (desno); razgled na Gorico in Novo Gorico (spodaj)

FOTO VAS

GORICA

Zaprl 147 podjetij

V goriški pokrajini so v tretjem trimesečju letošnjega leta zaprl 147 podjetij, medtem ko jih je bilo na novo ustanovljenih 139. Iz podatkov Trgovinske zbornice izhaja, da je bilo največ težav v trgovskem sektorju, v katerem je z dejavnostjo prenehalo 36 podjetij. Ob tem so zaprl tudi 26 kmetijskih podjetij, medtem ko je bilo v gradbeniškem sektorju zaprtih 26 in novih odprtih 27. v Gorici je zaprlo 40 podjetij, v Trzinu pa je saldo pozitiven, zaprtih je bilo 24, novih odprtih pa 24.

GRADIŠČE

Ligaši bodo pobelili zid

Severna liga napoveduje protestni shod pred centrom CIE v Gradišču v nedeljo, 17. novembra. Med protestom bodo pobelili zid centra, na katerega so pred koncem polemike udeleženci shoda za pravice priseljencev zapisali besedo »svoboda« v več jezikih. Medtem se pa nadaljuje mobilizacija delavcev za druge Connecting People, ki upravlja centra CIE in CARA. Delavci so že štiri oz. šest mesecev brez plače.

GORICA - Igor Damilano s TV oddajo

Išče talente

Konec tedna trije dnevi snemanja med Gorico in Novo Gorico

Med Gorico in Novo Gorico bodo konec tedna snemali televizijsko oddajo »Mi ci porti in TV«, ki jo bodo od 4. novembra od ponedeljka do petka ob 15. uri predvajali na televizijskem programu iLIKE.TV (230 kanal zemeljske digitalne televizije). Oddajo vodi Igor Damilano, goriški »showman«, ki se v zadnjih časih poleg vodenja dogodkov, radijskih in televizijskih oddaj posveča tudi pisanju. Pred kratkim je skupaj s Cinzio Lacalamita napisal knjigo o Margheriti Hack, prihodnje leto bo izšla njegova nova knjiga »Vouyer«.

IGOR DAMILANO

»V novi televizijski oddaji išče mo talente - pevce, glasbenike, čarodeje, vsakogar, ki bi rad štiri minute nastopil pred kamero,« pravi Damilano in pojasnjuje, da bodo v petek, 1. novembra, ob 20.30 oddajo snemali v baru Morocco v Gorici, v soboto, 2. novembra, ob 22. uri bo snemanje v novogoriškem lokalu Square, v nedeljo, 3. novembra, ob 18. uri pa v kavarni Teatro v Gorici. Damilano, ki ima tudi slovenske korenine in slovenščino govori, napoveduje, da bodo v prihodnosti oddajo snemali tudi po Trstu, Vidmu in drugih krajih po Italiji, saj je signal televizije iLIKE.TV viden po vsej državi. »Talente bomo iskali tudi po Sloveniji,« še pravi in pojasnjuje, da mu lahko zainteresirani pišejo sporočilo na naslov elektronske pošte press@igordamilano.it.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU
LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

Gledališče

»**ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013**« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 3. novembra ob 17. uri ljudska drama »Razvalina življenja« (Fran Saleški Finžgar), nastopa KUD Polzela, v režiji Matjaža Jeršiča; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 18. novembra v Kulturnem domu »Plemena« Nine Raine, režija: Matjaž Latin; 9. decembra v KC Lojze Bratuž Prešernovo gledališče Kranj z dramo »Dvom« Johna Patricka Shanleya; 27. januarja 2014 v Kulturnem domu diptih enodejank v režiji Marka Sosiča »Dvorišče« in »Koli« Spira Scimoneja; 24. februarja 2014 v KC Lojze Bratuž komedija Alda Nicolaja »Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta«, Gledališče Koper v režiji Jake Ivanca; 24. marca 2014 v Kulturnem domu drama »Striček Vanja« Čehovega, režiser Ivica Buljan; 26. maja 2014 v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Matije Kolečnik; prodaja abonmajev do 18. novembra v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure. Stari abonenti lahko svoje sedeže potrdijo do 31. oktobra.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 30. oktobra, ob 20. uri »Morilec« (Eugène Ionesco); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 18.00 - 21.00 »Metallica - Through the Never« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 »La prima neve«; 19.50 - 22.10 »Il quinto potere«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Cani sciolti«. Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Metallica - Through the Never« (digital 3D). Dvorana 4: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Il quinto potere«. Dvorana 5: 17.30 - 20.30 »La vita di Adele«.

Razstave

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki ulici (Ul. Carducci) 2 v Gorici bo v četrtek, 31. oktobra, ob 17.30 odprtje dokumentarne razstave o 140-letni preteklosti konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine. Na ogled bo arhivsko gradivo, ki so ga odkrili na podstrešju sedeža konzorcija in nato uredili s prispevkom fundacije ter s pomočjo tržiškega kulturnega konzorcija; na ogled bo do 24. novembra od torka do petka 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; vstop prost.

Koncerti

DOBRODELNI KONCERT S SKUPINO PINK PASSION bo v petek, 8. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Nastopila bo skupina Pink Passion iz Gorice, ki bo izvajala skladbe skupine Pink Floyd. Solidarnostni koncert prireja Lions Club iz Gorice v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom.

Šolske vesti

TEČAJ SLOVENŠČINE na osnovni stopnji A1 (30 ur) bo potekal ob ponedeljkih in sredo (19.00 - 20.30) na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51). Na razpolago so še prosta vpisna mesta. Prvo srečanje bo 4. novembra, kotizacija znaša 75 evrov; informacije po tel. 0481-81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org.

MINI ŠOLA SLOVENŠČINE: Hiša pravljic in jezikovni center Poliglot iz Nove Gorice vabita otroke od 6. do 10. leta k vpisu na tečaj slovenskega jezika. Z novimi metodami poučevanja in skozi igr, pravljice, glasbo, ustvarjalni gib in likovno ustvarjanje bodo otroci na zabaven in učinkovit način bogatili svoje znanje jezika. Tečaj bo potekal ob torkih v Sovodnjah ali Doberdobu od 5. novembra dalje. Prijave in informacije na hispravljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina Solc).

Izleti

SKRD JADRO IZ RONK prireja v sklopu projekta »Po rekah in po vodah Slovenije« v sodelovanju s CTS enodnevni izlet s kosilom v Brezje, Radovljico, Kropo, Kamno Gorico in Vrbo v nedeljo, 17. novembra; informacije in prijave po tel. 0481-82273 (Roberta ali Sara).

SPDG vabi na jesenski izlet, ob Martinu, v nedeljo, 17. novembra. Obiskali bodo Banjško planoto in se povzpeli na Lašček, najvišji vrh na tem območju, ki, čeprav samo za nekaj metrov, presega nadmorsko višino tisoč metrov. Seznanili se bodo s kovaško dejavnostjo in kulturnim izročilom. Na izletu - predvideno je okrog tri in pol ure zmerne hoje, bo udeležence spremljala domačinka, g. Lidija Vončina. Zaključili bodo z družabnostjo. Prevoz bo z lastnimi sredstvi. Izlet je primeren tudi za otroke z družinami. Zaradi organizacijskih zadev je zaželen prijava do 10. novembra na društvenem sedežu, ob četrtek med 19. in 20. uro in pri odbornikih društva. Informacije po tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času.

Obvestila

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 3. novembra, ob 12.30.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja vsak tork in četrtek, 19.30-20.30, v prostorih društva na Palkišču žensko telovadbo, ki jo vodi Ljudmila Onišenko; informacije po tel. 338-3176605 (Katjuša).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 9. novembra, običajno martinovanje v gostišču pri Šterku v Ajševici v Novi Gorici. Prijave vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.); na račun 20 evrov.

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizira tečaj ročnih del iz raznoraznih materialov, ki ga bo vodila Lucia De Lorenzo; informacije po tel. 347-1243400 (Magda) do konca oktobra.

Prireditve

GORIŠKA KVESTURA obvešča, da bodo počastili spomin na mrtve s polaganjem vencev v soboto, 2. novembra, ob 10. uri pred spomenikom padlim policistom na tržiškem pokopališču in ob 10.15 v goriškem spominskem parku.

GORIŠKA PREFEKTURA obvešča, da bodo počastili spomin na mrtve s polaganjem vencev v soboto, 2. novembra, ob 10.45 v goriškem spominskem parku, na koncu programa bo maša v cerkvi Sv. Justa v Gorici.

KOMEMORACIJE OB DNEVU SPOMINA NA MRTVE po Krajevnih skupnostih in Krajevnih organizacijah ZB - 31. oktobra: osrednja komemoracija v Brdih pri spomeniku v Gonjačah ob 9. uri; Rožna Dolina, Kromberk in Kojsko - Gonjače ob 11. uri; Kanal ob 14. uri. 1. novembra: Solkan ob 9.15 pred spomenikom padlim na cesti 9. korpusa, ob 9.30 na pokopališču pred spomenikom padlim; Branik in Bukovica - V. Draga ob 10. uri; Medrana, ob 10.30; Šempeter, Trnovo, Vogrsko, Dornberk in Renče ob 11. uri; Prvačina, ob 13.30; Avče v popoldanskih urah; Vrtojba ob 14. uri; Bilje ob 14.30; Grgar ob 15. uri.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo 1. novembra polagala vence po sledečem urniku: Poljane ob 10.45 pred spomenikom padlim v NOB; Vižintini ob 11. uri pri madžarski kapelici; Palkišče ob 11.15 pred spomenikom padlim v NOB; Boneti ob 11.30 pred spomenikom padlim vojakom v prvi svetovni vojni; Jamlje ob 11.45 na grobnico padlih avstrijskih vojakov v prvi svetovni vojni in ob 12. uri pred spomenikom padlim v NOB; Doberdob ob 12.20 pred spomenikom padlim v NOB.

Predstavniki Republike Slovenije, generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu, združenja borcev in delegacije občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba bodo, skupno z občinsko upravo, polagali vence na spomenik v Jamljah in na spomenik v Doberdobu.

OBČINA RONKE bo v soboto, 2. novembra, ob 10. uri startala s Trga pred občino in s sprevedom položila vence pri spomeniku pred cerkvijo Sv. Lovrenca in na spomenik pred pokopališčem.

OBČINA SOVODNJE bo polagala vence pri spomenikih padlim ob spominski svečanosti 1. novembra na Vrhju z odhodom izpred sedeža centra Danica ob 9.45; v Gabrjah ob 10.30; v Sovodnjah ob 11.15 najprej pri spomeniku in nato pri spominski plošči pri cerkvi; v Rupji ob 11.40; na Peči ob 12. uri, kjer bo osrednja slovesnost in daljši program ob 30-letnici spomenika.

OBČINA TRŽIČ bo počastila dan mrtvih v četrtek, 31. oktobra, ob 12.30 v Ulici Granatieri, ob 13. uri na pokopališču in ob 13.30 pri spomeniku pred ladjedelnico na Trgu Cosulich; v petek, 1. novembra, ob 16. uri bo polaganje vencev na Trgu Unità, kjer bo nastopila mestna godba na pihala, sledila bo komemoracija pri spomeniku v Ul. Rosselli, prihod alpincev z baklo bratstva in govor županja Silvie Altran.

PROGRAM DELEGACIJE GORIŠKEGA VZPI-JA ob Dnevu mrtvih: v četrtek, 31. oktobra, skupaj z generalnim konzulatom Republike Slovenije in delegacijo Zveze Borcev iz Nove Gorice ob 10. uri pri spomeniku v Pevmi, ob 10.30 pri spomeniku v Koprivnem in ob 10.45 pri spomeniku v Štandrežu; v petek, 1. novembra, skupaj z VZPI, ANED, SKGZ in krajevnimi skupnostmi ob 8. uri v goriškem zaporu, ob 8.20 v goriškem grajskem naselju, ob 8.40 na obeležje na goriški železniški postaji in na spomenik deportirancem, ob 9.15 pri spomeniku v Pevmi, ob 10. uri pri spomeniku v Podgori, ob 11. uri pri spomeniku v Štandrežu, ob 11. uri pri spomeniku na Trnovem, ob 11.30 na pokopališču v Ločniku, ob 13. uri na glavnem goriškem pokopališču. V soboto, 2. novembra, ob 10.45 pred glavnim spomenikom v spominskem parku v Gorici.

SLOVENSKA SKUPNOST bo položila vence v petek, 1. novembra, ob 9.30 v Gonarsu, ob 11. uri na Trnovem in ob 13. uri na goriškem pokopališču.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bo polagal vence v petek, 1. novembra ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na goriškem mestnem pokopališču pri grobnicah padlim borcem in na grobu Lojzeta Bratuža.

V ŠTANDREŽU organizira VZPI-ANPI 1. novembra ob 10.45 polaganje cvetja v Domu Andreja Budala in ob 11.15 polaganje vencev pri spomeniku padlim v NOB, svečanost s taborniki, z vokalno skupino Sraka in govnikom Aljošo Sošolom.

DRUŠTVO ZA KULTURO FORUM GORIZIA GORICA GURIZA prireja danes, 30. oktobra, ob 18. uri na sedežu v Ul. Ascoli 10/A v Gorici srečanje z Andrasom Császárjem in Marcom Tricaricom na temo veganske diete. Po predstavitvi in razmišljanju bo sledila degustacija; obvezna prijava po tel. 339-6382180; več na forumgorizia.blogspot.com.

LEKARNA DEL TORRE v Romansu prireja na praznovanju 200-letnice danes, 30. oktobra, ob 17.30 v vili del Torre v Romansu predstavitev publikacije z naslovom »La farmacia del Torre a Romans D'Isonzo 1813-2013«. Knjigo, ki jo je uredila Luigia Bacarini, bodo predstavili Stefano Cosma in Mario ter Ruggero del Torre.

V OBČINSKI KNJIŽNICI SANDRO PERTINI v Ronkah prirejajo pravljčne urice v italijanski in slovenski med 17. in 18. uro: za otroke do 3. leta starosti: 5., 12., 19., in 26. novembra ter 3. in 10. decembra. Za otroke od 3. do 7. leta v italijanski: danes, 30. oktobra, »Assaggiando riso risotto e risate«, 6. novembra »Gustando riso risotto e risate« (v Avditoriju), 13.

novembra »Storie fatte a mano«, 20. novembra »Storie sotto le coperte«, 27. novembra »Esploriamo e giochiamo con i 5 sensi«, 4. decembra »Storie di Natale«, 11. decembra »Lo spuntino di Natale«. Za otroke od 3. do 7. leta v slovenščini: 31. oktobra »Čarovnica Mica in Buča Debeluča«, 7. novembra »Jesenski ringarja«, 14. novembra »Superheroji na pohodu«, 21. novembra »Legendarne pravljice«, 28. novembra »Male zelene pošasti«, 5. decembra »Miklavž prihaja«.

V NOVOGORIŠKI OBČINI bo ob dnevu spomina na mrtve v četrtek, 31. oktobra, ob 11. uri v svetogorski baziliki gospod p. Bogdan Knavs daroval mašo, posvečeno padlim borcem NOB in vsem žrtvam vojne. V petek, 1. novembra, bo ob 11. uri v spominskem parku na Trnovem pri Gorici osrednja komemorativna slovesnost z govorom župana mestne občine Nova Gorica Matejem Arčonom.

»**KNJIGA OB 18.03**« v dvorani APT v goriški železniški postaji: v četrtek, 31. oktobra, bo predstavitev knjige Alberta Custerline »All'ombra dell'Impero«.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja »Halloween fešt« za otroke z igrami, delavnico in prikrižkom v četrtek, 31. oktobra, ob 16. ure dalje na sedežu društva na Palkišču. Otroci, ki ne bodo imeli maske, si jo bodo lahko izdelali s pomočjo organizatorjev.

OBČINA ŠTEVERJAN obvešča, da bo polaganje vencev 1. novembra potekalo pred števerjanskim spomenikom na Trgu Svobode po koncu maše, ki se bo začela ob 9. uri, in ob 11. uri pred spomenikom padlim na Jazbinah.

PODGORSKA SEKCIJA VZPI-ANPI IN SKRD A. PAGLAVEC iz Podgore vabita na svečanost polaganja vencev k spomeniku padlim v NOB v Podgori v petek, 1. novembra, ob 10. uri. Na programu pozdrav in priložnostni govor; polaganje vencev s strani borčevskih organizacij in krajevnega društva, recitacije ter nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgore, slavnosti govornik bo predsednik Foruma za Gorico Andrea Bellavite.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja martinovanje v soboto, 9. novembra, v gostilni Kapriol v Dolu z glasbo in s plesom s skupino Egon in njegova klapa; informacije in vpisovanje do 2. novembra oz. do zasedbe razpoložljivih mest po tel. 338-3176605 (Katjuša).

NORA GREGOR. NEPOPOLNOST LEPOTE - Občina Sovodnje s sodelovanjem Fundacije Goriške hranilnice vabi na pogovor o vrhunski goriški filmski igralki prejšnjega stoletja v torek, 5. novembra, ob 18. uri v občinski knjižnici v Sovodnjah. Njen lik in delo bo predstavil Igor Devetak, časnikar Primorskega dnevnika in filmski ljubitelj.

Mali oglasi

BREZPLAČNA DEGUSTACIJA oljčnih olj poteka na Jazbinah 35 v Števerjanu; tel. 0481-390238.

PRODAJAMO drva za kurjavo; tel. 348-5608988.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Mariarosa Baffoni por. Sinigoi iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče; 12.00, Dino Pelizzo (do 11.30 v mrliški veži goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Roka v Podturnu in na pokopališču v Podgori.

DANES V LOČNIKU: 11.00, Guida Luisa vd. Zamparo (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Franco Piovesan (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Valeriana in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Solidea Benes por. Mauchigna iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in na glavno pokopališče; 11.15, Annita Zorzetti vd. Fumis s pokopališča v cerkev Sv. Nikolaja in na glavno pokopališče; 12.50, Petrina Plet vd. Bevilacqua iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in na glavno pokopališče.

O NAŠEM TRENUTKU

Zgražanje nad kontrolo, ki smo jo uvedli sami

ACE MERMOLJA

Evropski državniki, politiki in javnost protestirajo, ker so »izvedeli«, da jim ameriška agencija za varnost National Security Agency prisluškuje. Nemška kanclerka Angela Merkel je osebno telefonirala amerškemu predsedniku Obami in zahtevala pojasnila potem, ko je izvedela, da naj bi iz ZDA kontrolirali tudi njen telefon. Evropski parlament je na zahtevo socialistične skupine z večino sprejel zahtevo, naj se prekine pogodbo z ZDA, ki je dovoljevala, da se v imenu antiterorizma pošiljajo ameriškim oblastem podatki o poslovanju evropskih bank. Na vrhu predsednikov vlad EU smo slišali ostre kritike, ki so jim sledili manj ognjevitni zaključki, saj je vsak malce pogledal v svoje omare in se ustrašil lastnih okostnjakov, pa tudi odnosov ne gre preveč skaliti ...

Evropske države se torej (z dostojno ostrino) zgražajo, ker jim ameriški veliki brat prisluškuje. Pri tem pozablja, da so same podpisovale bianco menico za najrazličnejše interference v imenu varnosti in antiterorizma. Ker v politiki vladajo laži in sprenevedanja, bi opozoril na nekaj dejstev.

Kot so opozorili mnogi evropski in ameriški intelektualci, med njimi Slovenec Žižek, je pomenil atentat 11. septembra leta 2001 prelomnico. Takratni predsednik ZDA Bush se je ob tragičnem dogodku izvil iz lastne anonimnosti in postal vodja fronte dobronamernih proti imperiju zla, to je muslimanskemu svetu. Opravil je dve potezi.

Odločil se je za vojaški poseg v Afganistanu in za vojno proti Iraku in Sadamu. Slednjo je podkrepil z lažmi o nekih namišljenih diktatorjevih arzenalih, ki bi lahko s kemičnim in drugačnim orožjem ogrožali planet. Novi Bushevi križarski vojni proti »nevernikom« in teroristom so se pridružile mnoge evropske države s podporo večjih delov javnega mnjenja. Misel dela Italije v prid nove križarske vojne je učinkovito interpretirala in osvojila pokojna novinarka Oriana Fallaci.

Druga Busheva poteza je bila subtilnejša in bolj perfidna. Državljanom je predlagal novo družbeno pogodbo, s katero naj bi se državljani v imenu varnosti in v boju proti terorizmu odpovedali delu lastne svobode in zasebnosti. Boj proti terorizmu in »notranjemu« sovražniku je potreboval kapilarno kontrolo prebivalcev, saj se za vsakim obrazom lahko skriva možen terorist. Velik del Američanov je na to novo pogodbo pristal in pristali so Evropejci, ki so spremljali ameriško politiko s pravicami in lažmi vred.

Ameriška administracija in z njo tajne službe širom sveta so razpolagale in razpolagajo s povsem drugačno kontrolo tehnologijo, kot si jo je lahko zamišljal leta 1791 J. Bentham z idejo pannotikona, ki je sicer močno vplivala na pisatelje in mislece. Sedaj je vse drugače.

Ljudje množično uporabljamo mobilne telefone, računalnike, internet, sms sporočila itd. Kot mi z lahkoto in od koderkoli oddajamo in prejemamo sporočila, tako se lahko nekdo tretji »priključi« naši mreži in prisluškuje našim pogovorom. Obstajajo še drugi načini kontrole. Danes je skoraj ni trgovine z dragocenjšim blagom, ki ne bi imela nastavljениh fotokamer, hiše so zavarovane z elektronskimi sistemi. Skoraj vsak avtomobil ima vgrajen GPS sistem, ki je povezan s satelitom. Če država lahko brez posebnih zakonskih priporočil vstopi v sistem, lahko izvaja kapilarno kontrolo nad posamezniki, družbami, organizacijami itd. Kontrolirajo nas lahko zasebniki ali pa zasebniki v sodelovanju s tajnimi službami oziroma mafijami, kar je slabše. ZDA imajo od vseh najbolj razvit kibernetski sistem kontrole in ga pač uporabljajo.

Pogodba med državo in državljani, da se v imenu varnosti dopustijo težki vdori v življenje zasebnika pa ni zahtevala nekega posebnega truda ali propagande. Atentat v New Yorku je bil detonator, vendar je že pred tem bila zahteva po varnosti in kontroli s strani samih državljanov močna. V razvitem svetu, v urbanih središčih in v industrializiranih periferijah je naraščala potreba po osebni varnosti. Med ljudmi je bil in ostaja strah pred tujci, pred tatovi, pred morilci, pred sovražniki, ki ogrožajo naše fizično življenje in naše premoženje aktualna tema. Razvila se je v pravo »ideologijo strahu«. Terorizem je bil le še dodatni argument za občo kontrolo v imenu varnosti.

Na osnovi ideologije strahu so nastala močna gibanja in stranke, ki dolgujejo lastne volilne uspehe naglaševanju nevarnosti in obenem obljubam o večji varnosti. V Italiji je bila varnost paradni konj Bossijeve Severne lige, Berlusconi je PDL, nekdanje Finijeve AN itd. Ko se je pred nedavnim kandidat za tajnika DS Mateo Renzi opredelil proti pomilostitvi določenega števila zapornikov, je izjavil, da je varnost argument leve in s tem skušal vzeti desnici neko »ekskluzivo«.

Varnost po svoji naravi predpostavlja kontrolo in kontrolirani niso samo morebitni teroristi. Ogrožajo nas organizirani kriminal, tolpe zlikovcev, posamezni tatovi, uživalci drog, pijanci, krde la najstnikov in seveda najrazličnejši tujci: od Romov do temnopoltih priseljenec. Zato ima tudi Italija restriktivne zakone. Pakt, da se v imenu varnosti državljani odpovemo delu lastne zasebnosti in dovolimo državi, da nas kontrolira, ni torej naletel na kak bistven odpor, ampak je bil in ostaja del naše normalnosti, kot je bilo do včeraj normalno, da so prvi kontrolor sveta ZDA s svojo tehnologijo, ekonomijo in vojsko.

Smešno je pri vsem tem misliti, da so in bodo edini predmet prisluškovanja in kontrole izključno hipotetični teroristi z brado in arabskimi somatskimi potezami obraza. Za logiko moči je bistveno kontrolirati finančne tokove, industrijo, politična zakulisja, prevladujoče javno mnjenje in celo okuse ljudi. Terorizem je bil ključni argument nove pogodbe med državo in državljani, sledile so vse ostale in »normalnejše« dejavnosti. Če je neznani funkcionar v ZDA kontroliral mobilni telefon gospe Merkel, tega ni delal, ker bi bila osumljena terorizma!

Prisluškovalno afero naj bi razkril bivši analitik CIE in varnostne agencije NSA Snowden. Seveda je tudi to medijska pravljica. Če med ZDA in EU obstaja celo pogodba o izmenjavi bančnih podatkov, si lahko samo makroskopski naivci predstavljajo, da so v ZDA (samo tu?) zgradili ogromen kontrolni sistem le zato, da bi lovili teroriste z bombami. Zanimivo pa je, kako ves ta izjemno drag sistem ni znal predvidevati »arabskih pomlad« in njihovih mutacij v spor med laičnimi in integralističnimi muslimanskimi silami ali še prej finančnih zlomov. Očitno tudi tehnološki veliki brat ne funkcionira, ker »varnostniki« ne znajo pravilno brati informacij, ali pa ker znajo zlikovci in teroristi prelisčiti vso tehniko s sistemom partizanskih kurirjev. Morda je tudi v tem razlog, da so države odkrile prisluškovanja, se sprle in zahtevajo spremembo sistema, ki so ga uradno uvedle po 11. septembru leta 2001.

P. S. Naj nekaj dodam o sami demokraciji. Evidentno je, da jo splošno prisluškovanje in kontroliranje posameznikov omejuje. Vendar je to cena pakta, ki ga je Zahod podpisal. Pot v normalnost pomeni prelom z Bushevo pogodbo in povratek v bolj rizičen in obenem svoboden svet. Svoboda predpostavlja tveganje.

JEZIK NA OBROBJU

Kje naj začnem? Na začetku ali kar na sredi?

Vsak začetek je namreč težak, tudi tak, ki je samo nadaljevanje po daljši prekinitvi, ko se na potiskanem papirju in v glavi nabira kup nerodnih, čudnih izrazov, ki jih je včasih celo težko razumeti, saj ne povedo tega, za kar jih je pisec uporabil. Pri nas pa se včasih pojavi na časopisnih straneh tudi kakšen iz ropotarnice privlečen star izraz, ki ga najdemo kvečjemu še v Pleteršnikovem 120 let starem slovensko - nemškem slovarju.

Morda bi bilo prav, da se ustavim kar pri ropotarnici, ki je stara in mlada. Ker je stara, je zapisana v Pleteršniku. Vendar reva ni nikdar prišla v široko in splošno rabo. Zato lahko rečemo, da je mlada ali vsaj nedorasla. **In kaj pomeni? Nekaj, za kar v Trstu mislimo, da nimamo besede, uporabljamo se namreč za italijanski ripostiglio.** To je prostor, v katerega spravljamo najrazličnejše stvari tudi nepotrebne, staro šaro in navlako, ali pa - ropotijo. **Ropotarnica namreč ni povezana z ropotom, ampak z ropotijo.**

Verjetno se bo kdo vprašal, zakaj je Slovenci ne uporabljamo, **in govorimo samo o shrambi, ki je največkrat le jedilna shramba.**

Po zaslugi svojih staršev, ki so že od mladih nog skrbeli za bogatitev mojega besedišča, **sem že kot otrok vedela za ropotarnico.** Hkrati z besedo pa sem iz okolja pobrala drugo, tisto, ki jo še danes uporablja vesoljni slovenski svet. **Skovali so jo kar po nemški, in tako smo dobili rumpelkamro (nem. Rumpelkammer).** Kdor mi ne verjame, lahko pogleda v Besedišče slovenskega jezika, kjer je dobila svojo domovinsko pravico.

Če so imeli kje za šaro še poseben zaboj, na podstrešju ali v kleti, **so mu rekli rumpelkišta, podobno kot zaboji za premog kolnkišta.** Na žalost tega ne morem potrditi s tiskanim dokazom, **v Besedišču najdemo lahko samo še koln (premog).** Kište (nem. kiste) niso več v modi, ker imajo povsod centralno kurjavo, zunaj pa zabojnike.

Ko sem preverjala današnji nižji pogovorni jezik po Sloveniji (od severa do juga in od vzhoda do zahoda), so mi povsod potrdili, da je rupelkamra še vedno v rabi, in to tudi med mladimi ljudmi. Tudi kišta še vedno straši po Sloveniji, čeprav jo zaman iščemo celo v Besedišču.

Ker smo že pri shrambah, pogledjmo še kako naši vrli rojaki v ma-

PISMA UREDNIŠTVU

Centrala na biomase

Predvsem, povejmo, vsaka vrsta goriva proizvaja energijo in tudi onesnaženje in določeno zastrupitev zraka in narave. Da centrala na biomase ni upepeljevalnik. Da uporablja in sežiga, izključno, les, rastlinske in poljske ostanke in torej povzroča minimalne posledice okolju. Da Evropska skupnost spodbuja širjenje te vrste »čiste« energije. Da biomase ni mogoče primerjati z industrijskimi izdelki človeškega izvora, kot so plastika ali vse vrste nepoznatih snovi sežgane v upepeljevalniku, ki imajo nesrečne posledice, kot jih vsi poznamo. Da te vrste »čiste« energije, skupno s sončno, fotovoltaično in vetrovno imajo in bodo imele glavno vlogo. Če želimo spodbujati prijazno in zdravo okolje, se moramo tega zavedati. Pa ne pozabimo, ker je važnega pomena, da ta vrsta »prijazne in zelene energije« ustvarja nova delovna mesta.

V Gorici, žal, primanjkuje podjetniki in investicije. Če ena krajevna družba, Rail services Enrika Roitza, želi vložiti veliko denarja (in finančno tvegati) na tem področju, pod določenimi pogoji, ne smemo imeti predsodkov in negativno obsojati načrte.

Sporne pa tudi pozitivne plate načrta dveh central na biomaso družbe Roitz so:

1. Gradnja centrale v bližini stanovanj, šol in trgovskih hiš ni idealna lokacija, niti za obrtniško dejavnost;
2. Strošek in sledeče onesnaženje okolja in zraka s cestnimi prevozi za ogromno količino surovin, ki so potrebne za delovanje centrale, kljub primerni poziciji (železniška postaja) družbe Roitz, in ta je pozitivna lastnost, ki olajšuje bojazen in skrb;
3. Družba Roitz obljublja precejšnje število delovnih mest. Katere kvalifikacije so potrebne za te vrste službe: začasne ali negotove, strokovne?
4. Družba Roitz zagotavlja »da ni tveganja in nevarnosti za prebivalstvo«. Je obvestila SKulturo 2001, naslednico nekdanje krajevine skupnosti v Štandrežu, ne pa vaščane;
5. Z velikim spoštovanjem za težko nalogo ter trud, prizadevanje in zagotovilo za ohranitev neokrnjenega in čistega okolja, ostajajo pridržki, ne za centralo, temveč za izbran kraj lokacije;
6. Vsekakor mora po potrebnih in natančnih pregledih vseh vrst zadnje odločitev in odgovornost (po mnenju prizadetih krajanov) v dobro vseh prevzeti mestna uprava.

Bruno Budal

Kriteriji

Minulo nedeljo, na vse zgodaj zjutraj ko hitim v službo, na hitro prelistam P.D. Ker sem zadnje čase že navajen slabih in celo norih novic na področju politike, sociale in drugih, si ogledam kot vedno najprej novice na športni strani na-

to pa še ostale novice o naših krajih in politiki.

Takoj presenetljivo ugotovim nekaj nenavadnega in menim da nekaj ni v redu. Na športni strani ne razumen logike izbranega intervjuja na celi strani namenjeno "running-u", tekaču. Nedvomno je ta zelo športna oseba vredna mojega spoštovanja, toda na misel mi takoj prihaja cel kup oseb ki se prav tako uspešno ukvarjajo s športom in rekreacijo, poleg teh pa tudi veliko športnih delavcev, ki dnevno prostovoljno vlagajo veliko prostega časa in težkega truda na športnem področju. Prav ti bi si brez skrbi zaslužili nekaj pozornosti in javne vidljivosti.

Omenjam primer, ko je pred kratkim, in sicer v soboto 13. oktobra v Vidmu v kongresni dvorani dežele FJK ob priliki letnega srečanja FISI-ja (italijanske smučarske federacije) potekalo nagrajevanje tekmovalcev in društev za minulo smučarsko sezono. Poleg nekaj naših zasluženih nagrajenih tekmovalcev in športnega društva Mladina za uspešno dolgoletno delovanje (FISI), sva Alojz Popovič z zlatim in jaz s srebrnim priznanjem za zasluge, bila nagrajena osebno od predsednika državne federacije FISI Flavia Rode. Ob prisotnosti raznih vidnih predstavnikov deželnih oblasti in svetovno znanih športnikov-olimpijcev, veliko prijateljev in sodelavcev na deželni nivoju se je lepo vzdusje praznično nadaljevalo celo popoldne. Žal pa o tem dogodku niti besedice.

Ennio Bogatez

STO

Navezujem se na Glosu (Primorski dnevnik 17. 10. 13) glede Svobodnega tržaškega ozemlja (STO) prof. Pirjevca, s katerim se popolnoma strinjam, in sicer v zvezi z rabo jezikov na tem ozemlju (od Štivanja do Novega grada) bi dopolnil s sledečim. Člen 7 Stalnega statuta, ki so ga oblikovale štiri velesile, določa dobesedno: »Uradna jezika na STO bosta italijanščina in slovenščina. Ustava bo naknadno določila okoliščine, kdaj naj bi se hrvaščina uporabljala kot 3. uradni jezik.« Upoštevali naj bi bili namreč popis prebivalstva iz leta 1910.

Sprašujem se, v kolikšni meri bi guvernerju ob uveljavljanju omenjenega člena 7 uspelo zdržati pritiske nacionalistov?

Kar se pa tiče uresničitve STO-ja oz. imenovanja guvernerja v današnjem času, je to popolna utopija, tudi zaradi dejstva, ker v varnostnem svetu OZN, ki je za to pristojen, ne bi tega nikdar izglasovali, ker tu obstaja veto.

Brežan (podatke o piscu hranimo v uredništvu)

Bičkov Razredni sovražnik si je prislužil prvo zlato rolo

Film Roka Bička Razredni sovražnik si je ogledalo že več kot 25.200 obiskovalcev. Film si je prislužil prislužil prvo zlato rolo Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev in Koloseja. Razredni sovražnik je v tem mesecu že drugi slovenski film, ki polni kino dvorane. S podobnim uspehom se lahko pohvali tudi film Čefurji raus Gorana Vojnoviča. Pred celovečernim prvcem Roka Bička, ki je med drugim navdušil že kritike na filmskem festivalu v Benetkah, prejel pet vesen na Festivalu slovenskega filma in je obenem slovenski kandidat za tujejezičnega oskarja, so še številna gostovanja po festivalih po vsem svetu. Dogajanje filma je postavljeno v eno od slovenskih srednjih šol, na kateri dijaki ne morejo sprejeti zahtev novega učitelja nemščine. Njihov odnos se zastruje iz dneva v dan in po samomoru dijakinje njeni sošolci krivdo pripišejo učitelju. To sproži niz usodnih dogodkov, ki za vedno spremenijo življenje učitelja in učencev, saj se resnica ozadja dogajanja skriva pod številnimi tančicami lahkomišelnih laži, zlonamernih spletk in nespametnih odločitev. V glavnih vlogah nastopajo Igor Samobor in devet srednješolcev, so zapisali pri Koloseju.

tični domovini pravijo jedilni shrambi. V splošni rabi sta dve obliki špajs in špajza, ki se razlikujeta le po spolu. V nemščini je die Speis shramba, die Speise pa jed ali hrana. Nemški der Speis pa nima nobene smiselne povezave s prvima, po slovensko je to malta.

Za našo tržaško rabo seveda priporočam ropotarnico (za ripostiglio) in jedilno shrambo ali samo shrambo, čeprav je pomen obeh mnogo ožji, kot je italijanska dispensa.

Stari rek »Navada - železna srajca« ni torej samo naša posebnost, ampak seže daleč preko meje, zato naši vrli rojaki še vedno uporabljajo nemške spakedranke, od katerih so nekatere zašle celo v Pravopis, skrbneje pa so zbrane v Besedišču.

Lelja Rehar Sancin

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Med 23 kandidati le en Italijan

ZÜRICH - Mednarodna nogometna zveza in francoska revija France Football sta objavila seznam 23 igralcev, ki se bodo letos potegovali za zlato žogo, priznanje za najboljšega nogometaša na svetu. Dobitnik bo znan 13. januarja na podelitvi v Zürichu. Kandidati za zlato žogo so: Bale, Cavani, Falcao, Hazard, Hernandez, Ibrahimović, Iniesta, Lahm, Lewandowski, Messi (na sliki), Muller, Neymar Jr., Neuer, Özil, Pirlo, Ribery, Robben, Cristiano Ronaldo, Schweinsteiger, Suarez, Silva, Yaya Toure in Van Persie.

Williamsova tudi po zaslušku kraljica

NEWYORK - Ob koncu teniške sezone za dekleta je zanimiv pogled na lestvico zaslužkov v letu 2013. Na prvem mestu je tako kot na lestvici WTA Američanka Serena Williams, ki je samo iz denarnih skladov turnirjev zaslužila več kot 12 milijonov dolarjev, skoraj še enkrat več kot drugouvrščena Belorusinja Viktorija Azarenka. Najvišjeuvrščena Slovenka letos na lestvici zaslužkov je Katarina Srebotnik na 39. mestu. Veleničanka je samo z nastopi med dvojicami zaslužila 628.000 dolarjev oziroma 6,5 milijona v 18 letih kot profesionalka.

KOŠARKA - Ponoči se je čez lužo začela nova sezona severno-ameriške poklicne lige NBA

Vsi proti Miamiju

KOŠARKA

Vedno manj zanimiva A-liga

Mogoče imam predsodke, vendar se mi italijanska A-liga z leti zdi vedno manj zanimiva. Kot prvo, kako lahko imenujemo za »italijansko« prvenstvo, kjer imajo glavno besedo tujci? Zgodi se, da so včasih na igrišču sami tuji košarkarji, domači pa igrajo le vlogo statistov ali pa grejejo klop. Še bolj absurdno je podeljevanje državljanstva: že res, da je ta praksa ustaljena že vsaj dvajset let (spomnim se samo »Slovenca« Mc Donalda, ki je baje državljanstvo pridobil s poroko neke starejše slovenske državljanke, ali pa Srbov, ki so grško državljanstvo pridobivali z izjavo mater, ki so izjavile, da je naravni oče Grk – ne vem, če so to vedeli njihovi srbski možje...), a danes smo priča pravim kupčijam. Poglejmo nekaj primerov: v Rimu igra temnopolti Američan Quinton Hosley, ki ima gruzijski potni list. Igral je v ZDA, Poljski, Turčiji, Španiji in Italiji, upravičeno lahko domnevamo, da nima gruzijskih prednikov in tudi ne gruzijske žene. Za Gruzijo je igral v reprezentanci izključno leta 2010. Marques Green je prav tako temnopolti Američan, ki je igral v Italiji, Turčiji, Franciji in Hrvaški, ima pa makedonski potni list in je za reprezentanco igral prav tako leta 2010. Letos igra v Sassariju kot pristni Makedonec. Prav tako temnopolti Američan Keydren Clark je izmenično igral v Italiji in Grčiji, na poti pa se verjetno ustavil v Bolgariji, kjer je takoj dobil državljanstvo. Za razliko od prvih dveh ni niti igral v reprezentanci. Letos nastopa v Vareseju. Poleg tega, da je stvar skoraj smešna, so tako »naturalizirani« tujci tudi zelo moteči element tudi v reprezentančnih nastopih. Vključitev enega ali dveh tujcev v reprezentanco seveda lahko povsem skombinira razmerje sil v prid državi, kjer se državljanstvo dobi z veliko lahkoto. Zaradi resnosti bi morala FIBA (in posledično FIP) resno vzeti v poštev veliko stroško pravila.

Lahko na pravila sprejememo kot Slovenca Mirzo Begovića, ki je na sončno stran Alp prispel še kot mladinec in govori slovensko (čeprav se himne še ni naučil), ali pa kot Italijana Maso- na Rocco, ki je italijanskega izvora in igra v Italiji že vrsto let. Stari Mason igra zdaj v Jesiju, ki je v nedeljo premagal Pallacanestro Trieste z 80:78. Kljub porazu je mlada tržaška ekipa vendar spet dokazala, da lahko drži korak z na papirju bolj kotiranimi ekipami. Jutri pa bo v Trstu »derbi« z Biello: to sta ekipi, kjer mladi igrajo največ (trenutno vodi Trst za dobrih 35 minut).

Marko Oblak

Liga NBA je predvsem spektakel ANSA

Danes ponoči se je v ZDA začela nova sezona v košarkarski ligi NBA. Glavno vprašanje je, kdo lahko zaustavi zvezdnike iz Miamija na poti do tretjega zaporednega naslova. V ligi bosta nastopala tudi dva slovenska igralca, Goran Dragić za Phoenix in Beno Udrih v dresu New Yorka. Goran Dragić, eden najboljših igralcev na minulem evropskem prvenstvu v Sloveniji, izbran tudi v prvo peterko eurobasketa, začena sezono v Phoenixu z mešanimi občutki. Potem ko se je lani uveljavil kot prvo ime ekipe iz Arizone in letos v pripravah dokazal, da moštvo igra slabše brez njega, so se nekaj dni pred začetkom lige pojavile govorice, da naj bi vodstvo Phoenixa želelo prodati slovenskega reprezentanta. Razlog naj bi bil mladi organizator igre Eric Bledsoe, ki je v klub prišel iz Los Angeles Clippers in ki naj bi mu Dragić odžiral prepotrebne minute pri razvoju v vrhunškega košarkarja.

Sedemindvajsetletni Goran Dragić, za katerega bo to šesta sezona v najmočnejši ligi na svetu, se z govoricami ne obremenjuje preveč, saj se zaveda, da je med iskanim blagom v ligi, hkrati pa ga v nekaj tednih čaka povsem nova preizkušnja v življenju, rojstvo prvega potomca.

Za Bena Udriha bo to deseta sezona v ligi NBA in peti klub. V pripravljalnem obdobju je imel povprečje dobrih 23 minut na tekmo, v katerih je dosegel približno osem točk in imel dobre štiri podaje na tekmo. To je nekaj manj kot Dragić, ki si je v pripravah rahlo poškodoval gleženj, zato ga trener Jeff Hornacek ni pretirano izčrpaval.

Osrednje vprašanje v ligi NBA ostaja enako kot v prejšnjih sezonah. Kdo lahko Miami Heat ustavi na poti do tretjega zaporednega naslova. Prvi igralec lige LeBron James je prepričan, da bo njegovo moštvo v tej sezoni še močnejše. »Vem, da sem boljši igralec kot v pretekli sezoni. Ne bom povedal, kakaj, a vedite, da sem veliko delal na svoji igri,« je dejal James, ki je bil v zadnjih petih sezonah štirikrat izbran za najboljšega igralca NBA.

Strokovenjaki kot glavna tekmeča Miamiju omenjajo Indiano, ki je v polfinalu minule sezone z Miamijem igrala sedem tekem, ter Chicago, kamor se po

17

je število osvojenih prvenstev moštva Boston Celtics,

najuspešnejšega v skoraj 70-letni zgodovini NBA lige. Sledi Los Angeles Lakers s 16 naslovi, Chicago Bulls jih ima 6, San Antonio Spurs p4, s po tremi pa Miami Heat (vse v novem tisočletju), Detroit Pistons, Philadelphia 76ers in Golden State Warriors.

daljši odsotnosti zaradi poškodbe vrača Derrick Rose. V igri za visoka mesta na vzhodu naj bi bili tudi ekipi iz New Yorka, torej Knicks in Italijanom Andreom Bargnanim in Carmelom Anthonyjem, ter Brooklyn Nets s Kevinom Garnettom in Paulom Piercom.

Na zahodu se razmerje moči ni bistveno spremenilo. San Antonio s Timom Duncanom, Tonyjem Parkerjem, Manujem Ginobilijem in novo okrepitevijo Marcom Belinellijem naj bi imel naj-

BEJZBOL - V ZDA

Naslov MLB Bostonu?

SAINT LOUIS - V petem dvoboju finala ameriške poklicne lige v baseballu je Boston Red Sox v gosteh premagal St. Louise Cardinals s 3:1 in je tako le še zmago oddaljen od osmega naslova v zgodovini kluba. Do njega lahko pride že danes, ko se bo serija na štiri zmage preselila v Boston. Red Sox napada prvi naslov po letu 2007. Izid finala je 3:2.

tršega tekmeča v Oklahomi s Kevinom Durantom in Marcom Gasolom. Los Angeles Clippers se bodo zanašali na Chisa Paula in Blakea Griffina, druga ekipa iz Los Angelesa, Lakers, pa bo čakala na povratek zvezdnika Kobeja Bryanta, ki si je v minuli sezoni strgal ahilovo tetivo. Italijani bodo poleg Belinellija in Bargnanija imela še dve železi v severno-ameriškem košarkarskem ognju. To sta Danilo Gallinari (Denver) in novinec Luigi Datome, ki bo igral za Detroit.

NOGOMET - Slovenci v A-ligi in drugo

Galliani Birso poslal v ...

Anej Lovrečič uspešen v Romuniji - Sežančan Milan Kočić (ex Trieste Calcio) igra v Avstriji

V A-ligi je branilec Chieva **Boštjan Cesar** zaman zatresel mrežo Fiorentine, saj so gostje na koncu zmagali z 2:1. Pri »vijoličastih« **Josip Iličić** ni igral, ker še ni nared, podobno tudi **Dejan Lazarevič** pri Chievu. **Valter Birsa** evforije je že konec. Šempetrčan je že padel na realna tla in je nedeljsko tekmo proti Parmii (Milan je izgubil s 3:2) odigral vse prej kot atraktivno. Na spletni strani rožnate Gazzette si lahko tudi ogledate posnetek, ko ga je športni vodja Adriano Galliani pri izidu 2:2 (Valter je ravnokar slabo izvedel prosto strel) poslal ... v tisti kraj. V A-ligi sta se solidno odrezala **Jasmin Kurtić** (Sassuolo, 0:0 s Catanio) in **Rene Krhin** (z Bologno je z 1:0 premagal Livorno). Primorec **Aljaž Struna** je s Palermom proti Vareseju (0:0) v B-ligi srečanje odsedel na klopi. S Ceseno (v ponedeljek zvečer) je dobro igral **Luka Kranjc**, ki si je na tekmi proti Novari (1:1) na Gazzetti prislužil oceno 6,5. V 1. poklicni diviziji je koprski vratar **Jan Koprivec**, ki ima sorodnike tudi na našem koncu v Bregu, s Perugia zmagal 2:1 proti Catanzaru.

V nizozemski prvi ligi je do gola znova prišel **Tim Matavž**. Podobno kot Cesarjev je bil tudi Timov golj zgolj častni, saj je PSV Eindhoven izgubil v gosteh z 2:1 proti Rodi. V drugi nemški ligi je Dinamo iz Dresdna, pri katerem igra **Zlatko Dedič**, premagal Energie. Izolana, trener **Darko Milanič** in zvezni igralec **Anej Lovrečič** (sin nekdanjega Bregovega trenerja cicibanov Fabia Lovrečiča), sta žalovala oziroma se veselili

Rene Krhin (Bologna)

ANSA

la. Milaničev Sturm iz Gradca, pri katerem mu kot pomožni trener pomaga nekdanji trener Vesne **Novica Nikčević** iz Sežane, je doma nerodno izgubil proti zadnjeuvrščeni Admiri. Lovrečičev Vaslui (prva romunska liga) pa je slavil zmago z 2:0. Anej je odigral vso tekmo. **Miha Mevlja** (doma iz Lokev), sin trenerja mladinske ekipe začetnikov Zarje Egona Mevlje, je s švicarsko Lousanne izgubil proti Luzernu z 1:0.

V avstrijsko drugo ligo se je letos preselil sežanski nogometaš **Milan Kočić** (pred kako sezoni je igral tudi za Trieste Calcio v promocijski ligi), brat lanskega napadalca bazovske Zarje Marka Kocića (letos igra pri Sistiani). Milan igra

NOGOMET - A-liga Četrtni neodločen izid Interja in poškodba »Hande«

BERGAMO - Na sinočni prvi tekmi 10. kroga nogometne A-lige sta si Atalanta in Inter razdelila izkupiček. Končni izid je bil (pravično) 1:1. Inter je povedel v 16. minuti z Alvarezom, deset minut kasneje pa je izenačil Denis. Pri Interju se je poškodoval (najbrž pretegnil mišico) vratar Samir Handanović.

Danes: 20.45 Cagliari - Bologna, Fiorentina - Napoli, Genoa - Parma, Juventus - Catania, Livorno - Torino, Milan - Lazio, Sassuolo - Udinese, Verona - Sampdoria; jutri 20.45 Roma - Chievo.

ODBOJKA

Liga prvakov: ACH gladko

LJUBLJANA - Odbojkarji ACH Volleyja so v 2. krogu lige prvakov v Stožicah s 3:0 (25, 18, 17) premagali bolgarskega prvaka Marek Union Dupnico. Slovenski prvaki bodo naslednjo tekmo v tem tekmovalju igrali 5. novembra, ko bodo gostili Tours. Za ACH je največ točk (19) dosegel korektor Čuk.

Danes 20.30 v Celovcu: Posojilnica Dob - Macerata. Pokal CEV: Cuneo - Nantes 3:0; liga prvakini: Busto Arsizio - Conegliano 1:3.

KOŠARKA - Eurocup, 3. krog: Dinamo Sassari - Chalon 102:78, Roma - Alba 85:71; danes (20.30): Olimpija - Valencia.

ZA MESSIJA - Predsednik Mednarodne nogometne zveze Joseph Blatter se je v Oxfordu udeležil pogovora s študenti. Dejal je, da je njemu bolj všeč Lionel Messi, in dodal, da Cristiano Ronaldo porabi več denarja za frizerja kot Messi.

S KANADO - Slovenska nogometna reprezentanca bo 19. novembra igrala v Celju prijateljsko tekmo proti Kanadi.

letos za ekipo Hartberg (v nedeljo 2:2, igral je 66 minut). Na Hrvaškem igra še naprej v velikem slogu Rijeka **Matjaža Keka**. Rečani so v Osijeku zmagali s 3:1. Slovenski nogometaš **Matija Škarabot** tokrat ni igral. Rijeka je še naprej tretja na lestvici. Za vodilnima Hajdukom in Dinamom zaostaja le za eno točko. Puljska Istra 1961 je igrala neodločeno 1:1 proti Slavenu iz Belupa. V prvi slovenski ligi je bil v Novi Gorici na sporedu primorski derbi med domačo Gorico in Koprom. Novogoričani so bili s 3:0 boljši od »kanarčkov«. V tretji slovenski ligi pa je sežanski Tabor (poškodoval se je Krasov kondicijski trener **Matej Bombač**) z 2:1 zmagal proti Ajdovščini. Mirenska Adria in dekanski Jadran, ki ga vodi nekdanji nogometaš kriške Vesne **Alen Ščulac**, pa sta se razšla z neodločenim izidom 2:2.

V 1. slovenski mladinski ligi je Jadran iz Dekanov, za katerega uspešno nastopa **Matija Arduini** iz Bazovice, doma kar s 5:1 izgubil proti Gorici. Jadran ostaja s 5 točkami na dnu lestvice, Gorica pa vodi s 30.

Edini Tržačan, ki igra v A-ligi, **Andrea Petagna**, v soboto na tekmi Sampdoria - Atalanta (1:0) ni vstopil na igrišče. Benečan **Lorenzo Crisetig** pa je v B-ligi s Crotonejem odigral vso tekmo in tako odločilno prispeval k zmagi proti Ternani s 3:2. Kot zanimivost še to: V drugi poklicni diviziji (nekdanja C2-liga) je Real Vicenza, ki je lani igral proti Krasu v D-ligi, igral neodločeno 3:3 z Bassanom. Real je drugi na lestvici, le točko za vodilno Monzo. (jng)

PRVI SMUČARSKI KORAKI NA PLASTIČNI STEZI V NABREŽINI

ljevalni tečaj za otroke, ki so že opravili začetniške tečaje smučarske šole, pa učitelj Lino. Tečaj se bo končal v soboto, nato bo na vrsti druga izmena.

Na plastično stezo v Nabrežini je SK Devin, poleg projekta Šola Šport, tudi letos privabil skupino otrok na tečaje alpskega smučanja. V mesecu oktobru je bila ob sobotah na vrsti prva izmena, ki je obsegala štiri dnevne lekcije. Začetniki so spoznavali pravilno držo na smučeh, se spoprijateljili s smučarskimi čevlji, palicami, smučkami in čelado. Prav ti začetniški koraki jim bodo še kako prav prišli pri vadbi na snegu, saj bodo že obvladali osnovni položaj. Skupino začetnikov je vodil učitelj Marko, nadarjeni tečaj za otroke, ki so že opravili začetniške tečaje smučarske šole, pa učitelj Lino. Tečaj se bo končal v soboto, nato bo na vrsti druga izmena.

STERNI (SIRENA) ZMAGAL V PORTOROŽU, PERNARČIČ (ČUPA) V TRŽIČU

V jadralnem razredu optimist je mladi član tržaškega pomorskega kluba Sirena Tinej Sterni zmagal v kategoriji kadetov na mednarodni Halloween regati v Portorožu, na kateri je nastopilo 150 jadralcev iz osmih evropskih držav. Tudi v skupni razvrstitvi je z 10. mestom dosegel odličen rezultat, saj bo v starejšo kategorijo mladincev prestopil šele v naslednji sezoni. Vreme je bilo mladim jadralcem naklonjeno in v dveh dneh so odpeljali vseh šest regat. Konkurenca je bila solidna, saj so na regati nastopili tako evropska prvakinja, evropski podprvak, romunski državni prvak, regata pa je veljala tudi za kriterijsko lestvico avstrijske reprezentance. Optimisti Čupe so konec tedna nastopili na regati Criterium Invernale v Tržiču. Mladi člani seslanskega kluba so se odrezali zelo dobro. Med kadeti je zmagal Jan Pernarčič. V kategoriji mladink pa se je Giorgia Sinigoi uvrstila na 2. mesto. Solidna sta nastopila tudi Alessandro De Luisa (4. mesto) in Katerina Sedmak (5. mesto).

Obvestila

SK DEVIN prireja za začetek letošnje zimske sezone dvodnevni Openday v Innichenu 7. in 8. decembra. Informacije in prijave do 25. novembra na info@skdevin.it ali pa na 340 2232538.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem od 6. do 17. novembra v nakupovalnem centru GranDuino v Devinu s sledečim urnikom: zbiranje rabljene opreme: sreda 6. in četrtek 7. novembra od 10 do 19.30. Prodaja: Sobota 9. in 16. novembra od 10 do 19.30 in Nedelja 10. in 17. novembra od 10 do 19.30 - Pon. 11., Tor. 12., Sre 13., Čet. 14., Pet 15. novembra od 15.30 do 19.30. Prevzem neprodane opreme: Ponedeljek 18. in Torek 19. novembra od 10 do 19.30

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., od 18. do 21. ure; sobota, 9., od 16. do 21. ure; nedelja, 10., od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih od 17. do 18. ure in od 18. do 19. ure v prostorih M. Čuk na Repentabski ul. 66. Informacije in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 346-1852697 (Petra).

SK DEVIN vabi na telovadbo za dobro počutje Body & Mind ob sredah od 20.00 do 21.00 ure v telovadnici srednje šole De Marchesetti v Sesljanu. Info: 3356172590.

KOŠARKA - U19

Usodna slaba obramba

Jadran ZKB - Falconstar 65:75 (12:24, 23:43, 48:61)

JADRAN: Regent 6, Coretti, Sternad, Gregori 2, Leghissa 4, Ridolfi 21, Peric 2, Mattiassich 20, Kocijančič 10, trener Mura. 3 točke: Mattiassich 2, Ridolfi 1; skoki: Leghissa 13 (10 + 3), Kocijančič 9.

Jadranovci so doživeli tretji zaporedni poraz v tem prvenstvu proti enakovrednemu tekmecu, tržičkemu Falconstarju, ki je pokazal več volje do zmage in predvsem prikazal boljšo skupinsko igro od naših fantov. Predvsem v prvem polčasu so jadranovci odpovedali. Bili so premalo borbeni v obrambi, saj so prejeli kar 43 točk, v napadu pa so igrali nepovezano. V drugem polčasu so izboljšali svojo igro, tretjo četrtino so dobili s 25:18, zadnjo pa s 17:14, v glavnem po zaslugi v napadu razpoloženih Ridolfija (21 točk) in Mattiassicha (20). To pa ni bilo dovolj, da bi ogrozili zmago gostov.

»Igrali smo slabo v obrambi, tako da smo dopustili Falconstarju neovirane mete. Gostje so tako dali kar osem trojk. Tudi naš pristop do tekme ni bil najboljši. Če naša ekipa, predvsem v obrambi, ne da vse od sebe, potem nimamo nobene možnosti za zmago,« je po tekmi dejal precej razočaran Jadranov trener Andrea Mura. (lako)

NAŠ POGOVOR - Koordinator in trener nogometnih mladinskih ekip NK Kras Andrej Pahor

»Trudimo se in rastemo«

Najboljši mladinski sektor? Globalno Barcelona, Arsenal in Borussia Dortmund. Lokalno San Luigi in Trieste Calcio, pa tudi vse bolj Kras. S tem se strinja tudi **Andrej Pahor** (34-letni nogometni trener doma iz Sežane), ki je od letos pri repenskem klubu glavni koordinator mladinskih ekip. V Repnu je že osmo leto. »Na začetku smo tekmovali le s selekcijo cicibanov, ki je štela petnajst otrok. Kot trener sem dejansko bil sam. Danes šteje naš mladinski sektor 140 igralcev, ki jih vodi 15 trenerjev. Z vsako selekcijo sta na treningih prisotna najmanj dva trenerja ter trener vratarjev. S tem smo poskrbeli za kvalitetnejšo vadbo, kar je osnova za doseganje boljših rezultatov v kasnejšem obdobju,« je uvodoma povedal Pahor, ki je na nogometnih igriščih, sestankih in drugo skoraj sedem dni na sedem.

Ali bi se lahko vse skupaj še izboljšalo oziroma bi se lahko še dvignila kakovostna raven?

Ko sem analiziral preteklo delo, sem ugotovil, da smo naredili velik napredek. Vzpostavili smo zelo dobre pogoje za delo. Vendar sem prepričan, da je bilo v praksi še nekoliko improvizacije, nesistematičnosti ter premalo komunikacije med trenerji kot tudi med strokovnim vodstvom in starši. Prav na omenjenih področjih lahko še veliko napredujemo in izboljšamo naše delovanje.

Kako poteka vaše delo koordinatorja? Poleg ekipe deželnih naraščajnikov morate spremljati tudi vse ostale. Kar naporno, kajne?

Sam sem na treningih deželnih naraščajnikov prisoten štirikrat tedensko. Sicer je moja primarna naloga spremljanje ostalih selekcij na treningih in tekmah ter komunikacija s trenerji in spremljevalci ekip, kot tudi s starši. S trenerji usklajujem program vadbe, ki ga bomo zaključili na koncu tekmovalne sezone in bo v celoti pripravljen za nadaljnje delo v društvu.

Katera generacija mladih je najbolj nadarjena? Od katere generacije v prihodnjih letih pričakujete dobre rezultate?

Ko smo načrtovali cilje, smo bili v precepu, ali bomo v mlajših selekcijah delali dobre dosežke ali se bomo v prvi vrsti posvetili igralcem in njihovem razvoju. Odločili smo se, da nas rezultat ne zanima. Pomembno je, da se fantje privadijo na način dela na višji ravni in da so vseskozi v procesu kakovostne vadbe. Da se seznanijo z zahtevami sodobnega nogometa in jih nato tudi sprejmejo. Glavno je torej izobraževanje. Sicer je v vsaki selekciji kar nekaj nadarjenih nogometašev, od

Trener Andrej Pahor daje napotke mladim igralcem

KROMA

njih samih je prav tako odvisno v kolikšni meri bodo želeli napredovati in se uveljaviti v tem športu.

Ali imate s trenerji vseh ekip skupne sestanke in se skupaj izobražujete? Imate vsi trenerji mladinskih ekip, vse do vključno malih prijateljev, opravljen trenerski izpit?

S trenerji se srečujem predvsem individualno in sem z vsemi v rednem kontaktu. Enkrat do dvakrat mesečno se srečujemo vsi trenerji kot tudi spremljevalci na igrišču v Repnu, kjer najprej odigramo tekmo in se nato družimo, rešujemo probleme, analiziramo razne situacije itd. Večina trenerjev ima potrebno trenersko licenco narejeno v Sloveniji, nekaj je novih trenerjev, ki bodo v kasnejšem obdobju opravili ustrezno licenco. Klub si na-

mreč želi, da bi bili vsi trenerji dobro strokovno izobraženi in kakovostni. Naj povem še, da smo letos vključili v strokovni kader tudi dva igralca iz prvega moštva in sicer Luko Spetič in Roka Božič.

V Sovodnjah na Goriškem so začeli že lani aktivno sodelovati z osnovnimi šolami, letos pa še z otroškimi vrtci. Ali ste pri Krasu pomsilili, da bi se usmerili tudi v to smer?

Pozdravljam delo v Sovodnjah in čestitam za dobro organizacijo. Sami smo že razmišljali o takem načinu dela. Letos smo se v dveh selekcijah združili z nogometnim društvom Primorje, kar za nas pomeni veliko pridobitev, saj je bil vpis znatno večji, okrog 30 odstotkov večji kot lani. Sodelujemo tudi z nogometnim društvom Ve-

sna. Vsekakor, ko bomo pripravili jasen načrt, kako se vključiti v tak način delovanja, bomo začeli sodelovati z šolami, saj menim, da je to izjemno pomembno za množičnost in posledično tudi kvaliteto dela v društvu.

Z novimi pravili bi lahko mladinski sektor širili tudi čez mejo. Ali je to v vaših načrtih? Ali bi v tem primeru šli v konflikt z drugimi slovenskimi klubi ob meji? Ali so v prihodnje mogoča sodelovanja oziroma skupne pobude na primer s sežanskim Taborom?

Sodelovanja so vedno dobrodošla, če obstajajo skupni interesi na obeh straneh. Sam ne vidim, zakaj bi prišlo do konfliktov, saj je najpomembnejše, da otroku omogočimo in želimo dober razvoj. Če obstaja želja za odhod, mu to ne smemo preprečiti. Z druge strani si kot organizirano društvo ne smemo dovoliti, da bi kateremu od sredin jemali igralca, saj je to neekorektno. Zavedamo se, da lahko le s kvalitetnim in organiziranim delom vplivamo na kvantiteto in pridobivanju vrhunskih igralcev. Letos smo v selekcijo U14 vključili tri igralce iz Komna, ki se zelo dobro počutijo v naši sredini in na to sem izjemno ponosen.

Začetek prvenstva v deželni ligi naraščajnikov ni obetaven, saj je Kras zadnji na lestvici (še brez zmage). Ali je to dokaz, da na mladinski ravni še vedno preveč zaostajamo za vodilnimi društvi v deželi?

Kot sem že prej poudaril, naš cilj ni samo rezultat. Zavedamo se, da igramo proti klubom, ki imajo bolj številčni kader igralcev in več izkušenj v tem tekmovalnem okolju. Od njih se moramo učiti, saj bomo le tako napredovali in ustvarili pot bodočim generacijam. Rad bi pohvalil vse igralce za trud na treningih in tekmah. Zavedati se moramo obenem, da igramo s pretežno eno leto mlajšo ekipo in da nam je to v veliko breme. Prepričan pa sem, da smo na pravi poti.

Jan Grgič

DZP doo-PRAE srl 2013 © Vse pravice pridržane

ZANIMIVOST - Od bliže smo pogledali

»Možgani« so v openski »stekleni palači«

»Možgani« oziroma operativna centrala mladinskega delovanja NK Kras iz Repna je na Opčinah. Bolj natančno v tako imenovani stekleni palači, kjer je tudi sedež glavnega Krasovega pokrovitelja. V uradu, ki je dobro opremljen z računalniki, tiskalniki, faksom, telefoni, hitrim dostopom do spleta in še bi lahko naštevali, vsak dan delujeta dve osebi, večkrat pa jima pride na pomoč še tretja. To so: tajnik **Paolo Sarazin** in knjigovodja **Bruno Milič**, pomaga pa jima **Mauro Zeriali**, ki pa na Opčine prihaja občasno, saj je še zaposlen (vodi urad za urejanje plač). »Paolo in Bruno sta v pokoju, tako da sta lahko v uradu vsako jutro. Jaz jima priskočim na pomoč. Ne smemo pozabiti tudi na Roberto Škabar, ki je tudi del naše ekipe. Urad na Opčinah je odprt vsako jutro od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00, enkrat tedensko pa tudi popoldne. Včasih smo tam tudi ob sobotah zjutraj,« nam je povedal Zeriali, Dolinčan (vrsto let je bil tudi predsednik kulturnega društva Valentin Vodnik) po rodu, stanuje pa v Praprotnu. Opencu Miliču in Svetoivančanu Sarazinu pomaga predvsem pri registraciji igralcev. Mauro pa obenem ureja spletno stran www.nkkras.it (snema, slika, piše). »Klubska struktura se naglo spreminja. Sino vse bolj organizirani. Ni še pa vse optimalno, saj za to potrebujemo še nekaj časa. Vsi pa se maksimalno trudimo,« je še dodal Zeriali. (jng)

primorski_sport

facebook

primorski_sport

twitter

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi

21.10 Film: Ex – Amici come prima
23.20 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

7.00 Risanke **8.15** Art Attack **8.35** Nad.: Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.00** Nad.: Private Practice **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: NCIS **20.30** 22.50 Dnevnik **21.00** Nan.: Una mamma imperfetta **21.10** Film: Il passato non muore mai **23.05** Športna rubrika

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.10** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione – Leonardo **15.00** Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.10** Nan.: La signora del West **15.50** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Nan.: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.10 Rubrika: Media Shopping **6.25** Nan.: Chips **7.20** Nan.: Charlie's Angels **8.20** Nan.: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Tobruk **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Aktualno: Quinta Comenna – Il Quotidiano **21.10** Serija: The Mentalist **23.05** Serija: The Closer **23.55** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vre-

menska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva

23.30 Film: Il mistero del lago

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: Provaci ancora Gary **9.45** Nad.: Royal Pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.: Two Broke Girls **16.10** Nan.: How I met your mother **17.05** Nan.: Community **18.00** Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami **21.10** Film: La fabbrica di cioccolato (druž., i. J. Depp) **23.25** Tik-taka – Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia economia e prometeo **7.35** Dok.: Borgo Italia **8.00** Dok.: Italia da scoprire **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **16.30** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **20.00** Happy hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.10** Risanke, otroške oddaje in nanižanke **12.00** Dok. film: Admiral **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Risanke **15.50** Film: Temna stran lune **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Proslava ob dnevu reformacije **21.05** Slikovitih 55 **22.50** Poročila, šport in vremenska napoved **23.25** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.30** Dobra ura **11.50** Dobro jutro **15.05** Slikovitih 55 **16.20** Glasnik **17.00** Evropski magazin **17.20** Mostovi – Hidak **17.55** O živalih in ljudeh **18.20** Na vrtu **18.50** Točka **19.35** Žrebanje Lota **19.45** Rokomet: kvalifikacije za SP, Slovenija – Švica, prenos **21.50** Športni izziv **22.20** Bleščica, odd. o modi **22.55** Film: Paranormalno

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **8.00** 9.30 Poročila **8.10** Žarišče **9.00** 19.55 Sporočamo **9.40** 17.50, 18.50, 19.35 Kronika **13.30** 19.00

Dnevnik **14.00** Odbor za gospodarstvo, prenos **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** 23.00 Aktualno **20.30** Na tretjem... **21.30** Žarišče **21.50** 23.25 Kronika **21.55** Sporočamo **22.00** Globus **22.35** Točka preloma **23.35** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Meridiani **15.30** Pogovor z... **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Jadran **20.30** City folk **21.00** L'appuntamento **21.45** Avtomobilizem **22.15** Rokomet **23.35** K2

Tv Primorka

8.35 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.00** Naš čas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30** ŠKL **18.30** Naš čas **19.30** Žogarija v Lendavi **20.00** Odbojka: Salonit Anhovo – Lunos Maribor, 4. krog; sledijo Med nami, Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **8.40** 16.45 Nad.: Vihar **9.25** 10.40, 11.50 Tv prodaja **9.45** 14.50 Nad.: Ljubljena moja **11.00** 15.50 Serija: Rožnati diamant **12.10** 17.55 Nad.: Divja v srcu **13.05** Nan.: Pod eno streho **13.55** Nan.: Naša mala klinika **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.50 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Nad.: Bones **22.25** Nad.: Zvit in prebrisan **23.20** Nad.: Prevara

Kanal A

7.00 Risanke serije **8.05** Nan.: Jimova družina **8.30** Serija: Mladi zdravniki **9.05** Faktor strahu ZDA **9.55** 17.05 Nan.: Na kraju zločina – New York **10.50** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **12.55** Malo za šalo **13.50** Nan.: Trenutki pred smrtjo **14.05** 19.25 Nan.: Očeko **14.40** Film: Kupid in Cate (rom.) **16.30** **18.00**, **19.55** Svet **16.35** Nan.: Šola za pare **19.00** Nan.: Blaženi med ženami **20.00** Film: Thor (fant.) **22.05** Film: Pobesneli Max – Cestni bojevnik

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 „Trdno verujem, kar me je mati učila“ - Življenje in delo Virgila Ščeka; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Nevenka Kovačič: Reminiscence – 3. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešetku; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer na RK; 20.05 Utrip kulture; 20.30 Odprto za srečanja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euronews; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appunta-

Sreda, 30. oktobra
Rete 4, ob 01.35

Otto e mezzo

Italija, Francija 1963
Režija: Federico Fellini
Igrajo: Marcello Mastroianni, Claudia Cardinale, Anouk Aimée, Sandra Milo, Rossella Falk

Jutri bo dvajset let od Fellinijeve smrti. V teh dneh kar nekaj televizijskih kanalov, ob vseh mogočih urah dneva in noči predvaja celoten izbor Fellinijevega dela. Četudi je na sporedu ob pozni uri, smo izbrali enega njegovih najpomembnejših celovečercov, Osem in pol, ki je tudi Fellinijeva delno avtobiografska pripoved.

Režiser Guido je obupan, brez idej in brez zanimanja, boji se, da je za vselej izgubil vso kreativnost. Hkrati je tudi čustveno razdvojen med ženo, ki mu nudi vso potrebno gotovost in nadvse prikupno ljubinko, ki si je ne more nikakor izbiti iz glave. Zato se zateče v svet sanjarjenja; spomini, fantazije in resničnost se zlijejo v eno. Delno avtobiografski film velikega italijanskega režiserja je takoj po premieri v Cannesu obveljal za mojstrovino, ki slabih petdeset let po nastanku ni izgubila niti trohice tistega hipnotičnega šarma. Film je zmagal dve oskarjevi nagradi in prejel vsa mogoča priznanja.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena:

1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013
220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

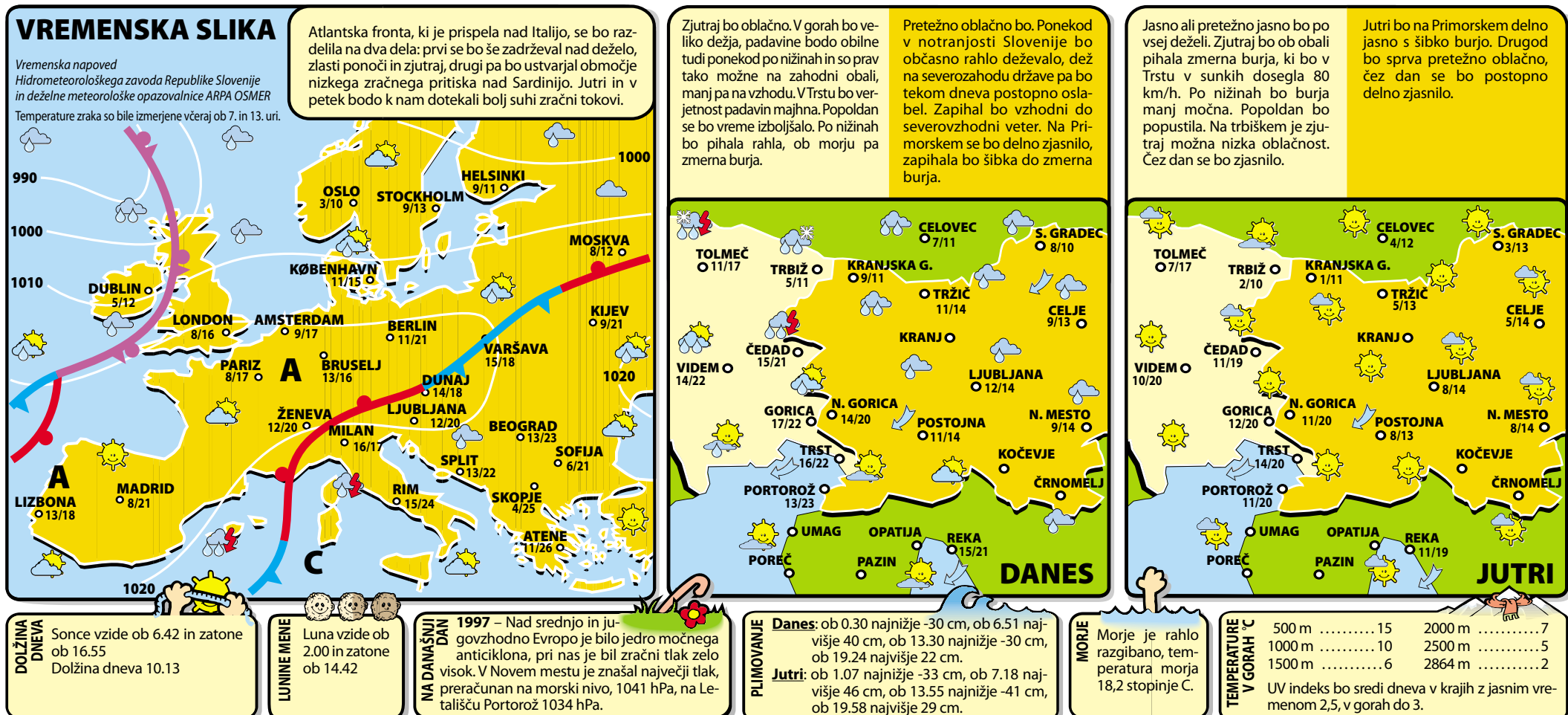

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v tujini in v zvezi s tem.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršni koli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-
roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

ABONMAJSKA KAMPANJA 2013/14

7 programskih kombinacij, 18 umetniških sledi:
izberi pot svojega srca!

Vpisovanje abonmajev
tudi v Tržaški knjigarni
in v Opčinah
in v knjigarni Terčon
v Nabrežini

www.teaterssg.com

sledi
srca

SLOVENSKO
STALNO
GLEDA-LIŠČE

BERLIN - Val slabega vremena še ni ponehal

Vihar nad severno Nemčijo

KOEBENHAVN / BERLIN - Močna nevihta, ki je v ponedeljek prizadela sever Evrope, je povzročila upočasnitev in zahtevala najmanj 15 življenj v več državah. Medtem pa se nadaljujejo prizadevanja za odpravo posledic in ponovno vzpostavitev oskrbe z električno energijo in prometnih povezav na številnih območjih. V Nemčiji je zaradi neurja življenje izgubilo sedem ljudi. Večina smrti je bila posledica podrlih dreves, nek moški je utonil, na neko žensko pa se je zrušil zid.

Na otoku Belle-Ile ob obali francoske Bretanje so medtem odkrili truplo ženske, ki so jo pogrešali ob ponedeljku in ki je utonila. Na Danskem pa so včeraj zabeležili drugo smrtno žrtev, ko se je moški z avtomobilom zaletel v podrto drevo, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Medtem se se morali potniki nemških železnic še včeraj spopadati z motnjami v prometu, saj proge med Hamburgom in Kielom ostajajo zaprte.

Za zdaj še niso znane ocene škode, ki jo je povzročila nevihta. Spremljal jo je izredno močan veter, ki je v Nemčiji dosegel hitrost 173 kilometrov na uro, na danskem otoku Als pa so zabeležili hitrost 193 kilometrov na uro, kar je nov danski rekord. Pri odpravi posledic neurja na severu nemške zvezne dežele Schleswig-Holstein, kjer je bilo tudi včeraj zaprtih veliko šol, pomaga približno 3600 policistov in gasilcev.

Neurje je prizadelo tudi Veliko Britanijo, kjer je bilo več deset tisoč ljudi med pustošenjem močnih vetrov po Angliji in Walesu več kot 24 ur brez elektrike. Štirje ljudje so izgubili življenje, železniški promet pa je ponekod še vedno

V Nemčiji je orkanski veter rušil debela drevesa, uničeval avtomobile in povzročal tudi smrtno žrtev, na Severnem morju pa je bilo več ladij v težavah

ANSA

moten. Čeprav veter in padavine poenjujejo, na številnih območjih na jugu Anglije še vedno velja opozorilo zaradi nevarnosti poplavl.

Z odpravami posledic neurja nadaljujejo tudi na Švedskem, kjer imajo največ dela z odstranjevanjem podrlih dreves s cest in železniških prog.

V državi sicer niso zabeležili žrtev.

WELLINGTON Prvi okoljski begunec na svetu?

WELLINGTON - Državljan otokov Kiribatov želi postati prvi okoljski begunec na svetu. Ioane Teitiota je namreč na Novi Zelandiji zaprosil za azil, kot razlog pa navedel podnebne spremembe. Pravniki svarijo, da bi lahko pozitivno rešena prošnja povzročila poplavo novih, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Kiribati se bori s prenaseljenostjo, nizko stopnjo razvitosti in posledicami podnebnih sprememb. Otoška država 4000 kilometrov severno od Nove Zelandije se sooča z nezanesljivim vremenom, brutalnimi nevihtami in vse pogostejšimi poplavami, izpostavlja 37-letni Teitiota.

Moški je zato zaprosil za azil na Novi Zelandiji. Postati želi prvi človek na svetu, ki bi bil na podlagi konvencije ZN o beguncih prepoznani kot okoljski begunec. Če bi mu bil azil odobren, bi lahko v državi ostala tudi njegova družina. »Na Kiribatih nimamo prihodnosti,« je marca poudaril Teitiota pred novozelandskim sodiščem, ki je pristojno za odločanje o podelitvi azila.

Njegovo prošnjo so takrat zavrnili, a moški ni predal boja. Sodišče naj bi ravno v teh dneh odločilo, ali lahko na odločitev vložijo pritožbo.

»Teitiota ni zavedavec,« poudarja njegov odvetnik Michael Kidd. Njegov klient je sicer leta 2007 kot gradbeni delavec za tri leta prišel na Novo Zelandijo prek delovnega vizuma. Po izteku vizuma je ostal v državi in delal nezakonito. »A je vedno preživljal svojo družino in ni prejel niti centa socialne pomoči,« poudarja Kidd.